

naša luč

ob srebrnem jubileju

1976

6

naša luč

**25 let v službi
resnice, pravice in ljubezni**

leto 1964

1•1964

SLOVENCİ DOMA

Zaenkrat vemo, da je božič doma še vedno navaden delavec.

Najmanj verske svobode v Jugoslaviji je med Slovenci, čeprav so večinoma katoličani. Tu ima pravico izhajati še vedno le skromni štirinajstdnevnik Družina, list novogoriške administrature. Cela ljubljanska nadškofija še nima malega semenišča in fantje, ki hočejo postati duhovniki, morajo študirati drugod, celo na Hrvaškem.

Verska svoboda ni le v tem, da je cerkev odprta, ampak tudi v tem, da sme vsak državljan javno izpovedovati svojo vero, ne da bi ga zaradi tega kdo zapostavljal.

Prava verska svoboda je združena s cerkveno svobodo, ki je v tem, da sme vsaka verska skupnost neovirano širiti svojo vero s pomočjo časopi-

sov, knjig, revij, radia, televizije, javnih predavanj.

Pri nas smo še daleč od take svobode. Prav čudno je, da smo na slabšem v tem pogledu ravno mi, Slovenci!

(1964, šte. 4)

JEZIK V ARMADI

Tov. general Avšič sproži vprašanje jezika v naši vojski in poudarja, da je v preteklosti prav to vprašanje vnašalo v vojsko veliko nezadovoljstvo.

Tito nato odgovori: „Jasno, povsem jasno, vi ste slovenska vojska in zato morate imeti v njej slovenski jezik, od vrhovnih komand do najnižjih enot!“ (Naši razgledi XII, Ljubljana, 23. novembra 1963, str. 438. Članek „Čas velike revolucije“ — zapis o sestanku slovenske delegacije s tovarišem Titom 1. decembra 1943.)

Člen 42. nove ustave Socialistične federativne republike Jugoslavije, sprejete 7. aprila 1963, se glasi:

„Ravnopravni su jezici naroda Jugoslavije i njihova pisma ... Izuzeto, u Jugoslovenskoj narodnoj armiji komandovanje, vojna obuka i administracija vrše se na srpsko-hrvatskom jeziku.“

(1964, šte. 4)

„PERSPEKTIVE“ UKINJENE

Katoliški glas je nedavno pisal tole:

19. maja so komunistične oblasti v Ljubljani na pritisk iz Beograda in ob odporu ogromne večine slovenskih kulturnih delavcev prepovedale izhajanje

kulturno-politične revije Perspektive ter zaprle njenega novega urednika pesnika Tomaža Šalamuna in njenega sodelavca pisatelja Jožeta Pučnika.

Perspektive je izdajala Državna založba Slovenije. Revija je že vsa leta izhajanja priobčevala članke vodilnih mlajših pisateljev in publicistov, ki so napadali in obsojali nekatere temeljne plati jugoslovanskega komunističnega reda in njegovih ustanov, med drugim sleparijo z delavskim samoupravljanjem, socializirano kmetijstvo, partijsko birokracijo ter pretirane plače direktorjev in uravnikov v industriji ter gospodarstvu.

(1964, šte. 10)

leto 1965

9•1965

Slika na naslovni strani: Slap Peričnik v bližini Mojstrane. Pada 52 metrov globoko.

Zakaj bi katoliški glas ne smel pisati resnice?

Zadnji čas se je režimski tisk v Sloveniji spravil nad tednik Katoliški glas, glasilo slovenskih kristjanov v italijanskem zamejstvu. V ljubljanskem Delu sta ga napadla Boris Kutin 24. marca („Pisanje je sovražno naperjeno proti Jugoslaviji, njeni ureditvi in njenim voditeljem.“) in dr. Jurij Zalokar 3. aprila („Zabija klin med prizadevanja to in onstran meje in med zamejce same.“), v ljubljanskem Nedeljskem dnevniku pa Marjan Remec 18. aprila („V zadnjih letih nastopa zoper neuvrščeno politiko socialistične Jugoslavije.“).

Katoliški glas je na obtožbe odgovoril. Iz teh odgovorov navajamo glavna načela, ki vodijo Katoliški glas pri pisanju:

Molčati o stvareh, ki niso pravilne, ki so krivične, pomeni biti hlapec, ustvarjen za hlapca. Resnica je nadčasovna: ta piše strani naše zgodovine z roko pravice, ne oziraje se na trenutne režime in politične ali druge koristi. Zgodovina uči, da je neresnica kaj slabo orožje za obrambo države in domovine. Samo zdrava kritika, svobodna misel, jasno hotenje in mišljenje lahko izoblikuje našo družbo in naš svet: iz stoletja v stoletje, mimo in nad vsako oblastjo, pa naj se zdi ta še tako močna. Prav raznolikost oziroma pluralizem mnenj, pogledov in dela za slovensko skupnost v zamejstvu je vir življenjske sile in odpornosti le-té.

Uredniki si prizadevajo s svojo pametjo in po svoji vesti iskati resnico in se truditi za vsestransko dobro našega zamejskega ljudstva. Iz pluralizma mnenj in pogledov, ki je naraven v zahodni demokratični družbi, izhaja tudi različnost pogledov na stvarnost v domovini in s tem v Jugoslaviji, pa naj gre za sedanost ali preteklost. V Italiji, kjer izhaja Katoliški glas, je po ustavi in državnih zakonih dovoljeno, da časnikarji svoje mnenje svobodno povedo.

Urednikom so sleherni miti in tabuji tuji in si ne bodo pustili nadeti nagobčnik. Vztrajali bodo na poti proti totalitarizmu, tako desnemu kot levemu.

o

Slovenska izdaja Komunista (Ljubljana, 12. aprila 1976) objavlja pod naslovom „Človek, ki ve, kaj hoče“ pogovor s sekretarjem občinskega komiteja ZKS Ljubljana—Šiška Francem Hribarjem „o akciji, ki zasluži, da se tako imenuje“. O njej pravi Hribar takole:

„Leto in pol je že od tega, kar je konferenca ZK postavila na dnevni red problem vpliva cerkve v občini, in sicer vpliva, ki se je izražal ne samo v prizadevanju, da se med verniki razširi teološki svetovni nazor, temveč tudi v zelo konkretnem zbiranju predšolskih otrok v ustanove, ki jih je organizirala cerkev. Sklenili smo, da bomo odprli tri družbene ustanove za zbiranje teh 130 malčkov, da bi jih odtegnili vplivu cerkve. Nismo dopustili, da bi se akcija razblinila v govorjenju o pomenu boja proti cerkvenemu vplivu na najmlajše rodove... Dve izmed teh ustanov že delujeta, tretjo pa gradimo, gotova bo v enem mesecu...“

Sedaj si cerkev prizadeva prilagoditi se novi situaciji v občini: nune po privatnih hišah zbirajo otroke iz treh, širih družin in jih ‚pazijo‘, medtem ko so starši na delu. Storili bomo vse, da tudi tej novi ‚podjetnosti‘... stopimo na prste... To je naše velika idejna in idejno politična akcija...“

naša luč

1976 6

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 25
junij 1976

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba
sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe
sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen
julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	2 angl. f.
Avstrija	75 šil.
Belgija	200 bel. fran.
Francija	25 fr. fran.
Italija	5500 lir
Švica	16 š. fran.
Nizozemska	12 n. gld.
Nemčija	15 n. mark
Švedska	20 š. kron
Avstralija	5 av. dol.
Kanada	6 kan. dol.
ZDA	6 am. dol.

Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava „Naša luč“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Printed in Austria

kaj se je zgodilo zadnji čas doma?

APRILSKA SLANA

Ohladitev konec aprila je skoraj po vsej Sloveniji prinesla sneg do nižin. Slana je naredila kmetijstvu precejšnjo škodo. Največ škode trpi sadje, ki je bilo takrat v polnem razcvetu. Ozimnam mraz ni škodil.

Kozana, razložena vas na prevalu slemena, ki se spušča od Šmartnega do Vipolž, 26 km od Nove Gorice.

DVIG ROJSTEV

V Sloveniji se je v letu 1975 rodilo 30.331 otrok. To je največ v zadnjih dvajsetih letih. Statistiki so že govorili, da je število 30 tisoč za Slovence magična meja. V Sloveniji se je v zadnjih letih tudi občutno zmanjšala smrtnost dojenčkov. Ta je med najmanjšimi na svetu. Tolikšen porast rojstev je brezdvomno tudi sad podaljšanja porodniških dopustov.

FRANCOSKO-JUGOSLOVANSKA BANKA

V Parizu so podpisali sporazum o ustanovitvi francosko-jugoslovanske banke z začetnim kapitalom 10 milijonov frankov. V začetni glavnici sodeluje vsaka stran s 50-timi odstotki. Glavna naloga te banke je izboljšati gospodarske odnose med Francijo in Jugoslavijo ter trgovino s tretjim svetom.

JUŽNO SADJE

Do konca meseca aprila je prišlo na domače tržišče približno 15 tisoč ton južnega sadja. Precej so ga uskladiščili za turistično sezono. Iz Italije je bilo uvoženih tri tisoč ton limon, iz Latinske Amerike pa 6 tisoč ton banan in iz Izraela prav toliko pomaranč.

LJUDSKA MEDICINA

V začetku aprila so odprli v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani razstavo rokopisnih ljudsko-medicinskih bukev. Zbrano je 180 rokopisov z našega jezikovnega področja. Razstavljeni so zago-

vori, zagovorne knjižice, zarotitve ter čarovniške bukve. Prvi zagovor je iz 12. stoletja. Zapisan je bil v cistercijskem stamostanu v Stični. Zanimivi so zagovori zoper kačji pik, konjske bolezni in zeliščne knjige.

MEJNI PREHODI V ITALIJO

Jugoslovansko-italijanske mejne prehode samo v okolici Trsta je v letu 1975 prečkalo več kot 40 milijonov oseb. To je za 12 milijonov več kot v letu 1974.

NEDELJA DUHOVNIŠKIH POKLICEV

Verski tednik „Družina“ je ob tej priliki prinesel zanimivo reportažo. Bralcem želi „Družina“ podati bežen pogled v podobo, zadržanja in misli tistih, ki žele postati duhovniki. Objavljena so mnenja profesorjev, kaj menijo o svojih teologih in kaj študentje mislijo sami o sebi in o svojem poklicu: zakaj so se odločili za duhovniški poklic, s kakšnim upanjem gledajo v prihodnost svojega duhovniškega poslanstva in kako gledajo na stalno možnost, da se te odločitve skesajo in opusté ta poklic.

NOVA AVTOKARTA

Po dveh letih smo Slovenci dobili novo avtokarto. V tiskarni „Ljudske pravice“ so dotiskali novo av-

Radovica leži blizu Metlike. Znana je po lepem razgledu in vinogradih.

od tu in tam

drobtinice

Ekonomat sporoča, da ima na zalogi še zadostno količino piska za metanje v oči. Zato upamo, da se bomo tudi v bodoče vztrajno slepili, z namenom, da bi prezrli pomembno in se vrteli okoli nepomembnosti.

OGLAS. Dne ... bo ob ... uri na igrišču ŠČBP turnir v malen: rokometu med ekipami ESŠ, SAŠ, TSS, OE, ŠCROS in ŠSBP. Turnir organizira TIS pod pokroviteljstvom ZMRS in v sodelovanju OK ZSMS. Vstopnine ne bo!

Toliko časa je obljubljal, dokler sam ni imel vsega.

Ne mislim, torej bom uspel.

V podjetjih imamo sicer denarja premalo, zato imamo pa sestankov preveč.

Sladkor in olje bomo morali uvažati, ker so kmetje posadili premalo sončnic in sladkorne pese. Mogoče bomo pa do jeseni že odkrili tehnološki postopek za pridobivanje olja iz čebule in sladkorja iz krompirja, ki so ju letos kmetje preveč posadili.

Kdor se hrani z obljubami, pogine od lakote.

Tulil je z volkovi, pa so ga opozorili, da so že vse iztrebili.

Lepšo prihodnost nam večkrat obljublajo ljudje z lepšo sedanjostjo.

Praznik dela često najbolj svečano praznujejo tisti, ki sploh ne delajo.

Višje ko ležeš, večji prepadi so pod teboj.

Vse bolj se mi zdi, da gredo nekateri po poti v lepšo bodočnost samo zato tako počasi, da bi si nabrali čim več potnih stroškov.

Na letošnjem tekmovanju za evropsko popevko so zastopali Jugoslavijo sarajevski Ambasadorji s popevko „Ne morem skriti svoje bolečine“. Naslov pesmi izraža predvsem njihovo občutje po tekmovanju, saj so zasedli — zadnje mesto.

tokarto Slovenije v nakladi 80 tisoč izvodov. Magistralne ceste so naznačene na karti v rjavi barvi, regionalne so rdeče, lokalne pa rumene.

NOVE TOVARNE SLADKORJA

Lani in že letos smo pri nas uvozili ogromno ton sladkorja. Da bi

Podzemelj, belokranjska vas blizu Gradaca, je znamenit po zgodovinskih najdbah.

ta uvoz preprečili, načrtujejo gradnje novih tovarn sladkorja. V nekaj letih naj bi zraslo v državi devet takih tovarn in sicer: pet v Vojvodini, po ena pa v Sloveniji, Bosni, Hrvatski in Srbiji.

SLOVENC NA SVETOVNI RAZSTAVI

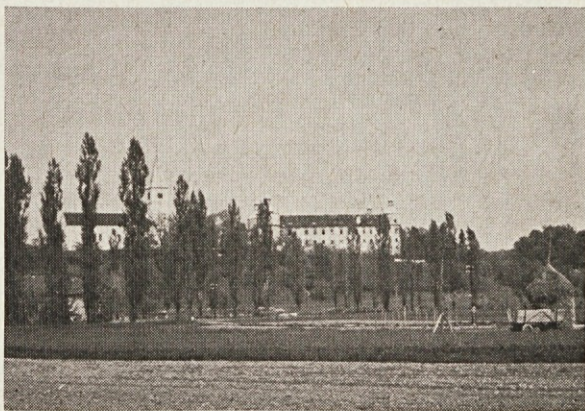
Na svetovni razstavi, ki je bila maja meseca v Clevelandu, je sodelovala tudi Slovenija. Poleg gospodarstva smo predstavili tudi našo kulturo. Nastopili so naši pri-

znani kulturni umetniki, med njimi „Slovenski oktet“ in pianistka Du-bravka Tomšič-Srebotnjakova.

SMRT SLOVENSKEGA MISIJONARJA

23. aprila je umrl v Kalkuti Stan-ko Poderžaj, jezuitski misijonar.
(Dalje na 13. strani)

Velika Nedelja, blizu Ormoža, nekdanja križarska komenda za obrambo proti Madžarom.

ali smo kvas sveta?

Pred dobrimi devetimi leti se je začelo med katoličani v ZDA „binško gibanje“, gibanje za pristno, doživeto in dejavno krščanstvo. Zdaj se je razširilo že na okoli sto držav po svetu, oklenilo pa se ga je okoli pol milijona vernikov.

Število se zdi majhno, vendar so ti ljudje res verniki z dušo in srcem, z vsem življenjem. Zanje veljajo Jezusove besede, da malo kvasa prekvasi veliko testa.

Lani za binško gibanje svoj kongres v Rimu in njihova ma-

ša, ki jo je daroval papež, je bila pravo binško doživetje.

ENEGA SRCA IN DUHA

V ZDA in v Kanadi so cela naselja, v katerih vlada približno tak duh, kakršen veje iz poročila evangelista Luka v Apostolskih delih o praksi krščanskih župnijah: „Množica teh, ki so verovali, je bila enega srca in duha. Tudi ni nihče govoril, da je kaj tega, kar je imel, njegovega, ampak jim je bilo vse skupno.“

Binško gibanje so v ameriškem univerzitetnem mestu Ann Arbor ustanovili skupnost, ki so ji dali ime Bratstvo. Ta skupnost ima tudi svoja pravila, katerih se člani zvesto držijo.

V pravilih piše med drugim: „Vsak od nas bo delal, da bo plačal stroške za svoje vzdrževanje. Denarja ne bomo prosili od nikogar. Če bomo komu dali kaj denarja, ne bomo pričakovali, da nam ga vrne. Oblačili se bomo preprosto: kot ljudje, sredi katerih živimo in delamo. Ohranili bomo zase le toliko obleke, kolikor je potrebujemo za sproti. Vsakih šest mesecev bomo pregledali svoje imetje in bomo podarili drugim, česar nujno ne bomo potrebovali.“

Na vrhu lista s pravili pa je napis: „Gospod je naše edino bogastvo.“

Ko nekdo bere o teh binških ali o prvih kristjanih, jih ima lahko za norce, za neživljenjske tipe ali čudake, lahko jih pa tudi občuduje kot prave junake. Ne eno ne drugo ne koristi veliko. Najbolj koristno za človeško in krščansko rast slehernika bi bilo, da bi jih posnemal — vsaj v nekaterih stvareh.

„SVETO PISMO V SLIKAH“

Dokler ne bomo evangelija spravili v življenje, bomo zaman čakali, da bodo naše župnije vsaj malo podobne prvim krščanskim skupnostim. Treba se je prepričati, da je evangelij zapisan prav za nas, ne le za druge. Namenjen je meni, tebi, ne le drugim.

Če ga bo vsak od nas poskusil živeti, bo zaživelo tudi občestvo, skupnost verujočih. Tudi za to področje lahko uporabimo modrost ljudskega pregovora: „Vsakdo naj pometa pred svojim pragom, pa bo vsa ulica čista!“

Vsi božji naporji so usmerjeni v to: da iz posameznikov ustvari ljudi, ki bodo čutili skrb za skupnost. Imamo namreč skupni zaklad: Bog

recepti za življenje

O kristjanih je zapisal cerkveni učitelj sv. Janez Zlatousti tole:

Nobenih poganov ne bi bilo, ko bi bili mi resnični kristjani, ko bi prenašali krivico in zapostavljanje, ko bi sramotenje vračali z blagoslavljanjem in hudo bijo z dobroto. Nihče bi ne bil tako preprost, da ne bi kmalu

sprejel vere, ko bi mi vsi tako živeli.

A denarju se mi klanjamo prav tako kot oni, ja, celo bolj kot oni. Smrti se bojimo kot oni. Revščine nas je strah kot njih. Bolezen prenašamo težje kot oni. Po časteh in visokih mestih hrepenimo prav tako kot oni in prav tako kot nje nas muči pohlep.

Spremenimo se že vendar! Prebudimo se! Dajajmo zgled nebeškega življenja na zemlji! Naše srce naj bo v nebesih!

Oče, ki slišim tvoj glas v ve-

tru in ki s svojim dihom daješ življenje svetu, sliši me!

Človek sem pred teboj, eden tvojih otrok, majhen in šibak, da bom hodil v lepoti! Daj, da bo v mojih očeh odsevala rožnata in vijoličasta barva tvojih zahodov! Daj, da bodo moje roke spoštovale, kar so tvoje ustvarile! Daj, da bodo moja ušesa poslušala tvoj glas! Napravi me modrega, da bom spoznaval stvari, ki si jih nas učil, in da bom razumel pridige, skrite v listju in pesku!

Daj mi moč, Oče, da ne bom skušal biti večji od svojih bra-

je naše edino bogastvo. „Združila nas je v eno ljubezen Kristusova,“ poslušamo pri bogoslužju na veliki četrtek.

Bog je hotel, da so bili prvi kristjani sredi poganskega sveta, ko evangelij o Jezusu še ni bil zapisan, kakor živi evangelij.

Mnogi danes ne verujejo več pisani besedi svetega pisma, radi bi videli „sveto pismo v slikah“ — življenje kristjanov, tistih, ki se

imamo za učence Jezusa Kristusa in po njem nosimo tudi ime.

Tudi mi, kristjani dvajsetega stoletja, naj bi živeli tako, da bi tisti, ki so „zunaj“, v nas videli božje priče.

Tudi o nas naj bi drugi govorili: „Glejte, kako se ljubijo med seboj!“ Ljudje smo drug za drugega pogosto težki, zopni in kar nemogoči, vendar smo drug drugemu pot k Bogu. „Rad bi šel v nebesa čez moj hrbet!“ kdo kdaj potoži.

Pa je treba prav te besede jemati dobesedno.

Človek ob meni, ki je vstopil s krstom v veliko družino verujočih, je prav tako kot jaz eden živih kamnov velike stavbe, ki se imenuje Cerkev. Z navadnimi očmi vidim morda v njem samo nadležnega človeka. Z očmi vere bom v njem zagledal resničnega brata.

Vera je prava zmaga, ljubezen resnično bogastvo človeka.

SC

ov, marveč da se bom uspešno boril zoper največjega sovražnika — zoper samega sebe! Daj, da bom vedno pripravljen priti k tebi s čistimi rokami in z jasnimi očmi, da bom takrat, ko mi zaide življenje kakor večna zarja, mogel brez sramu stopiti pred tvoje obličje!

White Cloud,
sodobni indijanski kristjan

V eni kapljici vode je štiristo dvajset trilijonov atomov. Če bi jih mogli šteti brez prestanka,

tako da bi vsako sekundo prišteli enega, bi prešteli vse šele v sto milijardah let.

Vsak atom je kakor posebno veselje: tolikšno utripanje je dognala moderna znanost v njih. Da bi si mogli to predstavljati, bi morali iti v kakšno zvezdarno in tam opazovati gibanje vesolja.

Kakšna sila je mogla to ustvariti? Kakšno bogastvo? Kakšna modrost? Kakšna ljubezen?

Če človek ne more biti lep in bogat, kakor bi rad, lahko je dober in pošten.

ALI SEM OSEBNOST?

Ali znam imeti svoje mnenje?

Ali se znam odreči kakšni stvari (filmu, reviji, šali), čeprav vem, da se bodo drugi zato iz mene norčevali?

Ali imam rad mir, premišljevanje, molk?

Ali skušam spoznati samega sebe?

Ali želim s tem, kar je dobrega v meni, vplivati na druge?

Ali dajem razumu prednost pred nagonom?

Ali se zavedam, da nisem središče, okrog katerega se vse suče?

razvojna teorija proti veri?

Če kdo Darwinovo ali katero drugo razvojno teorijo razlaga tako, da obenem priznava, da je Bog ustvaril človeka (na ta način, da se je ta po telesu razvil iz nižjih organizmov, seveda ne brez Boga in božje volje, temu telesu pa je Bog vdihnil dušo), ne pride v nasprotje z vero Cerkve. V nasprotju z vero bi prišel le tedaj, ko bi sprejemal takšen razvojni nauk, ki odklanja resnico o Bogu in stvarjenju človeka po božji podobi.

Ko je začel nastopati darwinizem, so ga mnogi povezovali z izključevanjem vere v Boga in v njegovo stvariteljsko delovanje, pa tudi z zanikanjem neumrljivosti človeške duše. To je bil glavni razlog, zakaj se je v 19. stoletju in v začetku 20. stoletja Cerkev upirala razvojni teoriji.

Že nekateri stari cerkveni pisatelji v prvih stoletjih krščanstva so učili, da je svetopisemsko poročilo o stvarjenju mogoče razlagati tako, da je Bog z enim samim stvariteljskim dejanjem ustvaril vse, vsaj v kali, v obliki „semenskih klic“, ki so „gnale“ razvoj naprej, do vedno višjih stopenj, seveda ob sodelovanju Boga samega.

pustite dekletu umreti!

Svetovna javnost že dalj časa z zanimanjem spremlja primer ameriškega dekleta Karen Quinlan, ki je bila več kot eno leto v nezavesti (spila je nekaj preveč alkohola in vzela preveč uspavalnih tablet). Pri življenju so jo vzdrževala le umetna pljuča in injekcije, zato pa se je njeno telo spremenilo v okostnjak. Njeni možgani niso dajali nobenih znamenj življenja. V trenutku, ko bi izključili delovanje umetnih pljuč, bi dekletu umrlo. Zdravniki so bili prepričani, da ji ne morejo rešiti življenja, niso si pa upali izključiti aparatov in tako pustiti, da bi dekletu umrlo.

Zadeva je prišla pred sodišče. Dekletovi starši so na sodišču prosili za svojo hčerko pravico, da sme umreti. Vrhovno sodišče ameriške zvezne države New Jersey je po dolgih razpravah odločilo, da smejo zdravniki izključiti aparate in da sme torej dekletu umreti.

Odločitev je dvignila po svetu precej prahu. Ne toliko zaradi sodbe kot zaradi njene utemeljitve. Sodniki so namreč utemeljili, da

po spolzkih stopinjah nikodemstva

Odločila sta se za obojno poroko, čeprav sta se k drugi odpeljala v „neznano“.

V prijateljskem omizju so poleg umetnosti mleli o vsem mogočem, le o veri ne.

Ko sta ostala sama, sta si govorila: „Med njimi sva kakor nerazvita mračnjaka...“ A v srcu sta le pritrjevala staremu Einsteinu, da je „znanost brez vere hroma, kakor je vera brez znanosti slepa“. Priznala sta si, da njuno nagnjenje k veri ni

le ostanek krščanskega otroštva, temveč tudi višja slutnja prisotnosti Stvarnika.

Ob rojstvu prvega otroka sta se spogledala: Naj bo krščen ali ne? Nihalo se je odločilo za „da“. H krstu sta se srečno pritihotapila: v „neznano“, kakor k poroki.

Pri drugem ju je pozdravil že kup težav: obred v domači cerkvi, poleg naj bi bila... Res, težko je jezdit na dveh konjih!

Starejši je dozorel za šolo. Fantiča je razganjal ponos, na starša pa je legla mora — verski pouk. Kot obsojenca v srednjeveški kladi sta se motala iz

nje, a s slehernim gibom še huje zadevala v njene vezi. Tihotapljenju bo odklenkalo, njuna cena med prijatelji bo padla...

V stiski sta si znova razgrevala glavo: srečni ljudje, ki jim je resnica o Bogu preprosta in jasna kot zmnožek iz dvakrat dve... Blagor ne nama, temveč njim, ki žive premočrtno, brez popuščanja. Popuščanje, v življenju tolikokrat uporabljeno ravnanje! Oklenila sva se ga, zdaj pa se izkazuje kot trhla deska v vodi, ki naju pušča na cedilu.

Vendar, ali sta res dolžna iz sebe narediti žrtev razmer? Samozavest jima je znova dvignila glavo izpod peruti: najgloblja

sme dekline umreti, s trditvijo, da ima slehernik pravico do svojega življenja, torej tudi do smrti. Takšno pojmovanje bi moglo privedi do prepričanja, da je človek popoln gospodar svojega življenja in smrti.

Starši tega dekleta so verni katoličani. Prepričani so, da so rav-

nali prav, ko so pustili hčerko umreti.

Tudi krajevni škof jih je obiskal. Prepričal se je, da drugače niso mogli ravnati.

Utemeljitev, da je bilo ravnanje staršev pravilno, je ta: življenje, ki je božji dar in ima torej le Bog nad njim pravico, smo dolžni ohranjati z vsemi rednimi sredstvi, ki jih ponuja medicina. Nismo pa dolžni rabiti vseh mogočih izrednih aparatov in zdravil, da bi podaljševali človekovo vegetiranje.

Čisto druga stvar je evtanazija, to je skrajšanje trpljenja in smrtnega boja umirajočim ali neozdravljivo bolnim. To je umor, pa čeprav ga izvršijo iz najlepših namenov. Umoriti pa nima nihče pravice. Pred nekaj leti je upravičeno povzročila veliko ogorčenja knjiga spominov angleškega zdravnika Georga Maira. V njej pripoveduje, kako je svoje bolnike (z njihovim dovoljenjem) pošiljal na drugi svet z injekcijo morfija ob zvokih Beethovenove Devete simfonije. Največkrat je šlo za rakasta obolenja.

iz cankarjeve zakladnice

Poznam molitvico. Čast učiteljeva zahteva, da bodi danes bel in jutri črn, kakor ukazuje gospodar. Nadalje še zahteva, da imej glavo na voljnem konopcu, zato da se lahko s pridom priklanja na vse štiri strani; in tudi zahteva, da bodi koleno ne od kosti, temveč od testa, zato da klekne sredi ceste v blato, če je prilika in ukaz. In naposled še zahteva, da imej učitelj zaklenjena usta, ključ od ključavnice pa obešen na šolske duri. Znam jo gladko, to molitvico.

Je že tako... V naših krajih je malo mož, pa še tisti so le s težavo; za nas je Bog najprej babo ustvaril, dedca pa iz njenega rebra.

notranjost je samo najina stvar, nikomur je nisva primorana odpirati hkrati z osebno izkaznico!

Nabita z uporom sta fantka vpisala v tujo faro, k pouku in bogoslužju pa ga je spremljala Rozi, nekdanja pestunja. Kmalu je učenček obstal pred njima s polnimi usti vprašanj.

„Zakaj moram hoditi tja, kjer nikogar ne poznam? Ali zame ni dober Bog v domači cerkvi? Zakaj ne hodita stalno z menoj, ampak le včasih, sama zase in zvečer? In vsi mislijo, da je Rozi moja mama...“

Vprašanja so se kopičila in bodla kot injekcijska igla. Ko pa je prinesel prvo veroučno

spričevalo, ju je prebodel z najostrejšim:

„Ko bom velik, ali se bom moral tudi skrivati, kot se vidva?“

Napetost upora je hipoma padla na ničlo, ko jima je sin vrgel vžigalico v skrivalnico iz slame. V stiski za odgovor se jima razblinja pojem o Bogu, ustvarjen iz kapljic, pršečih iz slapu, k samemu slapu pa se nista nikoli potrudila.

Treba se bo za nekaj odločiti, zakaj iz spomina jima vstaja izrek: „Laže je priti kameli skozi šivankino uho...“ V očeh svetopisemskega bogatina prepoznavata pokvečeno podobo svojega nikodemstva...

J. L.

Kakor ste se učili, je od Boga vse, kar je na svetu. Vse je od njega, le neumnost ne. Kar storimo zoper neumnost, je storjeno po njegovi volji, ki je vsegaveden in ki je pamet na svet poslal.

bil je velik poštenjak

Pod tem naslovom je napisal dr. Vladimir Truhlar v ljubljanski Družini (16. maja 1976) o Ivanu Cankarju tudi tole:

V njegovem zbranem delu sem se zadnje leto mudil predvsem pri štirih knjigah pisem, pa se spraševal, kaj v njih naravnost izziva, da bi človek obdelal. In se je to izoblikovalo v naslov: Cankar in poštenje.

Kako se mu upirajo — da navedem le nekaj izrazov iz pisem bratu Karlu — „živio-kričači“, „krokarija in pa zabavljanje na te „proklete farje“, „vsi ti bleščeči programi, vse visokoleteče fraze“, „klečeplastvo in hlapčevstvo“, „podla dejanja“, „umazanosti“!

božja industrija je nad človeško

Naša doba je, pravijo, industrializirana. To da je njena značilnost. Vse življenje je postalo industrijsko.

Včasih so ljudje živeli od ročnega dela. Jedli so kruh iz na roko zmlate moke od na roko omlatene pšenice. Ta je bila spet z roko sejana, opleta, požeta, povezana... Danes se

Ali bi ne bilo — se sprašuje — boljše, vdati se oportunistu. „Treba bi bilo samo malo hinavstva na zunaj, samo malo forme, nazorov bi mi ne bilo treba prav nič spremeniti. Kaj morda misliš, da vsi naši literatje, umetniki in politiki ne vedo natanko drug o drugem, da so sleparji in bedaki? Prav dobro vedo. Ali povedati se tega ne sme; v stranki mora biti človek, v tolpi (oboje podčrtal Cankar), potem se mu vse prizanese; če stopi po svoji prosto izvoljeni cesti, je izgubljen.“

Premišljuje, kako bi stal Cankar s tem svojim poštenjem sredi naših dni. Po poskušam tudi sam tako stati.

POPRAVEK

V prejšnji številki Naše luči (NL 1976, šte. 5., str. 8) smo pod Cankarjevo karikaturu s krizantemo v gumbnici zmotno zapisali, da jo je narisal Hinko Smrekar. V resnici je karikaturu narisal Maksim Gaspari leta 1912. S tem zmotno popravljamo in se bralcem opravičujemo.

vse to dela industrijsko, s stroji.

Nedavno sem gledal, kako se z vagona pretaka v tovarnjak nekaj rumenega. Stopil sem bliže in videl, da prečrpavajo zlato zrnje. Tako se pšenice sploh ne dotakne človeška roka, dokler ne odlomi grižljaj kruha in ga nese v usta...

In — industrijski način dela kar dobro gre. Stroji bruhajo neizmerne količine izdelkov. Če bi bila naša kupna moč večja, bi nabruhali še več.

Drugega tebi, sodobni človek, ni treba, kot samo pritis-kati na razne vzvode in zate

cankarjev sveto- pisemski slog

Vezi med Cankarjem in liturgičnim oziroma svetopisemskim slogom so zelo ozke. V svoje izražanje v podobah zlasti kadar gre za ponazarjanje nežnih in vzvišenih ljubezenskih čustev, pisatelj rad priteguje predstave in izrazje iz katoliškega bogoslužja: Življenje, mladost, pomlad, ljubezen in vse in vse ti je — kakor velika masa in povzdigovanje! (Hlapci).

Prav tako mu za primere pogosto rabijo zgodbe iz sv. pisma, ki ga je moral natanko poznati. Posebno sta mu pri srcu Kristus in Golgota kot simbola nesebičnih idealistov in trpljenja ter zmage zatiranih: To je kakor z ubogim darom svetopisemske vdove; nič manj ni vreden kakor talenti bo-

delajo strahotne energije. S svojo močjo bi morda skoval nekaj kilogramov železa na dan. Zdaj ga igraje kuješ na tone... 10.000 avtomobilov na dan... 100.000 časopisov na uro... In še in še.

Da, nekdo je pritisnil na vzvod, padla je bomba, 90.000 je bilo mrtvih, celo mesto porušeno.

Najti je mogoče ljudi, ki jih je ta moč tehnike prevzela. Zdi se jim, da so gospodarji sveta, neodvisni od vseh sil, zlasti od najvišje...

Globokega človeka pa prav ta industrializacija vodi k Bogu.

gatina. (Martin Kačur) Gledal je, kako je bil njegov tabor že prostran, kakor ob sodnem dnevu dolina Jozafat. (Kralj Matjaž)

Neredko pa Cankar v govor svojih junakov vpleta bolj ali manj dobesedno kar cele citate iz biblije ali pa samostojno posnema njen resno slovesni slog in ritem z raznimi figurami. Sorodnost gre tu do neverjetnih potankosti, npr. do rabe tipičnih števil in njih mnogokratnikov ali do uspelega posnemanja oblike in izražanja svetopisemskih prispevkov: *Če ste naredili novo postavo, ubogal jo bom: mladim kruha, starcem kamen; zdravim ribo, bolnim kačo; spočitim jajce, trudnim škorpiona!* (Hlapec Jernej) *Žena je devetkrat močnejša od moža, mati pa devetkrat devetdesetkrat.* (Moje življenje)

Svoj posnetek svetopisemske prilike v izražanju in gradnji je pisatelj položil v usta dobrosrčnega osojniškega župnika iz *Krčmarja Elije* ter nam s tem dal tudi lep primer poklicno značilnega govora: *„Bog jim bodi milostljiv, grešnikom. Podobni so tistemu razbojniku, ki... Podobni so tudi pijancu, ki je vola zapil, pa pravi: ‚Kaj*

bi zdaj z njivo, ko nimam vola? — ter gre in zapije še njivo. Ali tudi so podobni nedolžnemu otroku, ki... Bog jim bodi milostljiv!‘

Himnično slovesni slog in ritem svetopisemskih in bogoslužnih besedil, ki ju označujejo ponavljalne figure in stavčna vzporedja, je pisatelj mojstrsko posnema zlasti v Kristusovem zaključnem nagovoru na trpine proletarce v uvodni črtici knjige *Za križem*:

„Ne ozrite se v prokletstvo in trohno, vsi vi tisoči in milijoni, ki ste koprneli z menoj! Vsi vi ponižani in užaljeni, vsi vi zaslužnjeni in obremenjeni — zdaj, ko je naš dan, pojte hozana in aieluja! Iz bičanja in iz križanja, iz sramote in trpljenja je vzrasel naš dan, do nebes se je povzdignil naš križ — pojte mu hozana in aieluja!... Božje kraljestvo je v vas!“

Isto je storil v znanem očenašu iz *Hlapca Jerneja*, nad katerim je pri oblikovanju po lastnih besedah „visel dneve in dneve“.

„Oče naš, kateri si v nebesih... tvoje pravice iščem, ki si jo poslal na svet!

Kar si rekel, ne boš oporekel; kar si napisal, ne boš izbrisal! Ne v ljudi ne zaupam, ne v svojo pravico ne zaupam, v tvoje pismo zaupam.

Oče naš, kateri si v nebesih... neskončno si usmiljen, daj beraču vbogajme; neskončno si pravičen, daj delavcu plačilo! Oblagodari hlapca, ki je pravice lačen in žejen, nasiti ga in napoji! Samo ukaži, pa bo živa tvoja beseda in bo napolnila vsa srca, da bodo spoznala pravico!... Oče naš, kateri si v nebesih... ne izkušaj jih predolgo, dotakni se s prstom njih oči, da bodo čudežno izpregledale; in tudi svojega hlapca ne izkušaj predolgo, ker je že star in nadložen; in potolaži ga, ker je potr in slab od bridkosti!

(Zgodovina slovenskega slovstva, Ljubljana 1964, str. 129 in 130.)

Ko gleda čudežne dosežke tehnike, se mu še bolj odprejo skrivnosti božje tehnike.

Ko ve, da je za sodobno reaktivno letalo potrebnih 60.000 načrtov in 100.000 sestavnih delov, še bolj občuduje Tistega, ki je sestavil neprimerno bolj zapletene stroje. Na primer človeško telo, ki je sestavljeno iz 30 bilijonov celic... In celica ni preprost „sestavni del“, temveč je sama „velikanska tovarna v malem“.

Stroji in načrtovalne pisarne nas morajo še bolj približati Stvarniku.

Čutiti se moramo vedno bolj kot božji vajenci, sčasoma že

tudi kot božji pomočniki. Nikoli pa kot božji tekmeči!

Božja industrija bo zmeraj nad našo.

Ena sama rdeča detelja, visoka nekaj prstov, proizvede po petsto semen, katerih vsako je zmožno naprej rasti in roditi in napolniti vso zemljo.

Loboda si pripravi na enem stebelu po en milijon semen.

Orhideja čez tri milijone...

Topolovo seme povzroča pomladi prave „snežne vihre“ in na daleč pobeli okolico.

Najboljše letalo dvigne tovara komaj za četrtno svoje teže. Čebela zlahka dvigne tako breme, kot je sama.

Pa če bi industrializirani človek kdaj pa kdaj le presegel naravo, se bo zavedal: vsa tehnika živi le od pokorščine božjim zakonom! Kaj bi rekli o človeku, ki bi gradil vodno elektrarno tako, da bi jo gnala voda, ki naj bi tekla od morja navzgor...?

Vsa industrija, ves razvoj je mogoč le tako, da istočasno služi človeku in proslavlja Boga.

Ne, sodobnemu kristjanu ni treba hoditi na deželo, če hoče srečati Boga. Industrializirano življenje ga kar samo vodi k Bogu Inženirju in Delavcu.

Miha Žužek

**smeh od doma
(s stisnjenimi
zobmi!)**

ČE NA SESTANKU KOLEKTIVA KAJ KRITIZIRAM, MI DELAVCI PLOSKAJO, VODILNI ME PA GRDO GLEDAJO. ČE SAMO KIMAM, JE OBRATNO. KAKO NAJ RAVNAM, DA BODO VSI ZADOVOLJNI?

● **Zadremaj! Vodilni bodo mislili, da si utrujen, ker si se pri delu v podjetju tako gnaš. Kaj si bodo delavci mislili, pa tako ni važno!**

● **Namesto na sestanek pojdi v gostilno na dva decil!**

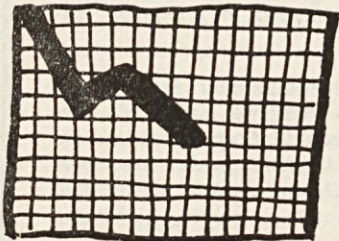
● **Hvali vodilne in kolektiv, kritiziraj pa objektivne faktorje!**

ZA ROJSTNI DAN SEM DOBILA TRI DENARNICE. KAJ NAJ POČNEM Z NJIMI?

● **Z denarjem jih napolni in pojdi na trg po motovilec in peteršilj! Domov se boš vrnila suha kot poper.**

PONIŽNO PREDLAGAM, DA VSEM LOVCEM NA FOTELJE PRIZNAMO STATUS ZASLUŽNIH MOJSTROV TEGA NACIONALNEGA ŠPORTA. GLEDE NA ŽIVČNE IN TELESNE NAPORE, KI JIH MORAJO VLOŽITI, DOKLER NE PRIDEJO DO CILJA, SO TO PRAV GOTOVO ZASLUŽILI.

**STOLETNICA ROJSTVA IVANA
CANKARJA**

**NAROD SI BO PISAL SODBO
SAM...**

iz slovenskih listov

Z izrezki iz slovenskih revij in časopisov ki izhajajo doma in in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo.

NAŠ TEDNIK

3500 LJUDI DEMONSTRIRALO V CELOVCU PROTI PREŠTEVANJU

Okoli 3500 ljudi je sledilo pozivu Solidarnostnega komiteja za pravice koroških Slovencev: od celovškega kolodvora so se v mogočnem sprevodu pomikali proti centru koroške prestolnice. Nosili so s seboj številne transparente ter ponavljali gesla v obeh deželnih jezikih: „Člen 7 — naša pravica“, „Ne damo se preštevati“, „Nismo številke, smo ljudje“, „Člen 7 — 21 let neizpolnjen“, „Nismo sami, demokrati so z nami!“

Ko so se pomikale dolge vrste demonstrantov proti Staremu trgu, so jih na pločnikih izžvižgavali številni nestrpneži.

Čeprav je demonstracija nekaj povsem demokratičnega, se nihče od hišnih lastnikov na Starem trgu ni upal, da bi dal Solidarnostnemu komiteju na razpolago električni tok za ojačevalce in mikrofone. Tako so morali govorniki na streho kombija, ki je imel mobilno zvočno napravo.

Udeleženci so sprejeli resolucijo, naslovljeno na zvezno vlado, poslance v parlamentu in demokratično javnost.

Naš tednik, Celovec, 15. aprila 1976, str. 1.

Katoliški GLAS

ODGOVOR BORISU KUTINU NA ČLANEK V DELU

Kot svobodni časnikarji smo ob raznih priložnostih povedali svoje mnenje o raznih problemih. To je v Italiji še zmeraj dopustno po ustavi in po državnih zakonih. Če komu tostran in onstran državne meje naše pisanje ni všeč, nismo mi krivi. Vsem ni mogoče ustreči. Resnica pa tudi rada v oči bode, zlasti takrat, kadar gre za večje ali manjše malike in za bolj ali manj skrite tabuje.

Že pred 25 leti so prišli v uredništvo *Katoliškega glasa* ljudje, ki so listu hoteli nadeti nagobčnik. Tedanji uredniki so pa rekli, da si nagobčnika ne pustijo nadeti, četudi bi bil zlat, kot so obljubljali.

Tudi sedanji uredniki so istega mnenja. Mi ne pišemo za ljudi, ki ljubijo nagobčnike, temveč za svobodne Slovence. Dokler bodo ti z nami, bomo izdajali *Katoliški glas*.

Vsekakor menimo, da je za Zvezo komunistov Slovenije še najbolj pametno, da o *Katoliškem glasu* molči, kot je molčala toliko let do sedaj. Sicer se utegne zgoditi, da bodo „zapeljani“ rojaki iz Slovenije začeli kupovati *Katoliški glas* v Trstu in Gorici.

Uredništvo

Katoliški glas, Gorica-Trst, 1. aprila 1976, str. 3.

ODGOVOR DR. JURIJU ZALOKARJU NA ČLANEK V DELU

Dr. Jurij Zalokar, primarij v gorenjskih Begunjah, ni neznano ime. Brali smo njegove sestavke verskega in versko-nacionalnega značaja v *Prostoru in času* (dokler ga ni zatrl totalitarizem), v *Družini* in še kje.

Predaval je v Gorici, videli smo ga v Dragi. Zanimanje za zamejske Slovence nam ga je prikupilo. „Nov, pogumen, bister, iskren Slovenec in kristjan,“ smo govorili in se čutili močnejše.

Izkazalo se je pa, da je bil tisti občutek varljiv.

Pisanje časnika Borisa Kutina o „sovražnem odnosu Katoliškega glasa do Jugoslavije“ v ljubljanskem *Delu* je dr. Zalokarja spodbudilo in vrgel je na papir nekulturen napad na goriški tednik. Toda ni mu bilo dovolj, da ga razglaša le po velikem bobnu (*Delo*): v razglas ga je poslal tudi malemu bobnu (*Primorski dnevnik*).

Ko človek bere Zalokarjeve žolčne, vzvišene in grozeče besede, se najprej vpraša: Kaj ga je nagnilo, da se je šel tako poniževati? Mu je bilo namignjeno, naj useka, ali je usekal iz lastnega nagiba? Vedel je vsekakor, da nič ne tvega, saj se naslanja na mogočno steno. Niti tega ni tvegala, da bi moral brati odgovor na svoje besede v istih dveh dnevnikih, saj sta del stene, na katero se naslanja.

Jaz vem, kaj ob tem odgovarjanju dr. Zalokarju tvegam. A ni me strah: naslanjam se na resnico in na svojo vest. In zaradi tega se čutim v družbi tistih, ki žive na robu: ali so brez domovine ali v zaporih ali v umobolnicah ali obrekovanju izpostavljeni ter v osamitvi na molk obsojeni; čutim se med svobodnimi, ki ne morejo vedno molčati na zagrizeni lajež privezanih.

Odgovarjam v listu, ki se ne ponaša ne z naklado ne z obsegom ne z najbolj kvalificiranimi peresi — ima pa neko prvenstvo: edini na skupnem slovenskem prostoru je ohranil svobodo pisati vso resnico, s čimer je seveda povezana tudi možnost zmote. Saj kdor je del svobode prodal ali iz strahu zatajil, bo razglašal uradno resnico, ki je nezmotljiva, ker je zaščitena, tudi če je laž.

Zgodovina uči, da je neresnica kaj slabo orožje za obrambo države in domovine. Domoljubje se ne da izsiliti z zapovedmi in grožnjami. Država, ki neljubo resnico zatira z zakoni, ne more veljati za idealno. Lani sta v Trstu pri belem dnevu izšli dve malce nenavadni, vendar pošteni slovenski knjigi: ni mogoče, da dr. Zalokar ne bi vedel, kaj ju je v Jugoslaviji doletelo.

Resnica je lahko nevarna samo nekemu, ki se je boji. Dr. Zalokar pravi, da je „v zadnjih letih zelo jasno, javno in v pismu vabil in opominjal ljubljansko nadškofijo, da se distancira od svojih predhodnikov, ki so med vojno sodelovali z okupatorjem in zapravili ugled Cerkve“, nič pa ne pove, ali je kdaj (po Kocbekovem zgledu v znanem lanskem intervjuju) neko drugo institucijo povabil in opomnil, naj se distancira od pokola deset tisoč slovenskih domobrancev po zmagi 1945. leta. Jasno, ne bo majal stene, na katero se naslanja...

Tudi dr. Zalokar naskakuje s preskušanim naročenim geslom: Domovina nad vse! Žal pa je beseda „domovina“ med tistimi, ki jih je moč grdo zlorabljati. In danes govori v imenu domovine oblast, ki se ne more hvaliti, da bi bila izraz ljudske volje, saj se ta pokaže le na svobodnih volitvah. Ne bomo torej ginjeni padali na kolena vsakič, ko bo kdo zavihral s praporom domovine. Takemu vihranju so se znali z jedkimi besedami upreti Prešeren, Levstik, Župančič, Cankar — in kdo se bo upal trditi, da so bili slabi Slovenci? Bili so čvrsti Slovenci, bili so svobodni Slovenci! Slovenstvo so imeli v srcu, ne na papirju. Kogar je strah, kogar skuša oportunistem, naj jih bere, premišlja, posnema! Življenje je prekratko in prehudo, da bi mogel dostojen človek skozenj „z gobcem pri tleh“, kakor bi dejal Kosovel.

„Dobro za zamejstvo je v veliki meri odvisno od tesnega sodelovanja z matično domovino.“ To dvorezno misel, s katero se je lani v Trstu začela gonja zoper knjigo o Kocbeku, letos pogreva dr. Zalokar. Toda Slovenci v Avstriji in Italiji, dasi ob grenkem kruhu manjšine, žive v pluralistični družbi, kjer ni ena barva zveličavna, druge pa pogubne. Drznelo si kritično presojati razmere tudi v matični domovini. Le-ta se bo pokazala mati, če bo božala vse zamejske glavice, najsi bo rdečelase, rumeno-

Voditelj seje zbranim: „Slišali ste predlog tovariša šefa. Kdor je za, naj dvigne roko! Nihče? In kdo je proti? Tudi nihče? Torej je predlog soglasno sprejet...“

V SLOVENSKEM GOSPODARSTVU JE NEKAJ NEVŠEČNOSTI: PRODUKTIVNOST PADA, IZVOZ PEŠA, ZALOGE RASTEJO — V GLAVNEM PA SMO DOSEGLI IZREDNE USPEHE.

„Pravijo, da bo postal ljubljanski grad središče kulture.“

„Imenitno, potem vsaj smemo upati, da nam bo graščak jemal le desetino od avtorskih honorarjev.“

IZ SANJSKE KNJIGE: V DAR DOBITE STAR GRAMOFON — POSLUŠALI BOSTE ČETRTOV VEČER DOMAČIH PESMI IN NAPEVOV.

Govornik: „Škoda, da tudi pri nas ne tekmujejo v bobu. Potem bi lahko večkrat rekli bobu bob.“

ZAKAJ JE VEDNO VEČ DENARJA?

● Če gledam spomenike, verjamem, če otroške ustanove, pa ne morem.

„ALI VEŠ, DA JE NA TRGU ŽE NOVI KROMPIR?“
„VEM, INDIJSKI.“

TRNOVA JE POT GOVORNI-
KOV: TEŽJE JE ZAČETI, ŠE
TEŽJE JE KONČATI.

Mnogo plazilcev je že izumrlo.
Ali so zdaj na vrsti nekateri
ljudje?

GOVORIM — TOREJ DOBRO
ŽIVIM.

Popis po avstrijsko.

Popisovalec: „Dobro dan! Kako
gre? Dobro! Kako pa govorite
doma?“

Ženica: „Slo...“

Popisovalec: „Ne, kako govorite
s sosedom?“

Ženica: „Slo...“

Popisovalec: „Kako pa govorite
z županom?“

Ženica: „Slo...“

Popisovalec (že zelo nestrpen):
„Kako pa, kako pa pri vas po
televiziji govorijo?“

Ženica: „A, po televiziji, ja...
ja, nemško.“

Popisovalec: „No, vidite, pa
smo tam!“ (Počasi napiše:)
Deutsch. (Hitro odide).

ČLAN KOMISIJE ZA UGOTAV-
LJANJE NEUPRAVIČENEGA
BOGATENJA ŠEFU NEKEGA
PODJETJA: „TOVARIŠ ŠEF, ČE
BOSTE SPET VZELI KAKŠEN
MILIJONČEK, VAS BOMO MO-
RALI DRUGIČ KAR POCUKATI
ZA UŠESA.“

Po Pavlihu

KAKO SI AVSTRIJCI
PREDSTAVLJAJO
DVOJEZIČNE NAPISE

lase ali črnolase — narava ljubi pač raznolikost. Če bo božala samo ene,
bo mačeha, bo navadna trgovka, ne mati. Samo mati pa ima pravico pri-
čakovati ljubezen od svojih otrok!

Vinko Beličič

Katoliški Glas, Gorica-Trst, 29. aprila 1976, str. 3.

Vi, profesor, streljate svoje topovske polemične kroglice precej od-
daljeni od našega zamejskega življenja. Ne bodite tako pridigarški, ko
govorite o enotnosti, ki bi morala vladati med zamejskimi Slovenci! To
pridigajte komunistom in njihovim sopotnikom. Mi smo že stokrat gradili
takšno enotnost. Ko pa smo videli, da bi bila ta enotnost le hlapčevstvo
pod rdečim plaščem, smo pač povedali svoje.

Kaj smo mi krivi, če zaradi nekaterih zgodovinskih resnic, ki sta
jih napisala naša dva največja zamejska pisatelja, na meji že nekaj
mesecev lovijo in zaslišujejo cel kup zamejskih izobražencev, od kul-
turnikov do politikov?

To se nam zdi nekaj nezaslišanega in srednjeveškega, ker smo pač
vajeni, da italijanski državljani svojo vlado stržejo in napadajo, kakor in
kadar hočejo, pa nikomur ne pride na misel, da bi koga zaradi tega za-
sliševal.

Toda o takem početju svoje oblasti si niste Vi nikdar upali črhniti,
čeprav se imate za izredno objektivnega, razsodnega in nadstrankarskega,
žal pa le v eno smer!

Vi, ki napadate nas, zamejske Slovence, si ne upate oporekati ravna-
nju Vaše oblasti, ki nas odpisuje iz dneva v dan in nas celó z vztrajno-
stjo peha o objem avstrijskih in italijanskih strank, da bi se tam kot „na-
predni“ ljudje ja čimprej „sproletalizirali“ in se poitalijančili in ponemčili.
Tudi o tem bo Zgodovina — in ne uradni zagovorniki raznih oblasti — po-
vedala svoje, pa čeprav čez sto let.

Katoliški glas, Gorica-Trst, 22. aprila 1976, str. 3.

ODGOVOR MARJANU REMICU NA ČLANEK V NEDELJSKEM DNEVNIKU

Na kategoričen načni odklanjam vrednotenje *Katoliškega glasa*, kot
mi ga pripisuje časnikiar Marjan Remic v članku, ki je izšel 18. aprila v
Nedeljskem dnevniku. Bolesno me je presenetilo težko časnikiarsko izi-
gravanje, ki ga je zagrešil imenovani časnikiar.

Ob srečanju z Remicem sem jaz samo izrazil svoje osebno mnenje
o škodljivosti polemik med različnimi slovenskimi listi v Italiji, ko pišejo
s preveč jedko ostrino, ter izražal željo, da bi se vsi potrudili in se zav-
zemali za edinost in iskreno sodelovanje med Slovenci, ne da bi ustvar-
jali škodljiva zakoličenja in razprtije in tako vozili vodo na mlin naših
narodnih sovražnikov, ki so tako močni in bojno razpoloženi.

Bilo bi za nas nadvse bolesno, če bi osebe, ki prihajajo iz matične
države, ne vem iz kakšnih namenov, hotele zasejati ljuliko, da bi tako zlo-
mile našo enotnost ter razdrobile našo voljnost za sodelovanje.

Tudi ob tej priložnosti ponovno izražam v svojem imenu in v imenu
„skupine duhovnikov Dom“ vso našo solidarnost do *Katoliškega glasa*,
ki se dosledno zavzema in bori za krščansko in narodnostno ohranitev
slovenske manjšine v Italiji, ter mu izrekam zahvalo, da s toliko simpatijo
podpira naš boj v korist prebivalstva Beneške Slovenije.

Emil Cencig, župnik Gor. Tarbija

Katoliški glas, Gorica-Trst, 29. aprila 1976, str. 3.

PISMO BENEŠKIM SLOVENCEM

Lepo se je predstavila vaša dramska skupina pred goriškimi občinst-
vom. Že dolgo ni bilo videti na amaterskem odru take svežine in spro-

ščenosti. Za vas pa ima to delo še globlji pomen: vplete se v množico tistih prijetnih znamenj, ki zadnja leta naznanjajo vaše narodno prebujenje.

In glej, *Primorski dnevnik*, naš edini zamejski dnevnik, ki bi moral z navdušenjem opozoriti na vsak gib Slovencev v Benečiji, Reziji in Karnalski dolini, je toliko pisal o vas, da smo se vsi čudili: v soboto, 27. marca, dan pred predstavo, nepomemben oglas, v nedeljo nobenega. Prejšnji torek smo pričakovali obširno poročilo o uspehu predstave, o občinstvu, ki je napolnilo dvorano Katoliškega doma, o navdušenju in zadoščenju. Poročilo *Primorskega dnevnika* se je glasilo: nič.

Ne mislite pa, dragi beneški rojaki, da je šlo za pomoto. *Primorski dnevnik* vas je zatajil samo zato, ker niste igrali pod rdečo streho. Ne čudite se, ko bo posvetil tudi celo stran kaki „slovenski“ nogometni ekipi, v kateri brca žogo par golobradcev, ki govore med seboj italijansko. Važno je le, da jo brcajo na rdečem igrišču; kar je rdeče, pa je že samo po sebi kultura.

Naš slovenski dnevnik je še enkrat dokazal, da ga nič ne zanima naša kultura, naše slovenstvo in vaše narodno prebujenje, če ni rdeče. Ugotavljam moramo, da demokratični Slovenci daleč nismo tako ozkosrčni kakor naši levi tovariši, in radi obiskujemo vse prireditve, ki imajo pravo kulturno veljavo in pomen.

Dragi Benečani, komaj ste vzdignili glavo in pogledali k svojim bratom, že ste spoznali grenko resničnost slovenskega „bratstva“. To grenkobo bi sicer prej ali slej okusili, upamo samo, da ni prišla pre zgodaj, kakor pomladna slana na komaj odprto cvetje. Če vas je oparilo, ne zgubite poguma, poženite še več mladik in novih popkov, nadaljujte z delom in pokažite goriškim in tržaškim Slovincem, da ste v dolgi mračni dobi dozoreli in kot najmlajši od bratov postali najmodrejši.

Katoliški glas, Gorica-Trst, 8. aprila 1976, str. 3.

Ameriška domovina

SVOBODNE MISLI IN SVOBODNA LUČ

Bridko je misliti, da imamo tudi v katoliškem tisku revije in lističe, ki skušajo iti skoz viharje ideoloških nasprotij s sklonjeno glavo. Prisiljeni so namreč sprejemati ukaze, ki jim jih vsiljujejo tisti, ki dele svobodo in papir; v tem vidijo ti listi edino upanje, da lahko povedo vsaj še nekaj čiste resnice.

Imamo pa tudi v resnični, veliki svobodi katoliške liste in revije, ki jim svobodnega izražanja nihče ne krati in ne stiska. Pa se zdi, da so poklicani na posebno pot čudnega kompromisarstva, ki diši po lagodnosti in mirnem sožitju. Kakor ladje z mnogimi prapori so, za različne prilike različne zastave, za različna pristanišča različna gesla. Mislim na besede: Ker nisi ne mrzel ne topel...

Pred dnevi sem z ljubeznijo in spoštovanjem prelistaval dve slovenski reviji, ki letos obhajata 25-letnico svojega življenja: *Našo luč*, ki jo izdaja Duržba v. Mohorja v Celovcu in je mesečnik za Slovence na tujem, in avstralske *Misli*, ki jih izdajajo slovenski frančiškani za Slovence v Avstraliji. Dve katoliški reviji, ki sta ohranili ravno pot in pogum povedati in izpričevati resnico, brez ozira na težave, ki jih ta pogum tolikokrat prinese.

Mislim, da je prav, da jima svobodna slovenska skupnost v tem mesecu katoliškega tiska izreče spoštovanje in se jima zahvali za misli in luč.

Svobodne misli in svobodna luč sta namreč najmočnejše poročstvo za svobodo posameznega človeka, narodov in človeštva. Kadar skušajo za svobodo ugasiti in te misli prisiliti v svoje kalupe, tedaj se pričinja eden najbolj ostudnih grehov, ki se v tem bednem desetletju tega stoletja tako stalno širi — posiljevanje duha.

Karel Mauser

Ameriška domovina, Cleveland, 27. februarja 1976, str. 3.

kaj se je zgodilo zadnji čas doma?

(Nadaljevanje s 3. strani)

Prelat dr. Fajdiga je v Ljubljani orisal skoraj petdesetletno misijonarjevo delovanje v Indiji. Na mnogih mestih je zgradil šole, cerkve in župnišča. V svoji zadnji župniji je gradil novo cerkev. Sredi dela je omahnil. Zgradil je tudi novo pokopališče za jezuitske misijonarje v Kalkuti. Tam sedaj počiva poleg p. Viktorja Sedeja.

SKRBI ZA LJUDSKI JEZIK

List „Pravoslavje“, ki ga izdaja Srbska patriarhija, je pred kratkim objavil članek o uvedbi ljudskega jezika v pravoslavno liturgijo. Piše pravi, da ni nobenega pravega razloga, da ne bi uvedli ljudskega jezika v bogoslužje. Apostoli so tudi govorili v ljudskem jeziku.

SLOVENSKI KAPUCINI

Slovenski kapucini so imeli konec aprila redno zasedanje. Zastopniki province so razpravljali o tekočih vprašanjih življenja in dela kapucinov na Slovenskem. Na tem zasedanju so izvolili tudi novo provincialno vodstvo. Za novega provinciala je bil izvoljen pater Štefan Balažič. Zasedanje je trajalo dva dni. Predsedoval mu je generalni predstojnik kapucinskega reda p. Pashal Rywalski.

TEOLOŠKI TEČAJ

Letošnji teološki tečaj po Veliki noči je bil posvečen vprašanju ekumenizma. Profesorji ljubljanske teološke fakultete in njene oddelka v Mariboru so osrednjo temo osvetlili iz različnih vidikov. Letos sicer ni bilo kakšnega posebnega navala. Odziv pa je bil vendarle v Mariboru in Ljubljani zadovoljiv.

TRIJE NOVI DOKTORJI

Pred Veliko nočjo so na rimskih univerzah končali svoje podiplomske študije in dosegli čast doktorjev znanosti trije slovenski duhovniki: Na fakulteti za cerkveno zgodovino Gregorijanske univerze je doktoriral France Dolinar, na Bibličnem inštitutu Jože Krašovec, na Liturgičnem inštitutu pa Stanko Lipovšek.

VEČ DELA

V prihodnjih petih letih naj bi v Sloveniji zaposlili kakih 154 tisoč ljudi. Vsako leto bi tako dobilo delo nekaj čez 31 tisoč delavcev. V teh številkah se skriva tudi kakih 36.500 ljudi iz drugih republik. Izseljencem, ki bi se vrnili domov, naj bi tako vsako leto odprli delovno mesto za tri tisoč ljudi.

*

BOVEC — Kaninska smučišča so pred prvomajskimi prazniki dobila novo snežno „obleko“. Zapadlo je več kot meter snega. Snežna odeja je privabila vsak dan po dva tisoč smučarjev.

CELJE — Preurejena in nova gostišča „Ribič“, „Pod oboki“, „Mignon“, „Zvezda“ in pred kratkim še pivnica so vsekakor lep uspeh gostinskega podjetja v Celju. V kratkem nameravajo obnoviti še „Turško mačko“ in gostišče „Lovec“ v Vojniku, „Savinja“ in „Hum“ v Laškem sta tudi potrebna obnove.

DOMAJINCI — Da bi obvarovali ravnino med Lendavo, Kučnico in Muro pred poplavami, gradé v Domajincih v Pomurju 770 metrov dolg in 7 metrov visok obrambni nasip. Z njim bo obvarovana tudi Murska Sobota in območje do Lendave.

GORJE — Jamarsko društvo je bilo v Gorjah ustanovljeno že leta 1937. Takrat je štelo 20 članov. Ti jamarji so odkrili 24 metrov globoko jamo v Kočevniku. To je hrib, ki se strmo dviguje severno od vasice Krnica pri Gorjah. Jama ima dvoran, ki je dolga 960 metrov in široka do 30 metrov. Številni stranski rovi še niso raziskani.

KOPER — V Koprú so 14. maja praznovali stoletnico slovenskega

zaliV

POLITIČNA LAŽ ALI ZGODOVINSKA RESNICA?

Od letošnje pomladi sém pa v pozno jesen je trajala v uradni slovenski in jugoslovanski javnosti politična gonja proti Edvardu Kocbeku. Zaradi tega, ker je v znani tržaški brošuri Boris Pahor ob njegovi 70-letnici objavil intervju z njim, v katerem naj bi Kocbek „govoril neresnico o nekaterih izredno pomembnih političnih dogodkih med vojno in osvobodilnim bojem“ (Josip Vidmar v *Delu* 18. 10. 1975), ker „pači zgodovinska dejstva o narodno osvobodilni borbi in neti razdor“ (Tone Fajfar v *Delu* 3. 5. 1975), ker „je nametal blata na veliko dobo in ponižal našo narodno osvobodilno borbo“ (dr. Makso Šnuderl v *Naših razgledih* 20. 6. 1975), ker „pljuva na borce in na našo komunistično partijo“ (Ivan Potrč v *Naših razgledih* 23. 5. 1975).

Žal je večina tega, kar je bilo zapisanega ali izrečenega, v slogu pavšalnega komentiranja in suverenih ter brezprizivnih obsodb, brez pravih dokazov ali primerjanja izvirnega besedila. Vse po dovolj poznanih pravih političnega razsvetljevanja, ki so ostala ista v letu 1975, kot so bila v letu 1945.

Kocbek, ki je bil nesporno eden od utemeljiteljev Osvobodilne fronte ter eden od vodilnih oseb slovenske zgodovine v letih 1941 — 1945, je lahko nastopil kot verodostojni pričevalec tistega časa. Načel je v tem intervjuju več zelo važnih vprašanj, tudi takšnih, ki so dotlej veljala kot nedotakljiva. Zato je na neki način razumljivo, da je dvignil prah.

V tem zapisu bi se rad dotaknil le treh njegovih trditev, ki so najbrž glavne, oziroma so povzročile največ zanimanja, tihega pritrjevanja ali pa politične obsodbe.

Prvič gre za njegovo trditev, da je tako imenovana Dolomitska izjava, podpisana februarja 1943, pomenila konec političnega mnoštva v OF, zaradi česar je nastalo po letu 1943 partijsko izenačevanje v OF.

Drugič, da oborožen upor ali vsaj akcija proti okupatorju ni bila v programu komunistične partije pred 22. 6. 1941.

Tretjič, da je bil masovni pokol domobrancev po končani vojni zločin, zanižanje tega pokola pa še danes predstavlja duševno motnjo pri vladajočem režimu v Sloveniji.

Dejstvo, da Kocbek nima možnosti odgovarjati v slovenskem matičnem tisku ali drugih sredstvih javnega obveščanja, me je spodbudilo, da napišem ta članek v zamejskem tisku.

Z Dolomitsko izjavo sta se izmed treh takrat še obstoječih političnih skupin v OF (komunisti, krščanski socialisti in levi sokoli) dve odrekli svoji politični organizaciji. Glavni del te izjave se dobesedno glasi:

„Avantgardna vloga v slovenskem osvobodilnem gibanju pripada Komunistični partiji Slovenije kot avantgardi najnaprednejšega slovenskega družbenega razreda, proletariata Slovenije. Nujna posledica tega je, da se KPS, ki je zgrajena in vodena po organizacijskih in političnih načelih bojševizma, širi, razvija in utrjuje na vseh področjih slovenskega javnega življenja. Druge izmed osnovnih skupin OF ne organizirajo samostojnih strank ali političnih organizacij.“

Škoda je, da se je takrat, februarja 1943, v Dolomitih ta pritisk partije skrčil le na politično soočenje med komunisti in krščanskimi socialisti. Predstavniki skupine sokolov so bili takrat popolnoma nedejavni.

Nočemo z vsem tem reči, da ni bilo pred Dolomitsko izjavo, zlasti pa po njej, ogromno poštenih, preprostih in dotlej politično neopredeljenih ljudi, ki so se kot posamezniki priključili Osvobodilni fronti. Toda gre za to, kaj je Osvobodilna fronta po letu 1943 postala.

Ni treba dokazovati, da je po letu 1943 nastopilo tako imenovano partijsko izenačevanje v OF in je le-ta postala — kar velja tudi za naslednico po končani vojni SZDL, — le tehnično orodje ali pomožna organizacija partije. Ta njena popolna politična odvisnost odseva iz njenega uradnega naslova, da je to družbeno politična organizacija, z razliko od ZKJ, ki je politična organizacija oziroma edina dovoljena poli-

tična stranka. Opisana odvisnost SZDL je v današnji politični praksi v Jugoslaviji zajamčena tudi s pomočjo „subjektivnih političnih sil“, kar je drugo ime za člane partije. V vseh ključnih odborih SZDL, od občinskih navzgor, so vsi predsedniki in je večina članov odborov iz vrst partije. Vprašanje je npr., ali sedi en sam nekomunist v glavnem odboru SZDL Jugoslavije, torej organizacije, v kateri je vpisanih nekaj milijonov nekomunistov. Najbrž tudi v glavnem odboru SZDL Slovenije ne sedi niti en nekomunist, čeprav je v tej organizaciji poleg vseh 70.000 slovenskih komunistov več kot desetkrat toliko nekomunistov. Zato menda smemo reči, da je zelo nesporna trditev, da je SZDL le drugi obraz partije.

Kaj pa druga Kocbekova trditev, da je partija mirovala pred 22. 6. 1941? To je datum napada Hitlerjeve Nemčije na Sovjetsko zvezo. Dan, ko je Nemčija razdrila prijateljski pakt, ki ga je s Sovjetsko zvezo sklenila 24. avgusta 1939.

V očitnem nasprotju s to Kocbekovo trditvijo je dejstvo, da v Sloveniji praznujemo 27. april 1941 kot dan ustanove Osvobodilne fronte. Toda že desetletje ali več je v slovenski javnosti znana poluradna različica, da je pravi datum 26. april in ne 27. april 1941.

Če nam je pri tem pred očmi še dejstvo, da se je ta skupna politična fronta imenovala Protiimperialistična fronta, je dvom o ustanovitvenem dnevu še večji. Vsi namreč vemo, kdo so bili v takratnem levem političnem izrazoslovju imperialisti: Angleži, Francozi in Amerikanci, ali predvsem oni, z drugo besedo zahodni zavezniki, ki je z njimi Hitlerjeva Nemčija vodila vojno že od leta 1939 dalje, Sovjetska zveza pa je imela v tem političnem položaju pakt s Hitlerjem in mu je dobavljala surovine in drugo. Vprašanje, proti komu se je Protiimperialistična fronta borila in organizirala, je zgolj govorniško vprašanje, ki nanj odgovor že vemo.

Stvari pa so se pri komunistih čez noč spremenile potem, ko je Hitler 22. 6. 1941 napadel Sovjetsko zvezo. Takrat se je zares ustanovila Osvobodilna fronta, ki je razglasila oborožen boj zoper okupatorja.

Nočemo s temi pomisleki in vprašanji reči, da slovenski komunisti v srcu že od vsega početka niso bili zoper Hitlerja in Mussolinija; gre za resnico in za to, kdo jo pači. Vsekakor komunisti pred 22. 6. 1941 niso bili bolj aktivni zoper okupatorja kot nacionalisti, krščanski socialisti in drugi, kvečjemu manj.

Gelede tretjega, glavnega vprašanja, ki ga odpira Kocbek v intervjuju, t. j. glede masovnega pokola domobrancev po končani vojni, še vedno velja v uradni slovenski javnosti, da tega pokola ni bilo in da si ga Kocbek izmišljuje. Seveda je o tem odveč izgubljeni besede. Svetina pokol opisuje v tretji knjigi *Ukane*. Vprašanje je le število domobrancev, ki so jih Angleži 28. maja 1945 vrnili s Koroškega. Emigrantska literatura navaja število okrog 10.000 ljudi.

Povsem neprepričljiva je seveda tudi omiljena različica, ki tudi izhaja iz politične akcije zoper Kocbeka, da namreč gre za „zadnje operacije in očiščevalne akcije naših varnostnikov v boju z banditizmom“. (Govor Mitja Ribičiča na političnem shodu v Ptujju dne 13. 4. 75).

Kocbeku očitajo v politični akciji tudi stvari, ki jih ni povedal v intervjuju, npr. da se zavzema za tako imenovano narodno spravo. Kocbek v intervjuju ne rabi tega izraza, niti tega pojma. V enem izmed odgovorov pravi le, da si moramo pokol domobrancev po 28. maju 1945 vzdigniti iz zanikanja v javno priznanje, vzdigniti si moramo njihovo usodo iz potlačene in pohabljenosti zavesti v jasno in pogumno zavest. Brez takega javnega priznanja krivde ne bomo mogli Slovenci nikoli stopiti v čisto in jasno ozračje prihodnosti.

Režimske strukture v SR Sloveniji se ne zavedajo, da trka na vrata nova generacija, ki ni več obremenjena s posledicami narodno osvobodilne in državljanske vojne na Slovenskem. Minilo je že več kot 30 let. Narodna sprava je v resnici že aktualno politično vprašanje, zaradi katerega ne bi smeli cepiti demokratičnih sil v tako majhnem narodu, kot je slovenski.

Zaliv, Trst, december 1975, štev. 52—53.

učiteljska. V ta namen so v prostorih centralne knjižnice uredili razstavo. Na pročelju koprške gimnazije so vzdali spominsko ploščo.

KOPER — Za „Tomos“ je gošpodarska nuja, da poveča izvoz. Letos bodo izdelali do 80 tisoč avtomatikov in 95 tisoč koles, od tega 15 tisoč otroških. Od skupne proizvodnje 28.500 krmnih motorjev jih bodo ponudili doma samo 11.500, druge bodo izvolili. Na tuje bo romalo tudi 10.000 mopedov.

KRANJ — Predstavniki „Iskre“ in nizozemske firme Philips Data Systems so se dogovorili, da bo „Iskra“ izdelovala elektronske računalnike. S tem bi zadovoljili potrebe domačega trga. Izvažali bi jih tudi v vzhodnoevropske države.

KRŠKO — Pri gradnji atomske centrale v Krškem je sedaj zaposleno 800 večinoma kvalificiranih delavcev in strokovnjakov. V prihodnjih dveh letih se bo število delavcev povzpelo na 1500. Stavbe so grajene tako, da so absolutno varne pred potresi.

LETUŠ — V Letušu v žalski občini si bodo uredili kulturni dom, gasilski dom, vodovod, avtobusno postajo, igrišče in asfaltirali nekaj cest. Med druga dela sodi tudi rušenje starih obratov celjske Cinkarne, ki so jih kupili in jih bodo preuredili.

LJUBLJANA — Za namakalno-energetski sistem „Memrem Dam“ v Iranu bo ljubljanski „Litostroji“ do leta 1980 izdelal in montiral za približno 280 milijonov dinarjev opreme. To je doslej največje naročilo, ki so ga podpisali v „Litostroju“. Vrednost celotnega objekta „Memrem Dam“ v Iranu je 180 milijonov dolarjev.

LJUBLJANA — Letala ljubljanskega letalskega podjetja „Inex-Adria“ letijo po novem voznem redu dvakrat na teden v Zahodno Nemčijo. Progi sta namenjeni predvsem našim ljudem, ki so tam zaposleni. Vozovnice so cenejše kakor v rednem letalskem prometu. Letala DC-9 leté ob sredah in sobotah iz

Beograda, Zagreba in Splita v Düsseldorf, Frankfurt, Stuttgart, Hannover in Hamburg.

LJUBLJANA — Ob praznovanju Cankarjeve stoletnice izdaja Državna založba Slovenije zbrana dela Ivana Cankarja. Pred kratkim je izšla predzadnja knjiga. To je gotovo izjemno kulturno dejanje. Prva zbrana dela Cankarja je pred vojno uredil Izidor Cankar. Obsegala so okrog 7000 strani. Sedanja štejejo okrog 12 tisoč strani. Prva knjiga zbranega dela je izšla pred devetimi leti.

LJUBLJANA — Ljubljanska tovarna „Lek“, ki izdeluje zdravila in razne druge kemične izdelke, se dogovarja z vladnimi predstavniki Centralno-afriške republike za izgradnjo manjše tovarne zdravil v njenem glavnem mestu Banguiju. Tehnično znanje in surovine bo prispevala tovarna „Lek“. Proizvedla naj bi na leto 20 milijonov tablet.

MARIBOR — V aprilu je bila na mariborskem sejmišču odprta že tradicionalna razstava gostinske in gospodarske opreme. Razstavilo je 46 proizvajalcev iz vse države. Razstavili so predvsem novosti za opremo kuhinj in gostinskih lokalov.

MARIBOR — Konec aprila so odprli novo hospitalno stolpnico. V tej sodobni zdravstveni zgradbi je 15 nadstropij s skupno 508 posteljami.

POLJANSKA DOLINA — Sedaj dela v rudniku urana v Poljanski dolini le nekaj deset rudarjev. V načrtu je, da bo kopalno uranovo rudno kar 500 rudarjev. Novi rudarji naj bi prišli iz Kanižarice, kjer je rudnik zalila voda.

PORTOROŽ — V začetku junija naj bi odprli naše največje turistično naselje „Bernardin“. Preko tisoč ljudi opravlja zadnja dela. V junijskih dneh bo vseh 1100 postelj zasedenih. V tem velikem turističnem objektu bo redno zaposlenih 225 ljudi.

PREBOLD — V Preboldu grade nov hotel. Predvidoma bo lahko sprejel nove goste že to jesen. S tem bo Savinjska dolina precej pridobila. Po zaslugi nove smučarske vlečnice bo postalo preboldsko območje privlačno tudi v zimskem času.

PTUJ — Na območju ptujske, završke in ormoške dekanije so se pastoralni delavci odločno zavzeli za posodobljeno oznanjevanje evangelija. Novo življenje prinaša novo problematiko, nove ljudi, nova obzorja. Kako naj sodobni katehet pomaga kristjanom odkriti to osrednjo razsežnost? Mlajši duhovniki omenjenega območja v slovenski Cerkvi so si izmislili poseben servisni center, ki razpolaga s sodobnimi katehetskimi pripomočki.

RADENCI — „Radenska“ je na končanem spomladanskem zagrebškem velesejmu dobila laskava priznanja za kvaliteto brezalkoholne pijače „Deit“. To proizvaja že od leta 1971.

SEŽANA — Upokojenci so dobili v Sežani nov sodobno urejen dom za ostarele. Hiša lahko sprejme pod streho 154 oseb. V domu so sodobno urejena restavracija, družabni prostori in prostori za zdravstvene usluge. Dom stoji sredi stanovanjskega naselja. Tako se stanovalci ne čutijo odtrgani od življenja.

SLOVENJ GRADEC — Aprila meseca je bila v avli šolskega centra na Štibuhi v Slovenj Gradcu odprta svetovna razstava umetniških fotografij. Razstavo je pripravil informativni center iz Zahodne Nemčije. Razstavljeno je bilo 180 umetniških fotografij iz 86 držav sveta.

SV. BENEDIKT — V Sv. Benediktu v Slovenskih Goricah iščejo toplo vodo. Raziskavo vodi geološki zavod iz Ljubljane. Z vrtnalnimi svetri so pridrli že blizu 800 metrov globoko. V prvih dveh mesecih niso bili pri vrtnanju uspešni. V Sv.

Benediktu so prepričani, da bodo našli toplo vodo. Potem bi tam uredili toplice.

ŠKOFJA LOKA — Zamisel o narodopisnem muzeju na prostem je stara več kot 17 let. Ob loškem gradu so že postavili nekaj značilnih primerov našega ljudskega stavbarstva. Zamisel, da bi se ta muzej širil, preraščal v nekakšen kulturni park, primeren za razne kulturne prireditve, se kar ni mogla razmahniti. S pomanjkanjem denarja je začela zamirati tudi volja. Dobro zastavljeni muzej že nekaj let propada.

TRBOVLJE — Nov 360-metrski dimnik TE Trbovlje 2 je že doživel svoj dimni krst. V začetku maja se je iz njega prvič pokadilo. Po enem letu in osmih mesecih so končali z gradnjo tega velikana. Dimnik je važen za dve strani: lju-dem v Zasavju vliva upanje, da bo zrak poslej manj onesnažen; za delavce, ki so ga gradili, pa je izreden delovni uspeh.

TURNIŠČE — Starodavno Marijino svetišče v Turnišču je bilo na belo nedeljo polno obiskovalcev. Prisluhnili so lepemu petju združenih otroških zborov iz Dokležovja, Odrancev, Velike Polane in Kobilja. Iz 140 mladih grl je sveže odmevala cerkvena pesem, ki je navzoče močno obogatila z lepimi doživetji.

VELENJE — Velenje ima letno povprečno 1103 mm padavin. Najbolj mokra sta oktober in junij. Najbolj suh je marec. Velenje je imelo v 30-letnem poprečju januarsko temperaturo —2 stopinj, julijsko 18,7 stopinj C in letno povprečno 8,6 stopinj C. Za kmetijstvo je koristen podatek, da traja temperatura nad nič stopinj 302 dni v letu.

VELENJE — V tovarni hladilnikov velenjskega „Gorenje“ je izbruhnil požar. Ogrozil je 6 tisoč kvadratnih metrov proizvodnih površin. Skupna škoda znaša 9 milijonov dinarjev. Trenutno obratuje tovarna s 70-odstotno zmogljivostjo.

ne smejte se, če se vam ne zdi!

„Ali ni bil vaš mož včeraj slučajno pijan?“

„Bil, a ne slučajno!“

„Kako to, da ste Janezu spet zaupali blagajno, saj je bil vendar kaznovan zaradi gospodarskega kriminala?“

„Kako naj pa revež živi? Ali naj krade?“

„Res vam ne moremo dati službe, v našem podjetju so že vsa mesta zasedena.“

„Mogoče bi me pa le sprejeli, saj tisto malo, kar bi jaz delal, bi se komaj poznalo.“

„Včeraj mi je moj Marjan rekel, da mi samo peruti še manjkajo?“

„Do popolnega angela ali do polpolne gosi?“

„Zelo sem hvaležna Bernardu, ker mi je pomagal pozabiti Daneta.“

„Katerega Daneta?“

„Tistega, ki mi je pomagal pozabiti Konrada.“

„S čim si presenetil ženo za njen god?“

„S šopkom rož.“

„To vendar ni bilo presenečenje.“

„Kako da ne? Mislila je, da bo dobila krznen plašč.“

„Prej ste mi rekli, naj pridem kasneje, sedaj pa me mečete iz lokala.“

„Prej vas nisem utegnil, ker sem imel stranke.“

„Doktor, če obračam glavo, čutim bolečine.“

„No, potem ni treba obračati glave!“

„Kako naj pa potem ugotovim, ali me še boli?“

Po treh mesecih zakona se Torkarjeva prvič skregata. Žena vrže možu v obraz:

„Ko bi me imel zares rad, bi se bil poročil s kakšno drugo in ne z menoj!“

Šef velike trgovine se je pozanimal pri personalnem šefu za novega prodajalca.

„Odličen je,“ je povedal ta, „včeraj mu je uspelo, da je prodal pralni stroj celó svoji ženi.“

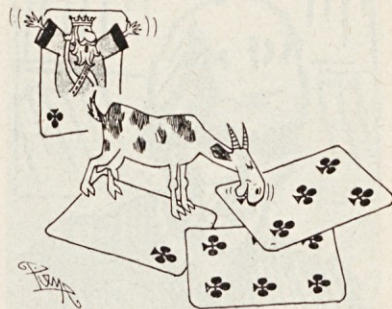
„Kako ste zadovoljni s plaščem, ki ste ga kupili pri nas?“

„Zelo. Imam štiri sinove. Po vsakem dežju se je tako uskočil, da ga je lahko oblekel naslednji sin. Le sedaj sem malo zaskrbljena.“

„Zakaj pa?“

„K dežju se pripravlja, plašč pa nosi že najmlajši sin.“

„Ali je tvoj mož vedno tako ti-

ho?“ vpraša prijateljica ženo, katere mož sedi v kotu brez besede.

„Vedno ne. Ti bi ga morala slišati jesti.“

„Doktor, ali je moja bolezen zelo nevarna?“

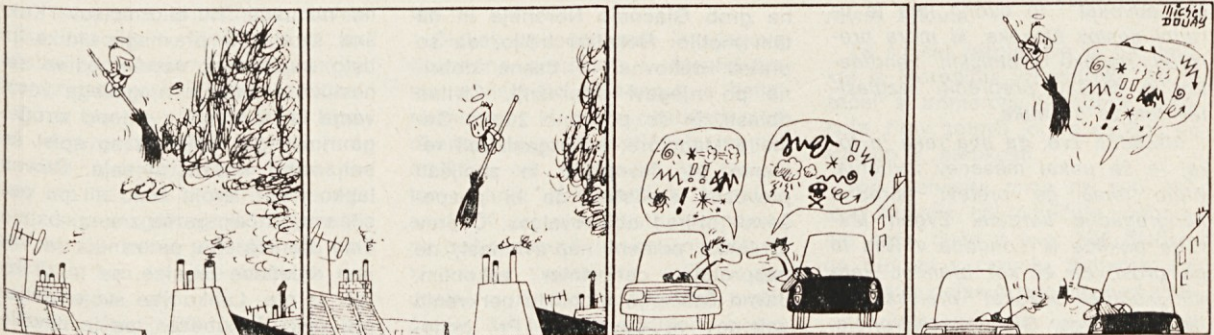
„Teško bi vam kaj rekel. Vendar bi jaz na vašem mestu ne začel brati romana v nadaljevanjih.“

Zakonca sta šla na večerjo v kitajsko restavracijo. Po dolgem brskanju po jedilnem listu je naročil mož natakarkju:

„Dve porciji Šing-fenga, prosim!“

„To bo nekoliko težko! Šing-feng je naš šef.“

Mešetar pripoveduje v gostilni: „Današnji živinski semenj je bil prava polomija. Ko bi ne bilo na njem naju z Jožetom, bi ne bilo tam niti enega poštenega vola in prašiča.“

Hudičev advokat

MORRIS WEST —
JOŽE ŠKERBEC

Angleški duhovnik monsinjor Blaise Meredith je zaposlen pri obredni kongregaciji v Rimu kot „hudičev advokat“: to čudno ime je uradni naslov človeka, ki mora preiskati napake svetniških kandidotov in skušati prepričati razglasitev teh za svetnike.

Meredith zve, da ima raka in torej le še nekaj mesecev življenja. Kljub temu ga prefekt obredne kongregacije kardinal Evgen Marotta pokliče iz Londona v Rim in ga prosi, da bi kot branilec vere ali „hudičev advokat“ preiskal življenje nekega Giacoma Neroneja,

ki so ga komunistični gverilci zadnje leto vojne umorili v kraju Gemelli dei Monti, na skrajnem jugu Italije. V življenju Neroneja sicer ni bilo vse čisto, a ljudje so ga takoj po smrti začeli častiti kot svetnika.

Meredith je odpotoval v Kalabrijo. V Valente je bil gost tamkajšnjega škofa Avrelija, ki je bil doma v Tridentu in je bil silno praktičen in dober človek.

O prihodu „hudičevega advokata“ v Valente so že zvedeli nekateri veljavnejši ljudje v Gemelli dei Monti: priseljeni zdravnik Aldo Meyer, krajevna grofica, po rodu Angležinja, in šestinštiridesetletna domačinka Nina Sanduzzi, ki je imela z Neronejem otroka in ki je prepričana, da je bil on svetnik, saj je videla njegove čudeže. V svojo zadevo se je vtaknil še angleški slikar Nicholas Black, ki je izrabljal Nininega otroka Paola za svoje nenaravne strasti. Zdravnik, grofica in Nina se Meredithovega prihoda niso prav nič veselili. Neka skrivnost je tičala za vso stvarjo.

Meredith je začel brati na vrtu valenškega škofa poročilo o Giacomu Neroneju, ki sta ga sestavila dva duhovnika iste škofije.

„O tem, da mu še niso izkazovali javnega češčenja. (Odlok Urbana VIII., 1634.) Spričo poročil o prihajanju romarjev na kraj, kjer počiva božji služabnik, sva bila prepričana, da je najina prva naloga ugotoviti, ali so bili upoštevaní odloki papeža Urbana VIII., ki prepovedujejo javno češčenje. Ugotovila, sva, da hodi veliko vernikov, tako tujcev kot domačinov, na grob Giacoma Neroneja in da tam molijo. Nekateri trdijo, da so prejeli duhovne in časne dobrine po njegovi priprošnji. Civilne oblasti, in še posebno župan Gemella Maggiore, so organizirali reklamo po časopisih in zboljšali prevozna sredstva, da bi pospeševali prihod obiskovalcev. Čeprav to lahko pomeni neprevidnost, ne nasprotuje cerkvenim zakonom. Javno češčenje v smislu cerkvenih zakonov ni dovoljeno. Pri bogo-

služnih obredih božjega služabnika ne omenjajo. Podobe in kipi niso izpostavljeni in ljudsko češčenje in poleg izmalčenih časopisnih poročil niso krožile doslej ne knjige ne brošure, ki bi pripovedovale o čudežih. Krožijo sicer zasebno med verniki nekatere relikvije božjega služabnika, vendar ni bilo dovoljeno, da bi jim izkazovali javno češčenje. Po najini sodbi so bili torej cerkveni zakoni, ki prepovedujejo javno češčenje, spolnjeni.“

Ob pustih stavkih je Meredith lahno zadremal. To področje mu je bilo znano, domače, a uspava joče.

Naloga Cerkve ni le nalagati verovanje, marveč ga tudi omejevati, da pospešuje pobožnost, zadržuje pa pobožnjake. Zakoni so bili tu navzoči, čeprav jih je zatemnjevila nevednost. Njihova pametnost je bila zavora za pretiravanja pobožnjakarjev in za prestroge zahteve prenapetežev.

A bil je vendar še silno daleč od jedra vprašanja: življenja, kreposti in domnevnih čudežev Giacoma Neroneja. Naslednji odstavek ni tega nič bolj približal. Glasil se je:

„O spisih. — Nisva našla nobene vrste spisov, ki bi jih pripisovali božjemu služabniku. Nekatero osebo, ki jih kasneje v spisih omenjavo, namigavajo na možnost, da obstaja sveženj rokopisov, ki se je zgubil ali je bil uničen ali pa so ga namerno skrili prizadeti ljudje. Dokler se ne prične pravni postopek, ko bi lahko uporabili za priče duhovne kazni, ni verjetno, da bi dobili obširnejše informacije o tej važni točki.“

Blaise Meredith se je nejevoljno namrščil. Ni bilo spisov. Kakšna škoda! S pravnega vidika je tisto, kar človek napiše, edino zanesljivo znamenje njegovega verovanja in nauka in v sklopu strogega rimskega mišljenja so spisi še bolj važni ko pa dejanja. Človek lahko umori svojo ženo ali pa posili svojo hčer, pa še zmeraj ostaja član Cerkve. Če pa zanika le večjo določene resnice, se takoj izloči iz nje. Lahko vse svoje življenje skazuje ljubezen, pa je navzlic

temu navsezadnje lahko brez vsakega zaslužnja. Nravna vrednost dejanja odvisi od namena, s katerim ga izvrši. Ko pa človek umrje, kdo more tedaj govoriti o skrivnosti njegovega srca?

Začetek je spravljal v malodušnost. Kar je sledilo, je bilo še bolj vznemirljivo.

Povzetek življenja.

Ime: Giacomo Nerone. So razlogi, omenjeni kasneje, ki naju navajajo k prepričanju, da je bilo to izmišljeno ime.

Datum rojstva: nepoznan. Opisi prič s precej različni, strinjajo pa se v tem, da je bil star od 30 do 35 let.

Kraj rojstva: nepoznan.

Narodnost: nepoznana. Razvidno je, da so Giacomo Neroneja spčetka imeli za Italijana, kasneje pa so dvomili o njegovi narodnosti. Opisujejo ga kot visoke postave, rjavolasega in ogorelega od sonca. Italijanščino je govoril pravilno in gladko, čeprav s severnjakiškim naglasom. Spčetka ni poznal narečja, kasneje se ga je pa navadil in ga stalno govoril. V času, ko je bival v Gemelli del Monti, so se mudile v kalabrijski provinci nemške, severnoameriške, angleške in kanadske čete. O njegovi narodnosti so različna mnenja, vendar meniva, da dokazi za to niso zadostni.

Prepričana sva, da je namerno skrival, kdo je, in da tudi nekatere osebe dobro vedo, kdo je bil, pa tega namenoma ne marajo povedati.

Datum prihoda v Gemelli dei Monti: natančen datum ni gotov, a po splošnem prepričanju je bilo to ob koncu avgusta 1943. Ta datum se ujema približno z zavezniško osvojitvijo Sicilije in z vojaškimi operacijami osme angleške brigade v kalabrijski provinci.

Doba bivanja v Gemelli dei Monti: od avgusta 1943 do 30. junija 1944. Vsa pričevanja se nanašajo na ta čas, krajši od enega leta, in vse govorjenje o junaški svetosti je treba presojati po zapiskih o tem izredno kratkem času, ki so na voljo.

Datum smrti: 30. junij 1944 ob

treh popoldne. Giacomo Neroneja je usmrtilo krdelo gverilcev pod vodstvom človeka, ki so ga klicali Volk. Tako datum kot ura sta točno znana in potrjena od očividcev. Tudi okoliščine je potrdilo enoglasno pričevanje.

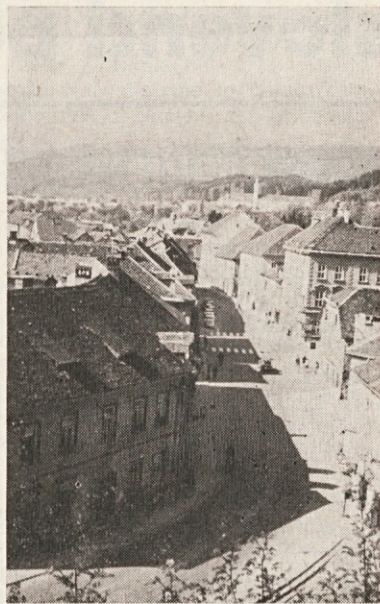
Pokop: pokop je bil ob pol enajstih zvečer. Truplo Giacomo Neroneja je odneslo s kraja usmrtilve šest ljudi in ga pokopalo na kraju, ki mu pravijo Favnova votlina: tam sedaj počiva. Tako istovetnost trupla kot okoliščine pokopa je potrdilo enoglasno pričevanje udeležencev.

Blaise Meredith je zaprl debeli sveženj in ga spustil na travo ob sebi. Glavo je naslonil na hrapavo oljčno deblo in razmišljal o tem, kar je prebral. Vse, kar se je vedelo in je bilo izpričano, je obsegalo dobo enajstih mesecev v življenju 30 do 35 let. Spisov za natančno preiskavo ni bilo. Nobena od teh reči ni izključevala svetosti, ki je bila predmet Meredithove preiskave in predmet sodnega postopka škofijskega sodišča.

V primerih, kot je ta, je bil človek zmeraj primoran, da se zateče k sklepanju bogoslovnih učenjakov.

To sklepanje se začenja z resnico o osebnem, večnem, samozadostnem in vsemogočnem Bogu. Človek je sad stvariteljskega dejanja božje volje. Razmerje med Stvarnikom in njegovo stvarjo je najprej določeno po naravnem zakonu, katerega delovanje je vidno in dojemljivo za človeški razum, potem pa po vrsti božjih razodetij, ki so dosegla svoj višek v učlovečenju, oznanjevanju, smrti in vstajenju božjega Sina Jezusa Kristusa.

Človekova popolnost in njegova dokončna združitev s Stvarnikom sta odvisni od skladnosti s tistim razmerjem, ki mora obstajati med obema, njegovo žveličanje pa je odvisno od tega, če je res v tem stanju skladnosti v trenutku smrti. K tej skladnosti mu pomaga božja pomoč, imenovana milost, ki mu je zmeraj na voljo v zadostni meri, da mu zagotovi zveličanje, če le sam sodeluje z njo

Kamnik, staro mesto v slikoviti legi ob izstopu Bistrice v ravnino.

po svoji svobodni odločitvi. Zveličanje vključuje popolnost, toda neko omejeno popolnost.

Svetost pa, junaška svetost, predpostavlja, da je bil človek po posebni milosti poklican k večji popolnosti, h kateri bi le s svojimi močmi ne mogel dospeti. Vsaka doba je obrodila svojo žetev svetnikov, vendar se vsi niso dali spoznati, pa tudi vsi znani niso bili razglašeni za svetnike.

Uradna razglasitev pomeni nekaj več: Bog hoče, da spoznamo svetnikove kreposti, in nas opozarja nanje po čudežih — dejanjih, ki presejajo človeško moč in ki za kratek čas prekinejo naravne zakone.

Ta smisel razglasitve je bil tisto, kar je Mereditha vznemirjalo, ko je začel s primerom Giacomo Neroneja. Prav gotovo je, da se Bog ne spušča v plehkosti.

Nič plehkega nima na sebi rojstvo človeka, saj vključuje vdahnjenje nove duše v telo. Nič plehkega tudi ni v razvoju življenja, saj ga vsako dejanje pogojeva za zad-

(Nadaljevanje na 34. strani)

slovinci po evropi

anglija

Dobili smo poročilo, da sta se že lani 7. novembra v Glasgowu na Škotskem poročila Martin Hrašovec-Harrison in Anna Murphy. — Želimo jima božji blagoslov in vso srečo v življenju.

Umrla je 15. marca v Telfordu Vera Simonovič, doma iz Ljubljane. Pokopana je bila 20. marca. Sorodnikom naše iskreno sožalje! Naj počiva v miru!

Veliko noč smo lepo praznovali po naših navadah. Udeležba je bila povsod dobra.

Za 1. maj so se posebej pripravili v Bedfordu, kjer je bila zvečer sv. maša v cerkvi Sv. Križa in nato zabavni večer, ki je dobro uspel.

Za 11. julij pripravljamo z drugimi narodi romanje v Aylesford. Podrobnosti boste našli v prilogi.

avstrija

PREDARLSKA

DUHOVNA OBNOVA

Štiri leta so minila, ko smo prvičkrat imeli duhovno obnovo, da smo

St. Arbogast pri Feldkirchu: Naši rojaki, udeleženci letošnje duhovne obnove.

ves dan posvetili razmišljanju postavljene vprašanja. Zanimivo bo, če si predočimo dosedanje naslove obnov:

Leta 1973 „Družina in priprava nanjo“; leta 1974 „Vera — včeraj in danes“; leta 1975 „Psihološke razlike med možem in ženo. Psihološki vzroki zakonske nezvestobe“; leta 1976 „Vzgoja v družini za življenje in za večnost“.

Iz gornjega pregleda je razvidno, da smo večino razmišljanj posvetili družinskim vprašanjem. In to upravičeno, saj je pretežna večina naših ljudi poročena in živé tukaj s svojimi družinami. Odkar je dotok novih delavcev že dve leti sem praktično ustavljen, tudi ni več dotoka mladih, neporočenih ljudi.

Doslej smo imeli vedno odlične predavatelje iz domovine, ki so znali pozornost udeležencev pritegniti in so tudi pobudili aktivno sodelovanje v debati oz. s postavljanjem vprašanj. Že lansko leto nam je govoril p. dr. Marijan Šef, ki na posebej način združuje v eni osebi znanje zdravnika in bogoslovca. Letos je pripeljal s seboj še pomočnico, ki se med drugim ukvarja s psihologijo otroka. Program je bil tako zasnovan, da je bil podan najprej lik otroka v vsakokratni življenjski dobi, nato pa je p. dr. Šef podal svoje mnenje, kaj je mogoče otroku v tej dobi iz ver-

skega področja nuditi, da bo to razumel in kasneje nemoteno razvijal.

Iz podanega naj navedemo le nekaj najbolj značilnih misli:

Včasih so rekli, da se prične vzgoja v zibelki. V resnici pa se prične ta že mnogo prej, namreč z rastjo otroka v materinem telesu. Materi je treba posvetiti posebno skrb in občasna večerna molitev naj bi izražala hvaležnost Bogu za novega družinskega člana, ki šele prihaja na svet. Bodoče človeško bitje je na ta način že vključeno v zveličavni krog.

V družini naj se goji tudi osebna molitev brez znanih obrazcev. Pri tem naj bo Bog neki tretji, ki je vključen v družinsko skupnost kot neko višje bitje in je začetnik vsega dobrega.

Gotovo je očenaš najvišja stopnja molitve, ki nam jo je Odrešenik sam zapustil. Vendar otrok do približno osmega leta vsebine te molitve ne more prav razumeti. Zato nima smisla siliti otroka, da se to molitev nauči na pamet. Tudi Kristusova osebnost otroku v prvih letih ni razumljiva. Zato je tem večjega pomena osebna molitev, ki se nanaša na doživetje preteklega dneva in ki naj bo v glavnem hvalnica za prejete darove. Tako bo otroku postal Bog začetek vsega dobrega.

Kot rdeča nit se je vlekla skozi vsa razmišljanja potreba po oseb-

Naši rojaki v Feldkirchu so prinesli k velikonočnemu žegnju.

Na duhovni obnovi smo se v odmoru tudi malo „razhodili“.

no doživetem krščanstvu, ki je tesno povezano z vsakdanjim življenjem.

Obravnavana so bila tudi vprašanja vzgoje k *narodni zavednosti*; v tej zvezi vprašanje slovenske šole. Poudarjena je bila tudi velika škoda, če starši živé ločeno od svojih otrok. Ves materialni uspeh ne more odtehtati izgube zaradi pretrganega stika z razvojem lastnega otroka.

Končno je prišla z vso jasnostjo na dan resnica, da otrok ni mogoče vzgajati samo z besedami, ampak bolj z vzgledom. Tudi ne more nihče drugemu posredovati, česar sam nima. Današnji otroci so vedno bolj kritični in je stvar poštenosti, da bodo svojim vzgojiteljem le v tem sledili, kar bodo lahko tudi na njih videli. Že vedno je bilo tako in negativni razvoj zadnjega časa je samo posledica naše krivde.

Jasno je, da so taka življenjska izvajanja predavateljev naletela na veliko pozornost in zbudila veliko vprašanj, ki zaradi pomanjkanja časa, kot po navadi, niso mogla biti v celoti razrešena. Vsak udeleženec je odšel na svoj dom v prepričanju o pomembnosti podobnih prireditev in tako smo že re-

zervirali termin za prihodnje leto.

Duhovna obnova je bila na *cvetno nedeljo* in je bila s tem dana najlepša prilika za velikonočno sv. spoved. Do kraja polna kapela mladinskega centra v St. Arbogastu je mogočno odpevala pri večerni sv. maši in razhajali smo se z osrečujočim občutkom koristno uporabljenega dneva.

Pripomnili bi še, da tudi to pot ni manjkalo otrok naših mladih družin. Med predavanjem so imeli svoj

otroški vrtec ter pri tem doživljali mnogo veselja v skupnosti.

Vsem prirediteljem se z veseljem srce zahvaljujemo in čakamo na primerno obnovitev za prihodnjo Veliko noč.

GORNJA AVSTRIJA

LINZ. — Velikonočni prazniki so za nami. Mnogi so jih preživeli doma pri svojih družinah. Po praznikih so se vrnili na delo zadnji sezonski v tem letu, med njimi nekaj novih. Kljub zmanjšanju števila tujih delavcev v Avstriji se število slovenskih zdomcev ni zmanjšalo.

Življenje v *slovenskem klubu* se lepo razvija nedeljo za nedeljo. Posebno lepo je bilo 9. maja za *materinski dan*. Mize so bile belo pogrnjene, na mizah šmarnice. Zahvaliti se moramo posebno družini Duhanič, ki vzorno skrbi, da je vedno vse v redu.

Materinski dan smo začeli s kratkim programom. Po pozdravnih besedah izseljenkega duhovnika je g. Hrastelj prebral odlomek iz Pregljevega „Psalma o materi“.

Naše najmlajše smo tudi vzeli s seboj in jih dali med obnovo v St. Arbogastu pri Feldkirchu v začasni otroški vrtec. Malčki izgledajo kot nežno cvetje na pomladanski trti.

belgija

LIEGE-LIMBURG

Pevci so lepo izvršili svoje poslanstvo pri velikonočnih slovesnostih. Po maši na velikonočni ponedeljek so imeli skupen zajtrk v Zwartbergu.

V soboto pred belo nedeljo je *Društvo Slomšek* s pevci in „Veselo mladino“ nastopilo v Liège-u. Pri maši je zbor pel velikonočne pesmi. V dvorani so naši nudili ves program. Zbor je doživeto zapel nekaj narodnih, „Vesela mladina“ je posrečeno prikazala nove plese in pesmi. Naši muzikanti pa so zaigrali 5 poskočnih. Vsi so želi nadušeno ploskanje.

„Vesela mladina“ je konec aprila nastopila v Kermt-u. Njeno kulturno delovanje je laskavo prikazal dnevnik „Belang van Limburg“.

Naši pevci, „Vesela mladina“ in muzikantje so nastopili tudi na vsakoletni *slovenski prireditvi* v Charleroi 1. maja.

Naši bolniki: Ga. Ivanka Jurca se je po bolniški oskrbi v Leutu že mogla vrniti na svoj dom. Tudi ga. Žvar je spet doma po daljšem bivanju v bolnišnici. Gospod in gospa Vene sta že dalj časa na kliniki in Waterschei-u. G. Matija Zupan je v sanatoriju Lanaken.

Društvo sv. Barbare je za 1. majnik imelo v Eisdenu *materinsko in očetovsko proslavo*, kateri je sledila prosta zabava z glasbo.

Naši rajniki: V Jemeppe-u je nepričakovano *umrl* g. Franc Podobnik, upokojeni rudar, star 70 let, doma iz okolice Idrije. V času fašizma na Primorskem je prišel v Belgijo in tu ostal. Bil je marljiv delavec, dober gospodar, skrben mož in oče, zvest prijatelj. Prigospodaril si je hišo z lepim vrtom, katerega je z veseljem obdeloval.

Bil je reden naročnik „Naše luči“ in mohorjevka. Pogrešali ga bomo. Lepo število rojakov ga je spremljalo na zadnji zemeljski poti. Vdovi ge. Karolini in sinu g. Rajmundu izrekamo iskreno kr-

ščansko sožalje. Naj dragi Bog poplača njegovo skrbnost in marljivost!

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

23. SLOVENSKA PRIREDITEV

Prvega maja letos smo imeli izredno lep sončen dan, kar je tudi pripomoglo k lepemu uspehu naše „23. slovenske prireditve“, ki smo jo imeli v župnijski dvorani „Familia“ v Gilly-Haies (Charleroi).

Lepo okrašena dvorana se je dobesedno napolnila do zadnjega kotička — pravijo, da nas je bilo 350 udeležencev — s pretežno slovensko publiko (vsaj 90 % Slovencev in Slovenki!). Nad odrom se je blestel velik napis „Dobrodošli na slovensko prireditev — bienvenu à la soirée slovène“. Na častnem mestu je bila velika slika dr. Franceta Prešerna, največjega slovenskega pesnika in pa plakat, kjer je bilo narisano letošnje vabilo (slovenska mati z zibelko).

Vsak udeleženec je prejel umetniško izdelan program prireditve, ki se je začela z otvoritvenimi besedami g. Kazimira Gaberca, domačega izs. duhovnika. Glosiral je letošnje geslo prireditve „Ljubezni domačije noben naj vam ne usmrti strup“ (iz Prešernove „Zdravljice“), kar bi se dalo izraziti z drugimi besedami takole: „Če nas je postavil Bog kot Slovence na zemljo, ostanimo to do sodnega dne!“ In prav to je Prešernov narodno-politični testament. Poudaril je tudi, da na temelju svojega rojstnega jezika in duha moremo postati kulturno tvorni tudi v svetu. V kratkih besedah se je spomnil tudi 100-letnice rojstva pisatelja Ivana Cankarja. Izrekel je tudi dobrodošlico vsem, ki so od blizu in daleč prišli, in željo, da bi večer potekel v veselosti in sproščenosti.

Prva točka programa je bil „Venček slovenskih narodnih pesmi“. Prvikrat je na našem odru nastopil mešani pevski zbor „Slomšek“ iz Eisdena pod vodstvom Vilija Roglja s sledečimi pesmimi: Hrepenenje, Ko dan ze zaznava, Gor čez izaro, Ljubezen do domovine in Pozdrava. Ljudje so navdušeno ploskali pri vsaki pesmi.

Nato smo vsi skupaj zapeli pesem „Ko sem še majhen bil“. Sledile so tri deklamacije: Sardenkova „Vrnitev“, ki jo je podala Grandovčeva Darinka, nato Golarjeva pesem „Spomin“, ki jo je recitala Zoretova Metka in Leopolda Turšiča pesem „Materina molitev“, ki jo je deklamirala Lesjakova Sonja. Nato nam je zaigrala na harmoniko dve pesmi Häuschenova Krista. Za zaključek je duhovnik pokazal lik slovenske matere, ki jo vsi naši pesniki in pisatelji opisujejo, zlasti še Ivan Cankar, katerega stoletnico rojstva (10. maja 1876) letos obhajamo, kot verno, bogovdano, potrpljenja in ljubezni polno, ki se zelo razlikuje od lika žene, ki bi ga radi imeli nekateri zagovorniki modernih pogledov danes. Pozval je vse k hvaležnosti do mater in spomnil na Mater vseh mater, na Marijo. Njej na čast smo zapeli pesem „Marija, skoz življenje voditi srečno znaš“. Potem je prišla na vrsto kuhinja, ki je nasitila lačne in žejne želodce. Sledilo je ranjanje in petje. Prav prijetno je bilo.

Ves mesec maj smo imeli po maši *šmarnično pobožnost*. Peli smo litanije Matere božje.

SALZBURŠKA

HALLEIN. — Izseljenski duhovnik z veseljem ugotavlja, da je naša halleinska skupina spet postala bolj živa. Udeležba pri mašah je zadnje čase zadovoljiva, čeprav bi bila lahko še boljša. Čim več nas bo, bolj bo prijetno.

TENNECK. — Skupina v Tennecku je bila nekoč ena najbolj živahnih. Škoda, da zdaj ni več tako! Ko se je misijonar zanimal po vzrokih, mu je eden od Štrigovčanov rekel, da je vzrok *alkohol*. Tudi s strani tovarne je bil duhovnik opozorjen, da se preveč pije med našimi rojaki.

Res je velika škoda, če trdo zasluženi denarji pridejo v roke vinskih prodajalcem namesto družinam! Pretirano uživanje piva in vina, zlasti slabe kakovosti, pa škodi ne le žepu, temveč tudi zdravju.

francija

PARIZ

Pri točki „nastop najmlajših“ so pokazali kaj znajo: Mariette in Josiane Moyaux iz Charleroi in Bernardka, Veronika in Andrej Gorjup iz Estinnes-au-Val.

Izredna točka programa je bil nastop „Vesele mladine“ iz Limburga s petjem in narodnimi plesi, pod vodstvom učiteljice Anice Varzsak-Kos. Skoraj eno uro izvajanje je navdušil vse navzoče. Kaj takega že dolgo nismo videli v Charleroi!

Glavna točka programa je vsako leto veseloigra, od leta 1954 do danes! Tudi letos! Dramatski krožek „F. S. Finžgar“ je uprizoril veseloigro v dveh dejanjih „Angelca išče moža ali en večer pri krojaču Robleku“ v priredbi in režiji Kazimira Gaberca. Vsi igralci in igralki so se potrudili in mojstrsko podali vsak svojo vlogo in veseloigra je uspela v zadovoljstvo vseh: nastopajočih in gledalcev. Res je bilo smeha in ploskanja, pa tudi zgledna tišina v dvorani med igro kot tudi sicer pri izvajanju vsega kulturnega programa, ki je končal ob 19,35 uri.

Pri domači zabavi nam je „Studentovski ansambel“ iz Genka (Limburg) pričaral z mladostnim navdušenjem lepoto slovenskih polk in valčkov; zaigral je tudi nekaj moderne glasbe in tako zadovoljil staro in mlado. Igrali so skoraj nepretrgoma od 20. ure do 0, 45 zjutraj.

Domačnost in prisrčnost sta bili res navzoči med nami kot že pri vseh dosedanjih prireditvah in vsi smo se počutili kot ena družina in doživeli smo res „košček domovine v tujini“.

Na koncu iskrena zahvala vsem članom in članicam „Zveze slovenskih kulturnih delavcev — Charleroi“, ki je organizirala to prireditev, in vsem gostom iz Limburga, ki so veliko pripomogli k lepemu uspehu!

Seveda se bodo te vrste kulturno-zabavne prireditve nadaljevale in že sedaj je določen datum „24. slovenske prireditve“ v Gilly-Haies (dvorana „Familia“): v nedeljo, prvega maja 1977.

Maša za Slovence je vsako nedeljo v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau:

- prvi dve nedelji v juniju *ob petih popoldne*,
- zadnji dve nedelji v juniju,
- ves julij in avgust ter tri nedelje v septembru *ob šestih popoldne*,
- zadnjo nedeljo v septembru *zopet ob petih popoldne*.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, Paris 15°, tel. 577-69-93, métro Charles-Michels — je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa po dogovoru z duhovnikom.

Majsko srečanje z igro: V soboto, 1. maja, smo imeli v okviru majskega srečanja najprej igro, rusko dramo z naslovom „Spavaj, deklica moja!“ Po več kot dveh letih premora, ko ni bilo nobene igre, ker so se prejšnji igralci večinoma razšli (eni domov, drugi pa so se v Franciji preselili drugam), so nam novi igralci zopet pripravili igro.

Ljudje so bili zelo zadovoljni, da je bila k običajnemu srečanju pridružena kulturna prireditev. Zadovoljni pa so bili predvsem zato, ker so jo igralci zelo dobro izvedli, posebno če upoštevamo, da so nekateri prvič v življenju nastopali in da so na vaje prihajali z velikimi žrtvami. Eni so daleč doma in so po delu zvečer morali v

mesto na vaje, drugi imajo družine z otroki, ki so jih morali jemati s seboj ali pa pustiti pri kaki prijateljski družini. Zato se jim moramo res še posebej zahvaliti za trud, ki so ga doprinesli, da je igra lahko uspela.

Posebno pa se moramo zahvaliti ge. Vičičevi, ki je poleg tega, da je izvrstno igrala eno izmed glavnih vlog, tudi igro zelo dobro režirala.

Zahvaliti se moramo tudi g. Vidmarju, ki je s pomočjo drugih sodelavcev napravil lep scenarij, in ge. Ljudmilu, ki je odlično našminkala igralko.

Drama sama je res pretresljiva, z globoko vsebino, ki je naslov sam ne izrazi. Vsebina pokaže, kako človek, če hoče zadovoljiti samo svojim željam in nagnjenjem, sicer samim po sebi dobrim, lahko v svojem samoljubju pahne v nesrečo in celo v smrt sebe in druge, celo take, ki so pri stvari čisto nedolžni.

Gledalci, ki so igri pozorno sledili, so imeli solze v očeh. Mnogi so želeli, da bi še takih iger več bilo.

Gotovo je to največje zadoščanje igralcem za njih trud. Naj pa jim bo hkrati v vzpodbudo, da igro še kje drugje ponovijo in se pripravijo še za druge igre. Čim večkrat bodo skupaj igrali, tem bolj se bodo eden drugega navadili in jim bo igranje tem lažje. Začetek je vedno najtežji!

Na koncu še enkrat velika zahvala in iskrene čestitke vsem igralcem in vsakemu posebej!

Igralci drame „Spavaj, deklica moja!“ v Parizu 1. maja 1976.

Majsko srečanje je po igri potekalo v prijetnem domačem razpoloženju. Da je srečanje lepo uspelo, imajo levji delež pri tem odborniki društva s predsednikom na čelu (dvorano je treba pripraviti in pospraviti, vse pripraviti in med srečanjem biti na razpolago drugim!) in godci, zato enim in drugim prisrčna zahvala in naj na splošno željo vseh zopet kmalu kaj pripravijo!

LA MACHINE (Nièvre)

1. aprila je umrl in bil 5. 4. pokopan Vid Poljanec. Pokojni je bil rojen leta 1903 na Planini pri Sevnici, v Francijo je prišel na delo v rudnik leta 1930. Bil je skrben družinski oče, vesten delavec, pri vseh priljubljen, pa tudi zaveden Slovenec, 24 let je bil tajnik dru-

† Vid Poljanec iz La Machine pri Parizu.

štva, ki mu je ob pogrebu kupilo lep venec in ga ob veliki udeležbi ljudi s svojo zastavo pospremlilo na zadnji poti. Naj počiva v miru v zemlji, kjer so se v rudniku v trudu in znoju izčrpale njegove moči! Ženi in vseh družini pa izrekamo svoje iskreno sožalje.

Dne 24. aprila pa je umrl, zadet od srčne kapi, in bil pokopan 26. 4. Vili Pilihi, ki je bil rojen leta 1924 in prišel v Francijo leta 1930. Tudi njega bomo ohranili v lepem spominu.

CLUGNAT (Creuse)

V petek, 23. aprila t. l., je bil ob številni udeležbi rojakov in domačinov pokopan v Jalesches Martin Lackovič. Star je bil 67 let. Doma je bil na Hotizi, v Francijo je prišel pred 40 leti. Bil je pošten skozi in skozi in vključno boleznim, ki so prišle v družino, je ohranil dobro voljo in rodno zemljo je ljubil, kot jo zna ljubiti pravi Prekmurec. Njegovi ženi Majdi, otrokom in sorodnikom izrekamo svoje sožalje.

„SLOVENSKI DOM“ V PARIZU

Tudi v poletnih mesecih ne pozabimo na našo skupno zadevo — „Slovenski dom“ v Parizu!

Prispevke pošiljajte na:

MISSION CATHOLIQUE
SLOVENE

7, rue Gutenberg
75015 PARIS

C. C. P. (številka poštnega čekovnega računa):

PARIS 19.285.04 F

PAS-DE-CALAIS IN NORD

Vnebohod je bil za vse rojake severne Francije med najpomembnejšimi dnevi zadnjega pol stoletja. Leta in leta smo želeli imeti ne le svoj skupni dom, ampak tudi svojo cerkev in farno dvorano. 26. maja, na predvečer Vnebohoda, smo to doživeli, ko je prevzvišeni škof dr. Stanislav Lenič posvetil kapelo Marije Pomagaj in blagoslovil novo farno dvorano.

Ob številni udeležbi rojakov in dobrotnikov smo spremljali obred in sveto daritev za vse žive in umrle dobrotnike tega centra v severni Franciji. Vsem, ki so kakorkoli pripomogli k uresničitvi teh naših skupnih želj, iskrena zahvala! Naj vas vse Marija Pomagaj s svojim Sinom blagoslovi! Podroben popis slovesnosti bo v prihodnji številki.

Na Veliko noč sta bila krščena v Bruay-en-Artois Laetitia Bazenet, v Méricourt-s-Lens pa Jean Francois Musielak. Srečnim staršem naše iskrene čestitke!

29. aprila je na posledicah prometne nesreče preminila Neža

Kvas, roj. Kumberger, v visoki starosti 84 let. Z možem in družino je prišla v Bruay-en-Artois, kjer je do nedavnega tako rada prihajala k slovenski nedeljski maši, dokler so ji telesne sile dopuščale. V vojni je bil njen sin med pogrešanimi in se ni več vrnil. Velika udeležba pri pogrebu 4. maja v cerkvi sv. Jožefa v Bruay-en-Artois je pokazala, kako so jo ne le rojaki, ampak tudi domačini znali ceniti. Sinu in hčerki in družinam naše iskreno sožalje! Naj ji bo Gospod za vse dobro obilen plačnik!

Slovenski rojaki iz vsega srca čestitajo msgr. Stanku Grimsu za njegovo zlato mašo in 75-letni jubilej njegovega plodovitega življenja! Na mnoga leta!

AUMETZ

29. in 30. aprila smo imeli Slovenci v Aumetzu prvič v naši sredi g. škofa dr. Stanka Leniča, ki ima na skrbi slovenske izseljence in zdorce po svetu.

Iz Münchna, kjer je birmal slovenske otroke, je prišel, da ob priliki 50-letnice čestita g. Dejaku in pozdravi slovenske vernike ali vsaj nekaj slovenskih vernikov, ki so pod njegovo oskrbo. To je storil pri maši naslednji dan. Vsi, ki so bili pri sv. maši navzoči, so z navdušenim petjem pokazali, da jim je škofova navzočnost veliko pomenila.

Gospod škof je potem obiskal še Slovence v Tucquegnieux-Marine, nato pa se je odpeljal na prvomajsko zlatomašno slavje msgr. Grimsa v Merlebach oz. Habsterdick.

Prav prisrčna zahvala družinam, ki so nudile prenočišča našim gostom!

Cerkev je polna: Ob romanju k brezjanski Materi božji 1. maja v Habsterdick, kjer smo praznovali zlatomašni jubilej msgr. Stanka Grimsa — kako lepo je bilo! — sem imel priliko govoriti z gospo Kristino. L. s področja Cantebonne in sem jo vprašal, koliko ljudi hodi v njeni župniji k maši. Rečem ji, da gotovo ne more biti dosti drugače, kot je pri nas v Aumetzu. Odgovori mi tole: „V bloku, kjer

stanujem jaz, uboga vdova, je še 7 drugih družin, pa od vseh grem v cerkev samo jaz.“ „Ni mogoče“, ji odgovorim. — „Ja je,“ mi reče. — „In cerkev je polna?“ jo vprašam. „Da, cerkev je polna,“ je bil njen odgovor.

(Bralec „Naše luči“)

TUCQUEGNIEUX in okolica

Tikenjske in druge bližnje novice: Tokrat pa res nisem v zadregi, kaj bi napisal. Nápak bi bilo, če ne bi začel s poročilom, da nas je 30. aprila obiskal ljubljanski pomožni škof gospod dr. Lenič.

Bajé je na nekem ženitovanju v Sloveniji svoj čas starešina pozdravil navzoče takole: Živela ženin in nevesta! „Živeli enako tudi vsi drugi! Najbolj smo pa veseli gospoda kaplana, katerega ni nihče povabil, a je kljub temu prišel.“ Kako bi torej ne bili srečni in zadovoljni, da je v naš skriti kotichek pogledal tudi naš *dragi nadpastir*, katerega smo bili povabili in pričakovali. Sprejem je bil skromen, zato pa zelo pristrčen. Škoda, da je bil dan njegovega prihoda delavnik, drugače bi mu bili v Aumetzu mogoče daleč okrog poznani odlični slovenski pevci zapeli podoknico, saj pesem druží vse Slovence, zlasti v tujini.

Po obedu v Tucquegnieux so si njegovi spremljevalci ogledali hiše, katere je bil rudarjem zgradil rudnik; gospod škof je pa medtem obiskal, v kolikor mu je čas dopuščal, nekaj onemoglih starih ljudi.

Prihodnji dan, prvega maja, smo se spet sešli s škofom in njegovim spremstvom pri Mariji Pomagaj v Habsterdicku, da prisostvujemo tam proslavi zlatomašnika msgr. Stanka Grimsa.

Ni moja naloga, da bi opisoval tukaj potek proslave, to bodo storili drugi. Omeniti moram samo še dvoje.

Dokler ni prišel v Aumetz gospod Dejak, ki vrši svojo dušnopastirsko službo tudi v Tucquegnieux, nam je hodil maševat in deliti svete zakramente msgr. Grims in tudi zdaj še rad prihiti med nas,

kadar le more. V znak hvaležnosti smo mu v naši majhni izseljenski naselbini zbrali do zdaj 500 novih francoskih frankov, zbirka pa še ni končana. Izročili smo to vsoto vodstvu merlebaškega cerkvenega pevskega zbora, ki namerava, ko bodo vse zbirke tudi drugod končane, kupiti zlatomašniku nov štedilnik in druge kuhinjske potrebščine kakor tudi novo posteljo. Vse to je namreč tako staro in izrabljeno, da ne more več služiti svojemu namenu.

Drugo pa je to, da je pri zlati maši somaševal tudi naš lanski novomašnik Janko Jurca, ki se je prvič znašel v družbi kakih 20 slovenskih duhovnikov v veliko veselje svojih staršev, svoje stare mame in Slovencev iz Tucquegnieux sploh. Škoda, da ni mogel na tej lepi proslavi gledati svojega vnuka, tudi njegov prezgodaj umrli stari oče Ivan Zupan. Tisti, ki kljub vsemu še verujemo v neumrjročnost duše, upamo, da ga je vendar le videl tudi z onega sveta saj je naš Stvarnik Luč, močnejša od vseh luči sveta, močnejša od vseh sonc, ki razsvetljuje vse to, kar z našimi revnimi očmi ne moremo videti.

J. J.

ST. DIZIER

Jože Otoničar si je z očetom in bratom postavil v St. Eulien lepo hišo, potem pa je mislil, kot poje narodna pesem: „Kaj mi pomaga ta kajžica draga, ko notri prebivam le sam!“ Zato je šel v domovino, kjer se je sredi marca *poročil* v Trbovljah z Angelo Medvešak in jo pripeljal v svoj novi dom. Obe ma želimo obilo sreče na njuni skupni življenjski poti!

LURD

Splošno *slovensko romanje* v Lurd bo od 18. do 22. julija.

Skupina Slovencev iz vzhodne Francije pride z romarji iz Metza z msgr. Stankom Grimsom od 5. do 12. avgusta (Hotel „Myosotis“).

Lurško romanje je za vsakega romarja srečanje s Kristusom in Marijo ter z brati in sestrami v skupni molitvi.

NICA

Za *Veliko noč* smo se spet zbrali v velikem številu, da v cerkvi proslavimo Gospodovo vstajenje. Tako bi se morali zbirati vsako nedeljo, kajti kristjani se vsako nedeljo pri maši srečujemo z vstajlim Jezusom.

Za *prvi maj* je bil na programu *piknik* na otoku St. Honorat. Ker so prejšnji dnevi bili deževni in bolj mrzli, se je večina premislila in ni prišla. Lahko jim je žal, kajti dan je bil izredno lep, sončen in topel, morje pa mirno kot olje.

V nedeljo, 9. maja, pa smo imeli v svetišču „Srca Jezusovega“ v Roquefort-les-Pins „*Journée des migrants*“, to se pravi cerkveni praznik za vse tujce, ki živijo v škofiji. Misijonarji raznih narodnosti so pripeljali svoje vernike, da smo povezani v molitvi prosili, naj nas božje varstvo spremlja tudi v tujini. Slovenci smo se tega srečanja udeležili v lepem številu in sodelovali z branjem božje besede in petjem pri obhajilu.

Nekateri otroci naših staršev se te dni pripravljajo na *prvo sv. obhajilo in birmo* po raznih francoskih župnijah. Če Bog da, bomo letos imeli *slovensko birmo*, pa ne v juliju, pač pa je določena nedelja, 17. oktobra.

Približale so se počitnice in šele v septembru bomo spet dobili v roke „Našo luč“. Tudi mi se bomo razkropili na dopuste. Zdaj nam ne bo poveljevala nobena ura, zdaj nam ne bo zvonil noben zvonec. Preživeli bomo dneve dopusta po svoji volji, uživali mir, sonce, morje, gorski zrak, prebirali knjige, za katere med letom nismo našli časa. Skrbi in tegobe bomo pustili doma, toda *dobrota* in *obzirnost* pojmeta z nami. Mogoče bomo ravno zdaj, ko bomo bolj spočiti, lahko boljši in obzirnejši do vseh, tako do tistih, ki pojdejo z nami, kakor do tistih, ki bodo ostali doma in jih bomo mogli razveseliti le z lepimi razglednicami in pismi. Dobri in obzirni bodimo tudi do vseh tistih, ki jih bomo srečali na potovanju! V nas naj bo vedno prepričanje, da *nobeno sre-*

čanje v življenju ni slučajno, ampak le od Boga poslana nam prilžnost, da ob njej izpopolnimo sebe ali svojemu bližnjemu pomagamo do izpopolnitve.

Naj nam ne bodo za zglede tisti, ki mislijo, da na počitnicah lahko počiva naše versko življenje! Ravno nasprotno! V prostem času in v čisti naravi bomo našli več možnosti za poglobljene pogovore z Bogom in, če hodimo k maši samo ob nedeljah, bomo šli mogoče na počitnicah lahko vsak dan. Bodimo vzor prebivalcem preprostih gorskih vasic in turističnih naselij!

Če se bomo obnašali tako, nas bodo ljudje spoštovali in ljubili ter nas bodo tudi posnemali.

MARSEILLE

Slovinci iz Marseille-a in okolice smo se spet zbrali k slovenski maši in to za Veliko noč v Eoures-u. Na Velikonočni ponedeljek pa smo se zbrali v Les Milles-u pri Aix-en-Provence, kjer smo imeli *slovensko mašo*, potem pa smo šli na dom k Pavlinovim, ki so nam pripravili srečanje. Zelo smo jim hvaležni za požrtvovalnost in gostoljubje, da smo po dolgem času mogli en dan preživeti skupaj v naravi in občutiti košček domovine. Škoda, da ne moremo objaviti spominskih fotografij, ker so film pri razvijanju v laboratoriju pokvarili.

Na *binškočno nedeljo* (3. VI.) se spet dobimo v Eoures-u, kjer bo popoldan ob 5. uri *slovenska maša*. Na *binškočni ponedeljek* pa gremo skupno in se dobimo na Ste Baume, kjer bo v votlini (Grotte de la Ste Baume) slovenska maša okrog 11. ure. Po nepretrganem izročilu je v tej votlini sveta Marija Magdalena preživela v pokori zadnja leta svojega življenja. Njen grob kažejo 30 km v stran, v baziliki v St. Maximin. Dan bomo preživeli skupaj v naravi v čudovitem gozdu, v katerem že od rimskih časov ni smel nihče nič sekati ali podirati. Hrano prinesemo s sabo.

nemčija

ZAHODNI BERLIN

Obhajanje zakramentov sprave in sv. Rešnjega Telesa smo v letošnjem postu imeli pod geslom „H Gospodu gremo v dejavni ljubezni do trpečih“. Že peto leto se v njem pred Božičem in Veliko nočjo v božji milosti *prenavljamo*, zato gladko in hitro poteka. Spovedovati sta pomagala dva hrvaška patra. Posebno doživetje pri tem obhajanju je skupno obhajilo, ker k njemu pristopijo vsi navzoči. Svojo povezanost z Bogom smo v okviru obhajanja poglobljali tudi z darovanjem za gladujoče.

Pri obredih *vélikega tedna* nas je največ bilo v soboto, saj je bila velikonočna vigilija združena z blagovinom jedil.

Veselje nad Gospodovim vstajenjem smo najprej izrazili s procesijo okoli Kolpingovega doma, nato s slovensko mašo, nazadnje pa z zabavo, kjer se je lahko vsak naplesal in dobil velikonočni krožnik (obložen kajpada s šunko, pirhom in slovensko potico).

Naše slovensko krščansko občestvo se je zadnji mesec pomnožilo s sledečimi *krščenci*: Andreja-Na-

talija Seljak, Andrej Kadoke in Robert Cvetežar. Magdalena Juvančič in Branko Hočevnar pa sta z zakramentom sv. zakona osnovala novo krščansko družino.

Vso krščansko srečo novokrščencem in njihovim staršem ter poročencema!

ESSEN — MOERS — OBERHAUSEN

Tale naslov na zanimiv način kaže, kako življenjske izkušnje polagoma oblikujejo enotno dušnopastirsko področje mest Essna, Moersa in Oberhausna. Na tem našem področju se je zadnje čase marsikaj lepega dogodilo tako pri bogoslužju kakor na kulturnem in zabavnem področju.

Za *velikonočne praznike* jih vedno več odhaja v domovino. Prej so večidel hodili iz južnih delov Nemške, sedaj pa splošno hrepenenje kratko malo povleče za te vélike dneve domov naše rojake, ki so tisoč in več kilometrov oddaljeni od Slovenije. Lepo je to. No in kljub temu se nas je prav veliko udeleževalo velikonočnega slavlja v vseh treh verskih skupnostih. V Moersu smo imeli lepa cerkvena opravila na cvetno nedeljo popoldne in še na veliko soboto zvečer. V Essnu in Oberhausnu sta bili

Binškočno srečanje 1976

stadthalle
neuß

V tej mogočni dvorani „Stadthalle Neuß“ pri Düsseldorfu se bodo srečali na *binškočno nedeljo*, 6. junija 1976, slovenski rojaki iz severne Nemčije.

Začetek srečanja bo ob 16. uri s slovensko mašo. Po maši bo kulturni program in družabni večer.

prenapolnjeni kapeli, vesela srca, očiščena v velikonočni spovedi, ožarjena od velikonočnega obhajila. Kako so nam potem teknila velikonočna slovenska jedila! Bog sam nam jih je požegal.

Prav tako ne smemo pozabiti zelo uspele prireditve *mednarodnega srečanja* Slovencev z Nemško mladino. Pri nogometu so naši zmagali. Na cvetno soboto v Revierparku v Osterfeldu, kjer se je vse to godilo, so popoldne pri folklornih nastopih tudi prav naši otroci povzročili najbolj navdušen aplavz s plesom „Židana marelja“ ob zvokih ansambla „Mladih vasovalcev“.

Ob prvomajskem izletu smo na izviren način pokazali povezanost Moersa, Oberhausna in Essna, ko smo se rojaki iz vseh treh krajev peljali do pristanišča v Kölnu na skupnem avtobusu. Na ladji „Berlin“ smo začutili, kaj nam pomeni Cerkev, plavajoča ladja skozi viharje in sončne čase. Pri lepih „šmarnicah“ pa smo dali duška naši znani vdanosti do Marije.

Krona naših prireditev v Moersu je miklavževanje in *materinski dan*. Letos na drugo nedeljo v majniku smo priredili za naše starše kratek, a lep program, za njim družabno srečanje v dvorani Don Bosca pri cerkvi sv. Jožefa. Oba svetnika sta nam bila že v Sloveniji ljuba. Zato se v njenem okrilju čutimo kakor doma.

In na kraju: Dragi prijatelji, véliki Duh edinosti naj nas prešine, da se bomo res radi in prav vsi udeležili našega velikega letnega *binškošnega srečanja* v veliki mestni dvorani v Neussu. Bog živi!

KÖLN

Tokrat hočemo poročati o treh stvareh.

Mnogi rojaki so praznovali *Veliko noč* doma. Kljub temu so bila naša majhna srečanja po vseh postojankah lepo obiskana. Véliki petek, spomin Gospodovega trpljenja in smrti za nas, je gotovo vreden našega obiska. V Hildnu smo bili na ta dan v glavnem le predstavniki. „Zegnüvanje“ naslednji dan

na véliko soboto je bilo dosti bolje obiskano. Resnica, da so osnovne sestavine našega doživljanja tip, okus, vonj, ... kar se vidi in sliši, se ne dá zanikati. Taki smo pred ljubim Bogom.

Pravijo, da je nemški narod narod mislecev. Zgodovina to dejstvo že nekoliko potrjuje. Ker živimo skupaj s tem nemškim narodom, sodoživljamo tudi njegovo vernost. Gotovo, da je nekoliko različna od naše. Če vzamemo vsi zares, kar verujemo, potem je skupno življe-

Slovesno in pobožno smo se bližali birmajočemu škofu, da prejmemo darove Svetega Duha.

nje vsem velika prednost. Drug drugega lahko obogatimo. Ob večjih praznikih smo nujno bolj soočeni

Naši birmanci iz Düsseldorfa in okolice so se kot pomladansko cvetje zbrali v šopek okoli ljubeznivega škofa dr. Leniča.

s tem zunanjim verskim doživljanjem. Zato te misli. Bog kaže vsakemu posamezniku in tudi morda narodu svojo posebno pot k sebi. Važen je predvsem on, in da se na teh poteh tako srečavamo med seboj, da je on v naši sredi.

Prvomajski izlet pa je bil zares po slovenskem okusu. Že vreme je bilo kot po naročilu. Nenehno nas je pozdravljalo cvetje in novo zelenje. In Slovenec je pel. Slovenci so veseli ljudje, pravi naš Cankar. Imeli smo pristne *šmarnice*. Nemške mamice (radovednost za pobožne reči je menda čednost) tam v zadnjih klopeh so komentirale, da kaj takega še niso slišale. Je pa tudi zagrmelo v gotovo smer, ko so fantje prevzeli vodstvo: „... Ti krmi ga v valovih, ti brani ga v vetrovih...“ Skupno smo ugotavljali, da, če bo šlo tako naprej, bo treba drugo leto najeti večjo ladjo.

Naša slovenska birma, ki smo jo imeli koj naslednji dan po izletu, je že zaradi tega uspela, ker je vsaj dve tretjini ljudi šlo k obhajilu. Hvaležni smo škofu Leniču, da je prišel med nas. Pozdravil nas je kot oče, ki pride v svojo družino. Zagotovil nam je, da, čeprav živimo v tujini, nismo tujci. Dom nosimo v sebi, ker je Bog v nas. Ali vidim tega Boga potem v vsakem

Če se otroci „Slovenske sobotne šole“ v Stuttgartu postavijo v vrsto, potem šele vidiš koliko jih je...

človeku, je od mene odvisno. Gotovo, da si moramo pri tem iskajnu drug drugemu pomagati.

Našim dragim birmancem ponovno prisrčno čestitamo! Da bi ta cvet naših domov bil res vsem v veselje!

STUTTART-okolica

Sonce v naravi, sonce v srcu: Na Württemberškem že dolgo ne pomnijo tako lepe pomladi, kot je bila letošnja. En sončen dan je sledil drugemu. Ko je bil čas cvetja, je bila vsa dežela polna nežne pomladanske beline.

Tako je bilo tudi 1. maja, ko smo priredili *romarski izlet* na Hohenrechberg. Krasen dan, poln sonca in cvetja, je privabil nad 200 rojakov, družin in posameznikov, v božjepotno cerkev na „Šmarni gori“ — Hohenrechbergu. Ko smo ob treh popoldne pozdravili majsko Kraljico s pesmijo „Spet kliče nas venčani maj“, si občutil tudi toploto božjega sonca, poslanega na zemljo po Materi božji, ki jo Slovenci v maju tako radi častimo.

V šmarnično pobožnost smo vključili tudi duhovno branje, pete litanije in blagoslov, da smo tako vsaj enkrat na leto občutili lepoto slovenskih šmarnic, ko sicer na tujem nimamo prilike, da bi jih redno opravljali.

Po šmarnicah smo se še dolgo mudili na travniku ob cerkvi, od koder se ti nudi tako lep razgled. Odrasli so se v gručah pogovarjali o veselih in žalostnih urah vsakdanjega življenja, otroci pa so iz-

rabili priliko, da so se enkrat pošteno naletali v prosti naravi. Kdor je vzel v seboj premalo malice, so mu klobase, spečene na ražnju, prav dobro teknilo.

Vse za naše mamice: 2. nedeljo v maju smo praznovali v Stuttgartu materinski dan. Mamice so se najprej zbrale s svojimi malimi k svetli maši, da se zahvalijo Bogu za srečo materinstva. Seveda je moral ljubi Bog pri tem slišati tudi marsikatero prošnjo, saj je dandanes tako težko najti pot dobre vzgoje.

Po maši smo matere povabili v farno dvorano pri cerkvi sv. Konrada. Program so pripravili otroci „Sobotne šole“. Z nagovorom, deklamacijami, petjem, muziciranjem in rajanjem so pripravili navzočim materam veliko veselja.

Pirhe smo sekali: Brez „žegna“ ni prave Velike noči. Vsaj Slovenci tako mislimo. Običaj žegna smo ponesli tudi v tujino in na Württemberškem se Slovenke kar kósajo, katera bo prinesla k žegnu v lepši košarici. K žegnu pa nujno spadajo tudi pirhi, rdeči predvsem. Tako je doma in v krajih po svetu, kjer živijo naši ljudje.

Običaj sekanja pirhov pa ni znan po vseh slovenskih krajih.

„Navzgor se širi rožmarin, navzdol se nagelj vije...“ tako pojejo slovenske deklice v Stuttgartu pri nastopih. Pri rajanju za materinski dan letos jih je sodelovalo že štirinajst.

Najbolj je razširjen na Dolenjskem in Notranjskem. Tako smo ugotovili za Veliko noč v Stuttgartu, ko smo se po maši merili v sekanju pirhov.

Misijonar iz Madagaskarja med nami: V začetku maja nas je obiskal slovenski misijonar France Buh iz Madagaskarja. Marsikaj zanimivega nam je povedal iz svojega misijonskega dela. K njegovemu idealizmu čestitamo. Želimo mu, da bi še dolgo deloval za božje kraljestvo v misijonih.

BAVARSKA

MÜNCHEN

Slovenska velika noč v Münchnu je bila letos bolj bogata kot doslej.

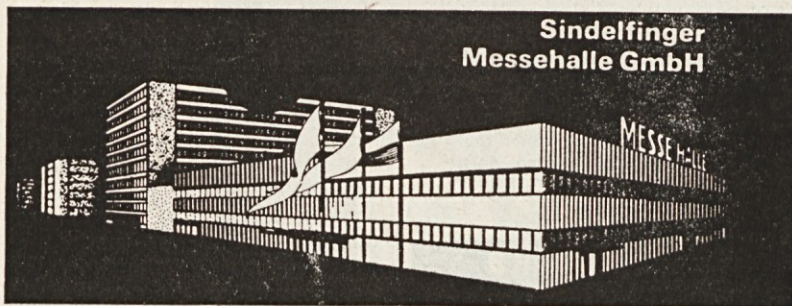
Na cvetno nedeljo so dobili otroci, pa tudi nekateri odrasli, pri maši butarice kot spomin na slovenske procesije na ta dan. Lepo so pobarvale pisane butarice cerkveni prostor spredaj, kjer so sedeli otroci.

Velikonočnih obredov v domači kapeli se je udeležila majhna skupina vernikov, pa je bilo doživetje zato zelo intimno, domače. Na veliko soboto popoldne je vrsta družin prinesla jedi k žegnju. Pri maši na veliko noč smo veselo zapeli pesmi o vstajenju, čeprav je večina naših ljudi odšla praznovati domov.

Prelep dogodek v zadnjem času sta bili *birma* in *prvo obhajilo* manjše skupine otrok, ki obiskujejo naš šolski tečaj. Možnost premajema obeh zakramentov je bila to pot dana le tem otrokom, saj verouk redno obiskujejo. Slovesnost je bila v naši domači kapeli. Po škofovi maši so vsi udeleženci ostali s škofom na večerji. Bilo je domače in iskreno, tako da bo ostala ta dogodek vsem udeležencem v silno prijetnem spominu.

Po velikonočnih počitnicah je naše redno življenje na župniji spet oživel: mnogo je prevajanja in izpolnjevanja formularjev, telefonskih razgovorov z različnimi podjetji in uradi, posredovanja in prošnje. Ljudje prihajajo v našo knjižnico po knjige, mnogi so plačali. Našo luč, vedno se javljajo novi

Binkoštno srečanje 1976

V tej moderni dvorani „Messehalle“ v Sindelfingenu pri Stuttgartu se bodo srečali na binkoštno nedeljo, 6. junija 1976, slovenski delavci iz srednje in južne Nemčije.

Začetek družabne prireditve bo takoj po slovesni maši, ki bo letos ob 12. uri v cerkvi Heilige Dreifaltigkeit, Bleichmühlenstraße, Sindelfingen.

naročniki. Veroučno-slovenska tečaja za predšolske in šolske otroke prehajata v končno fazo tega šolskega leta.

Krščeni so bili: Goran Žnidaršič, sin Franca in Majde, roj. Baranja; Petra Mlakar, hčerka Franca in Cvetke, roj. Mohorič; Sabina Irena Rupar, hčerka Ivana in Angele, roj. Mrgole. — Staršem čestitamo, otrokom pa želimo vse dobro v življenju!

WALDKRAIBURG

V soboto, 1. maja, smo imeli po slovenski maši lep filmski večer. Lani smo imeli na sporedu *film o Slovencih na Koroškem*. Film je

prikazal naravne lepote Zilje, Roža in Podjune ter posebej poudaril probleme koroških Slovencev v preteklosti in sedanjosti.

Sedaj pa smo si ogledali *film o romanju Slovencev v Sveto deželo*, ki je bilo lani februarja. To je reportažni zapis romanja slovenskih izseljencev po Izraelu. Lep obisk filma je dokaz, da se Slovenci v tujini zanimamo za kraje Jezusovega rojstva in delovanja.

AUGSBURG

V nedeljo, 9. maja, smo imeli kar *dva krsta*. Eva Andreja Jager bo delala družbo svojemu bratcu Stanku in veselje mami Agnes

Po krstu
Roberta
Glatkija v
Landshutu.

in očetu Stanislavu; za botro je bila Cvetka Jager, ki je s svojo sestro prišla za to priložnost iz domovine.

Marjan Galun pa bo delal družbo očetu Francu in mami Tereziji. Botra Jožica in boter Avgust Braček sta prišla iz Offenburga.

Obema družinama naše iskrene čestitke, otrokoma pa vse dobro v življenju!

nizozemska

Slovenska šola v Nieuw Einde, ki jo vodi g. Ad Hamers, zelo lepo deluje. Pouk se vrši tedensko za mlajše in starejše posebej. Presenetljivo lepo število jih je, ki stvar jemljejo zelo resno.

Za *Veliko noč* smo imeli spet lepo vreme. Rojaki iz celega Limburga so prihiteli k velikonočni procesiji.

Društvo sv. Barbare v Geleenu je za tekočo poslovno dobo izbralo sledeči odbor: g. Stane Kropivšek, predsednik; g. Stane Reberšek, tajnik; g. I. Hansen, blagajnik; g. Anton Muha, zastavonoša. Novemu odboru želimo lepih uspehov pri delu za slovensko skupnost na omenjenem področju.

Naši rajniki: V Maastrichtu je mirno v Gospodu zaspala ga. Prah, zgledna krščanska mati, rojena v Cerkljah pri Krškem. Bila je tiha žena, ki je v življenju mnogo tr-

pela. Lepo je odgojila 8 otrok. Na zadnji zemeljski poti so jo spremljali tudi njeni otroci, ki živijo v Ameriki. Ohranimo jo v blagem spominu!

V Heerlenu je *umrla* ga. Primožič. Tudi ona je bila blaga žena. Rojaki so se na dan pogreba v lepem številu poslovili od nje.

V majniku smo se *poslovlili od kapelice*, kjer smo se dolga leta zbirali k službi božji. Sestram smo dolžni veliko zahvalo za njihovo gostoljubnost. Ker bo hiša verjetno porušena, so nam sestre dovolile, da odnesemo nove hrastove klopi in oltar. Drugo nedeljo v septembru bomo začeli z *mašo v kriпти župne cerkve* v Heksemburgu.

Vsem rojakom želimo prav prijeten letni odmor!

švedska

Za nami je letošnje versko, kulturno in družabno srečanje v Vadstenu. Le prehitro je minulo. V Vadstenu se je tudi letos zbralo okrog 400 Slovencev iz cele Švedske. Odločili smo se za 1. maj. Ta mesec je navadno najlepši v skandinavskih deželah in duška smo dali skupnemu prepevanju prelepih slovenskih pesmi Mariji v čast.

Jutranji odhod iz Stockholma nas je nemalo zbehal. Snežilo je kot sredi zime. Med potjo se je razpoloženje malo popravilo.

V Vadstenu smo se hitro znašli. Tam smo že nekako doma. Še bolj domač vtis dobimo, ko zaslišimo

slovensko besedo, ki napolni mestece povprek in počez.

P. Janez Sodja nam je v okrožnici najavil obisk škofa Johna Tailora iz Stockholma. Pred mašo nam je moral javiti, da je ta težko obolel. Molili smo za njegovo okrevanje.

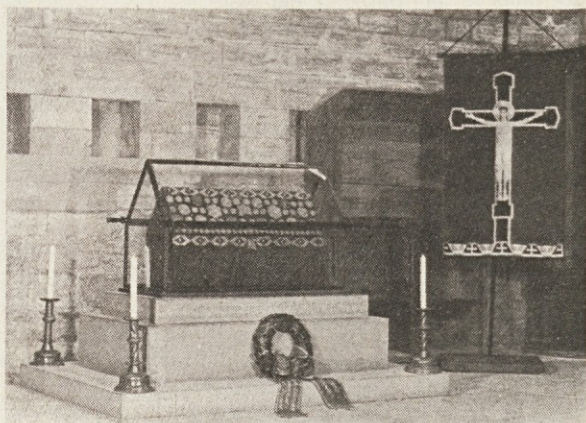
Katoliško cerkev sv. Brigite smo napolnili kot vedno doslej. Po končani božji službi, ki jo je opravil naš dobri p. Sodja, smo se skupaj z njim napotili v procesiji k sv. Brigiti, kjer smo molili in prepevali litanije Matere božje. Marsikdo se je pri tem spomnil mladih dni in šmarnic v domačem kraju.

Po opravljenih pobožnostih smo se odpravili v dvorano, katero nam je letos našel p. Sodja kar v Vadstenu. Zares smo mu hvaležni za to skrb. Prihranil nam je precej poti. Pod geslom „Slovenec sem, tako je mati d'jala“ smo napolnili lepo in prostorno dvorano do zadnjega kotička.

Naša posebna zahvala velja sestram brigitinkam, ki so nam skuhale okusno juho in preskrbele osvežujočo pijačo, in seveda Slovincu Francu Koražiji, ki nam je pripravil kranjske klobase ter napekel žemelj.

Za kulturni del so letos poskrbeli Slovenci iz Landskrone. Slišali smo otroški zbor in recitacije. Po končanem programu nam je

Vadstena, kamor je poromalo 400 Slovencev na Švedskem 1. maja.

Grobница sv. Brigite v samostanski cerkvi v Vadstenu.

igral zabavni orkester slovenske poskočnice, medtem ko je dvoje deklet prepevalo slovenske pesmi.

Hvala vsem, ki so nam osladili nekoliko trenutkov, predvsem pa seveda p. Sodju, ki nam je omogočil nepozabno srečanje. Bog nam poplačaj ves trud! B. P.

ZAHVALA

„Naši luči“ v Celovcu! — Prav lepo se morava zahvaliti gospodu Rotu, duhovniku iz Nemčije, in najinemu botru, g. Francu Slivniku iz Hagena, ki je že imel enega birmanca, pa je še nama vezal birmo, ter škofu gospodu Leniču, ki naju je birmal v Düsseldorfu.

Bilo je zelo lepo; za naju je bila vožnja sicer zelo dolga in nekoliko naporna, a zelo lepa. Saj smo se vozili do tja 800 kilometrov in še skoraj 8 ur z ladjo.

Zelo sva bila vesela, ko sva se mogla spovedati slovensko pri g. lfkcu, z žalostjo pa sva opazala, da Slovenci v Nemčiji, posebno otroci, govorijo med seboj skoraj le nemško! Midva sva vesela, da naju ata in mama doma ne pustita drugače govoriti kot le slovensko. Kljub temu da sva oba že v tujini rojena, bereva, piševa in govoriva le slovensko, ker je to najin materinski jezik; poleg tega pa seveda znava tudi švedsko.

Še enkrat lepa hvala vsem, ki so nama pomagali, da sva tako lepo prejela sv. obhajilo in sv. birmo. Hkrati pa prosiva vse rojake, posebno še mladino, naj ja ne pozabijo najlepši jezik, materinski slovenski jezik! Vsem lep pozdrav!

Janez in Ferdinand Urbančič,
Emmaboda

švica

Materinski dan: Lepa sončna nedelja 2. maja je privabila mnogo naših Slovencev od blizu in daleč na proslavo materinskega dne. Ker je bila isto nedeljo dopoldan maša tudi v Fribourgu, so tudi tam pripravili Vrtačičevi otroci veselje vsem materam in ostalim navzočim s svojim nastopom.

V Zürichu smo začeli ob 15. uri sv. mašo. Po maši so slovenski

Tudi pri zasebnih družinah v Švici lepo uspevajo naša srečanja pri bogoslužju. Slika je posneta v Turbenthalu pri Zürichu na praznik sv. Jožeta.

otroci v Švici pripravili lep program vsem prisotnim, predvsem pa svojim materam. Martica Vrtačič je v vezani besedi lepo podala vlogo naše nebeške in zemeljske matere. Prikazala je njuno podobnost v veselju in trpljenju, njun vpliv na nas, svoje otroke. Vmes je otroški zbor zapel par pesmi.

Med programom je bilo lepo sodelovanje vseh navzočih, kar se je zlasti videlo ob petju pesmi „Naše starše, o Marija Mati“, ki smo jo skupno zapeli. Iz vseh grl je zadonel pesem, ki je bila bolj molitev za vse naše žive in umrle starše. Trio Vrtačič iz Fribourga nas je navdušil ob lepem petju koroške narodne „Tam, kjer teče bistra Zila“. Pristrčen je bil tudi prizorček, ki so ga na melodijo pesmi „Navzgor se širi rožmarin“ podale s simboličnimi vajami deklice pevškega zbora. Tanja Klopčič je pozdravila matere z recitacijo „Ohrani Bog nam jo“.

Ker imamo med mladimi pevci precej flavtistov, so tudi oni zabavali navzoče z venčkom narodnih pesmi. Ivica in Julka, naši znani pevki, sta nam zapeli s svojim lepim glasom ob spremljavi kitare Tovšakovko pesem „V viharni noči“.

Brez spodrsrljavev seveda ni potekalo. Toda če pomislimo, da je bil ta program pripravljen samo z eno skupno vajo, ker so otroci prišli iz štirih različnih mest, potem smo lahko zadovoljni in veseli. Saj taki

nastopi niso sami sebi namen, ampak zato, da vzbudijo veselje do petja naših prelepih slovenskih pesmi, veselje do materinega jezika. Predvsem pa so zahvala vsem staršem, ki so z veliko ljubeznijo in pozornostjo sodelovali pri vajah in vedno s pravo slovensko gostoljubnostjo sprejemali sestro, kadar je prišla na vaje. Dragi starši, prisrčna hvala in Bog vam bogato povrni!

Ko je bil program z velikim ploskanjem zaključen, so naša dekleta in fantje poskrbeli še za lačne želodce in žejna grla. Po utešitvi največje lakote in žeje smo z velikim zanimanjem sledili šaloigr „Čeber“, ki so jo izvrstno podali Lojze Žgavc kot mož, Majda Ipavec kot žena in gospa Žekar v vlogi tašče. Smeha kar ni bilo konca. Z mogočnim ploskanjem smo nagradili njihov trud.

Ob koncu se je tudi p. Fidelis vsem nastopajočim zahvalil za njihov trud in sodelovanje. Nato smo se še pozno v noč prijetno zabavali.

V soboto, 8. maja, je bila prav tako proslava materinskega dne v Oltenu. Spored je bil isti z nekaterimi spremembami.

Obvestila: 1. nedeljo v juliju (4. julija) v Fribourgu in Bernu slovensko bogoslužje odpade zaradi tega, ker imajo tedaj podjetja počitnice. Prav tako odpade 2. nedeljo (11. julija) maša v Appenzellu in St. Gallenu.

slovinci ob meji

KOROŠKA — Na poziv Solidarnostnega komiteja za pravice koroških Slovencev je okoli 3500 ljudi protestiralo proti „posebnemu preštevanju“ Slovencev na Koroškem. Od glavne postaje pa do Starega trga se je vil sprevod po celovških ulicah. Zaključna manifestacija je bila na Starem trgu. Ko so hoteli nekateri neonacisti onemogočiti s protidemonstracijo. — Zadnje dni aprila in prve majske dni so po mnogih krajih na Koroškem proslavili 100-letnico rojstva slovenskega pisatelja Ivana Cankarja. — Zveza južnotirolskih visokošolcev je priredila poseben tečaj o narodnih manjšinah v Boznu. Zastopnik južno tirolske Ljudske stranke je dejal slovenskim zastopnikom: „Koroški Slovenci, zganite se!“ — Ljubljanska opera je 25. aprila gostovala v Celovcu in predvajala Försterjevo opero „Gorenjski slavček“. — Dr. Rennerjevo novinarsko nagrado je dobila dr. Brandstallerjeva za film o koroških Slovencih pod naslovom „Tujci v domovini“, kar je vzbudilo precejšnjo nevoljo in proteste pri ljudeh in v krogih, ki so koroškim Slovencem nenaklonjeni.

GORIŠKA — Na občinski seji v Gorici so sklenili, da dobijo kraji s slovenskim prebivalstvom v občini dvojezične napise. — Ljubljansko „Delo“ je ostro napadlo

„Katoliški glas“, ki izhaja v Gorici. Niso mu všeč kritike, ki jih ta list prinaša na račun vladajočih v Sloveniji. Ogreva se za diplomatski nastop proti „Glasu“, za hierarhični nastop, pa še ljubljanska „Družina“ naj bi šla v boj proti njemu. Uredništvo „Katoliškega glasa“ pa že v naprej odgovarja, da si ne pusti dati nagobčnika, tudi ne „zlatega“ po nikomer. — V Krminu (Cormons) so se na eni od šol začeli poučevati tudi slovenščino. — V dvorani Katoliškega doma v Gorici je mešani zbor „Lojze Bratuž“ priredil lep koncert pesmi slovenskih skladateljev od Gallusa do sedanjih.

TRŽAŠKA — V Trstu je 25. marca daroval zlato mašo g. Peter Šorli, po rodu iz Grahovega v Baški Grapi nad Tolminom. Do zloma Italije je deloval v goriški nadškofiji. Ob zlomu je prišel v Trst, kjer še sedaj živi, razen pol leta, ki ga je moral preživeti v zloglasnem taborišču Dachau. V letih zavezniške uprave v Trstu je veliko interveniral, in to z uspehom, za ustanovitev in razvoj slovenskega šolstva na Tržaškem. Stalno slovensko gledališče v Trstu je praznovalo 30-letnico obstoja. Slovesnost je bila v Kulturnem domu v Trstu. — Tržaško literarno nagrado „Vstajenje“ za leto 1975 so podelili Andreju Kobalu za knjigo „Svetovni potnik pripoveduje“, ki jo je v dveh delih izdala Goriška Mohorjeva družba. — Pri „Krizmeni“ maši so v stolnici sv. Justa v Trstu brali drugo berilo v slovenščini in tri prošnje dodali v istem jeziku. To ni bilo všeč nekaterim navzočim in so motili mašo s cepetanjem in kašljanjem. Nadškof Santin jih je opozoril, da ni dovoljeno motiti bogoslužja.

bila hudo ranjena in se še zdravi-ta v bolnici. Vsi trije so se peljali domov na obisk iz Winterthura, kjer so bili zaposleni.

V Zürichu pa je 27. aprila umrl Peter Črnilogar. Le dober teden je bil v bolnici. Rak na pljučih in jetrih mu je pretrgal nit življenja.

Čestitke k naraščaju: Zakoncema Božidarju in Mileni Košorok čestitamo h krstu hčerke Karmen Darje; Vladimiru in Mariji Petek h krstu hčerke Klavdije in Jožetu in Anici Čepon h krstu hčerke Valerije.

slovinci po svetu

ARGENTINA — Slovenci imajo v Argentini srednješolske tečaje in sicer v Buenos Airesu na treh krajih, v Mendosi in v Bariločah. Tečaji se začinjajo v marcu in končajo v novembru. V letu 1975 je obiskovalo tečaje 270 dijakov. Največ dijakov obiskuje tečaj v Slovenski hiši (197). — V Slovenski vasi v Lanúsu so dijaki igrali „Pasijon“, ki ga je za oder priredil Niko Kuret v 16 slikah. 45 samih dijakov je na cvetno soboto in nedeljo pred hvaležnim občinstvom približalo trpljenje Gospodovo. Čeprav so igralci bili sami amaterji, so navzoče s svojo igro prepričali. — V Lujánu, škofija St. Louis, je v jutranjih urah na veliko soboto za srčno kapjo umrl duhovnik Tone Ogrin, Ljubljčan po rodu. Z bratom Janezom, ki je župnik v Lujánu, sta v argentinski pampi izgradila župnijo s katoliškimi šolami. Pripravljali se je, da bo slovesno praznoval srebrnomašniški jubilej, pa ga je Gospod prej vzel iz življenja v blaženost. — Buenosaireski Slovenci so na belo nedeljo že enainvajsetič priredili „Slovenski dan“ z mašo in kulturnimi prireditvami, tokrat v San Justo.

BRAZILIJA — V Sao Paulo so slovesno obhajali 4. obletnico ustanovitve slovenske župnije. — Obširna župnija z 20.000 dušami v daljni okolici Sao Paula je dobila novega župnika, Borisa Zakrajška, duhovnika ljubljanske nadškofije. Župnija je pol industrijska, pol poljedelska. Novega župnika je ustoličil pomožni škof iz Sao Paula ob asistenci slovenskega župnika Ludvika Ceglarja in Lojzeta Ilca, ki je župnik v Sao Paulo.

KANADA — Na praznik Gospodovega vnebohoda (27. maja) je bil v Torontu posvečen v škofa naš rojak dr. Alojzij Ambrožič. Njegova glavna naloga bo, da bo skrbel za vernike različnih narodnosti, ki so se naselili v zadnjih desetletjih v tej nadškofiji. — V Winnipegu so ustanovili tamkajšnji Slovenci folklorno skupino. — Na Veliko noč so se pripravili z duhovno ob-

Od 17. julija do vključno 14. avgusta odpadejo vse maše v slovenskem jeziku v Švici. S 15. avgustom je zopet redna služba božja kot dosedaj po vseh postojankah.

4. nedeljo v septembru (26. septembra) bo naše letno *romanje k Mariji v Einsiedeln*. O tem boste še posebej obveščeni. Že zdaj ste vljudno vabljeni.

Nismo še poročali, da je pri prometni nesreči 5. marca t. l. umrl v bolnici Feldkirch na Predarliskem zobozdravnik dr. Mitja Kovač, Boris Urbas in Tone Urbančič pa sta

knjige

VABILO K SODELOVANJU Z NOVO GOSPODARSKO REVIJO

Prejeli smo v objavo:

Beseda slovenskim gospodarstvenikom in podjetnikom v svetu.

SODELOVANJE

Tako bi naslovil glasilo slovenskih gospodarstvenikov in podjetnikov v svetu, za katerega izdajo nameravam čimprej poskrbeti. Da bi se čim bolj približal namenu tega glasila, ki je razviden iz samega naslova, se obračam na rojake po svetu, ki se prištevajo med slovenske gospodarstvenike in podjetnike, da mi čimprej pošljejo svoje naslove. Njihov prvi korak na poti k sodelovanju bo omogočil izid prve številke glasila.

Nadejam se, da se boste na moje vabilo odzvali v čim večjem številu, se Vam za to zahvaljujem in Vas pozdravljam z geslom: V sodelovanju je moč!

Vaš

Vinko Levstik

Via S. Croce in Gerusalemme 40
I-00185 Roma

*

Andrej Kobal:

SVETOVNI POPOTNIK PRIPOVEDUJE

1. del — Gorica 1975
2. del — Gorica 1976

To izredno zanimivo knjigo v dveh delih (399 in 381 strani) je

napisal Andrej Kobal, izdala pa jo je Goriška Mohorjeva družba.

Pisatelj se je rodil tik pred začetkom tega stoletja v Cerknem na Goriškem. Kot dvaindvajsetletnik je prišel v ZDA. Tu so se njegovi naravni bistrosti in podjetnosti odprle velike življenjske možnosti, ki jih je izrabil — in sedaj opisal.

Kobal je „toliko skusil, dosegel, videl, slišal in spoznal, da je njegova pripoved podobna filmu, ki se napeto odvija pred bralcem, in ta presenečen ugotavlja: Takega teksta še ni pisalo slovensko pero!“ (Beličič).

V prvi knjigi opisuje avtor poleg osebnega življenja, tujih dežel in ljudi tudi voditelje, ki so imeli v rokah usodo sveta med zadnjo vojno in po njej. Častnik Kobal je bil v službi ameriške tajne policije: s tem je imel vpogled v mehanizem svetovne politike. Od blizu je med vojno gledal, kako se novi totalitarizem pripravlja, da izkoristi prihajajočo zmago.

V drugi knjigi je popisal pisatelj predvsem svoje civilno življenje v Aziji (od 1949 do 1958), kamor ga je poslala ameriška vlada. Zna opazovati in opisovati. Vso pripoved preveva privrženost demokraciji, Zahodu.

Njegova sklepna beseda „Ne odtuji se!“ je izraz najčistejše zvestobe slovenstvu.

PODOBICE BREZJANSKE MATERE BOŽJE

v petbarvnem tisku lahko takoj naročite po zelo ugodni ceni pri:

MOHORJEVI TISKARNI
Viktringer Ring 26
A-9020 Klagenfurt/Celovec
Austria
100 komadov 6,5 × 11 cm
šil. 36,—.
100 komadov 13 × 11 cm
(dvojni format [4 strani], posebno porabljen za spomin-ske podobice) šil. 42,—.

KAJ SE JE V RESNICI ZGODILO?

Vsak Slovenec ima dolžnost, da spozna slovensko zgodovino, posebno tisto, ki mu je bila prikazana nâpâk in od katere so še danes pogojene razmere doma.

Kaj se je v Sloveniji med vojno v resnici dogajalo, popisuje Karel Mauser v romanu *Ljudje pod bičem*. Ob zgodbi lepe ljubezni med dvema mladima človekoma nariše tedanjo dobo naravnost mojstrsko. Nekaj tega opiše tudi Vinko Beličič v knjigi *Nekje je luč*.

Kaj se je po vojni zgodilo s protirevolucionarji, ki so jih Angleži z zvijačo vrnili iz Vetrinja na Koroskem v osrednjo Slovenijo, pripovedujeta pretresljivi knjižici pričevanj: Tomaž Kovač, *V Rogu ležimo pobiti*, in Matjaž Klepec, *Teharje so tlakovane z našo krvjo*.

Ljubo Sirc nam je s svojim pričevanjem *Nesmisel in smisel* pustil zelo nazorno prikazano podobo OZNE, ki je takoj po vojni vlačila po ječah tiste, ki se niso mogli sprijazniti z nedemokracijo.

Sicer pa je globoko razčlenil marksizem sovjetski pisatelj Aleksander Solženicyn v knjižici *Odprto pismo voditeljem Sovjetske zveze*.

Vsa omenjena dela dobite v Mohorjevi knjigarni v Celovcu.

novi, ki jo je vodil dr. Anton Stres, profesor na teološki fakulteti v Ljubljani. — V župniji Marije Pomagaj v Torontu so imeli na tiho nedeljo birmo. 55 otrok je tamkajšnji škof potrdil za vojake Kristusove.

ZDA — Po 13-mesečnem molku se je v nedeljo, 29. februarja, zopet oglasil slovenski „Glas Amerike“. Te slovenske radijske oddaje so bile ukinjene 1. II. 1975 na veliko žalost mnogih poslušalcev. Po raznih intervencijah, kjer sta se posebno odlikovala naš senator

Lausche in univ. prof. dr. Ciril Žebot, se je le posrečilo prepričati odgovorne, da je slovenska oddaja važna. Dnevno sta dve oddaji po 15 minut in sicer ob 6 in 7,15 zjutraj na srednjem valu 251 in na kratkih valovih. — Klub slovenskih upokojujencev v Euclidu šteje kar 1028 članov. V predpustu so obhajali 15-letnico obstoja. — Slovenska fara Sv. Vida v Clevelandu je 4. postno nedeljo priredila slovensko duhovno obnovo, na tiho nedeljo pa za farane, ki jim slovenščina že dela težave, in je bila zato v angleščini.

Domačija pod Julijskimi Alpami. Iz ozadja nas pozdravlja mogočni Špik.

(Nadaljevanje z 19. strani)

njo uro. Smrt pa je trenutek, ko je duh vržen iz telesa v nepreklicljivem razmerju skladja ali pa zavračanja.

Naj bi bile tedaj kakršne koli vrzeli v osebni zgodbi Giacomo Neroneja, treba jih je izpolniti. Če so skrivali dejstva, jih bo Blaise Meredith odkopal, saj bo tudi on sam prav kmalu poklican k sodbi.

Toda to, kar mora človek napraviti, in tisto, kar mu moči dopuščajo, sta pogosto dve različni stvari. Ozračje je bilo mlačno, brenčanje mrčesa varljivo pomirjujoče in utrujenost neprespane noči se je potuhnjeno vračala. Blaise Meredith ji je podlegel in zaspal na mehki travi do opoldanske ure.

Njegovo blagorodje se je od srca nasmejalo, ko mu je Meredith ves zbeگان priznal svojo dopoldansko onemoglost.

„Sijajno! Še vas lahko spreminimo v podeželjana! Ali ste imeli prijetne sanje?“

„Nič nisem sanjal.“ je odvrnil Meredith malce nerazpoložen, „in to mi je prav tako dobro delo kot spanje. Toda delal sem malo. Prestal sem nekatere izjave pred kosilom, toda zde se mi malo zadovoljive.“

„V kakšnem smislu?“

„Teško je to natančno opisati. Izjave so pravilne. Vidi se, da so rezultat skrbnega spraševanja. Toda, kako bi razložil? Ne nudijo jasne predstave ne o Giacomu Neroneju ne o pričah. In za naš namen je oboje važno. Verjetno bo postajala podoba zmeraj bolj izrazita, čim bolj bom napredoval z branjem, a za zdaj ne vidim jasnih orisov oseb.“

Škof je prikimal.

„To je bil tudi moj vtis in je bil eden izmed razlogov za moj dvom o tej stvari. Izjave so vse podobne istemu vzorcu. Ni spornih ali pa nasprotujočih si členov. In svetniki so silno sporne osebnosti!“

„Pač pa imam vtis, kot da nekaj skrivajo,“ je pripomnil Meredith.

„Ravno to sem vam hotel reči.“ Škof je spil požirek vina in pomislil, preden je začel pojasnjevati. „Tako je, kot da bi bil del prebivalstva prepričan o svetosti tega človeka in bi jo hotel dokazati za vsako ceno.“

„Kaj pa drugi del?“

„Po vsej priliki je odločen, da ne reče ničesar ne za ne proti.“

„Prekmalu je še, da bi mogel presojeti,“ je dejal previdno Meredith. „Nisem še ne prebral ne premislil zadosti. A ton izjav, ki sem jih pregledal, je nekako prisiljen, kot da bi pričle govorile v novem jeziku.“

„Prav to je,“ je vzkliknil škof z živim zanimanjem. „Zanimivo je, prijatelj moj, da ste vtaknili prst v težavo, ki me skrbi že dalj časa: gre za vprašanje verodostojnega občevanja med duhovniki in verniki. Ta težava še narašča, namesto da bi se manjšala, in otežkoča celó blagodejno zaupnost spovednice. Menim, da je korenina

težave v tem, da je Cerkev bogovladje, ki ga vodi duhovniška plast: njena uda sva tudi vi in jaz. Imamo poseben jezik, svečeniški, če hočete, papirnat, izpiljen, čudovito prikladen za pravne in bogoslovne opredelitve. Imamo pa, na žalost, tudi svojsko retoriko, način govorenja, ki kot politična retorika veliko besediči, pa malo pove. A mi nismo politiki, ampak učitelji, učitelji resnice, ki jo oznanjamo kot bistveno za zveličanje človeka. Toda kako jo oznanjamo? Govorimo kratko malo o veri in upanju, kot da bi izgovarjali čarobni obrazec. Kaj je vera? Slep skok v božje naročje. Dejanje, ki ga navdihuje volja in je naš edini odgovor na strašno skrivnost: od kod prihajamo in kam gremo. Kaj je upanje? Zaupanje otroka v roko, ki ga rešuje groze, preteče mu v temi. Pridigamo o ljubezni in usmiljenju, a malokrat povemo, kaj pomenita: roke, ki delajo v nesnagi bolniške sobe in čistijo kužne sifilitične rane. Govorimo vernikom nedeljo za nedeljo, a naše besede jim ne gredo do srca, ker smo pozabili materin jezik. Ni pa bilo zmeraj tako. Govorov sv. Bernardina Sienškega danes skoraj ne moremo ponatisniti, a šli so do srca, ker je bila resnica, ki so jo vsebovali, ostra kot meč in prav tako skeleča.“

Prenehal je in se nasmehnil, kot da bi hotel prositi oproščenja zavoljo zanesenosti. Po kratkem premolku je dejal mirno:

„V tem je težava pri naših pričah, monsijnor. Ne razumemo jih, ker govore, kot jim mi govorimo.“

„Kako se jim bom pa mogel tedaj približati jaz, še posebno jaz?“ je vprašal Meredith s poredno poniznostjo.

„Z materinščino,“ je odgovoril škof Avrelij. „Vi in oni ste se rodili med blatom in vodo in oni bodo iznenadeni, ko bodo videli, da vi tega niste pozabili. Povedano po pravici, nemara bodo hudo presenečeni.“

Kasneje, ko je sonce žarelo v zaprte polknice in so pametni južnjaki dremali med vročimi urami, je Blaise Meredith zleknil na po-

stelji premišljeval škofove besede. Bile so pravilne in on se je tega zavedal. A dolgoletna navada je bila močna: navajala ga je, da je skrbno izbiral milejši izraz namesto pravega; duhovniška sposobnost naj bi terjala, da se jezik sramuje omenjati telo, ki ga je spočelo, in vzvišeno dejanje, ki mu je dalo bitje.

Pa vendar je sam Kristus govoril naraven jezik in uporabljal ljudske izraze. Govoril je o materi, ki ječi v porodnih bolečinah, o skopljencih, o prešuštni ženi, ki je ni zadovoljilo več moških, ki so šli skoz njeno življenje, in je živela spet z drugim moškim, ki pa tudi ni bil njen pravi mož. Jezus je jedel s cestnarji, pil z javnimi grešnicami in se ni branil balzama, s katerimi so ga mazilile roke, ki so ljubkemale telesa moških v nešteatih nočeh naslade.

In Giacomo Nerone? Če je bil svetnik, je bil kot njegov Učenik. Če pa ni bil, bi se resnica o njem kot človeku tudi mogla izraziti v preprostem jeziku iz spalnice in krčme.

Ko se je popoldne nagibalo k večeru in je sveži zrak prodiral v stanovanje, je Meredith začel počasi umevati opravilo, ki ga je imel pred seboj.

V prvi vrsti je bilo vprašanje obzirnosti. Čeprav so bila obvestila objavljena in sta bila oba glavna uradnika določena, sodišče še ni bilo sestavljeno. Ker bodo vsa pričevanja pred sodiščem pod prisego in molčečnostjo in ker je bilo brez pomena, da bi zapravljal čas z lahkomišelnimi ljudmi, ki niso marali sodelovati, jih je bilo treba preskusiti najprej v zasebnih razgovorih brez predhodne prisege, podobno kot preskusi civilni advokat svoje priče, preden jih predstavi.

Z njimi sta se že razgovarjala Battista in Saltarello, katerih izsledke je imel v rokah. A onadva sta bila krajevna duhovnika in lahko so domnevali, da sta vsaj nepristranska, če že ne očitno naklonjena svetniškemu kandidatu. Njegov položaj je bil čisto drugačen. On je bil tujec, vatikanski nameščenelec, podložnik angleške

krone. Že sama narava njegove naloge ga je delala sumljivega in če bi bile vmes še svetne koristi, ki so nedvomno bile, je lahko računal na prizadevno in močno naprotovanje.

Tisti, ki so pospeševali svetnikovo zadevo, bodo pazili, da bodo njega tako vodili, da se bodo izognili vsakemu dvomljivemu pojasnilu. Če so pričali v prid Giacomo Neroneja, ne bodo spremenili svojih izjav pred hudičevim advokatom. Upogniti bi jih bilo moč le s sodnim pozivom. Gotovo bi bila norost spletkariti v božjih zadevah, a bilo je že toliko norosti in spletkarjenja znotraj Cerkve in zunaj nje. Cerkve je tudi človeška družina in niti Sveti Duh ne daje nikomur zagotovila negrešnosti.

Po vsem sodeč bi bili zanj najboljša možnost tisti, ki so doslej odrekli pričevanje. Nemara ne bo lahko odkriti, zakaj nekateri ljudje ne verujejo v svetnike in imajo češčenje le-teh za škodljivo praznoverje. Ti bi bili pripravljeni razodeti karkoli, kar bi razkrilo blatne noge ljudskega malika. So tudi ljudje, ki sicer verujejo v svetnike, ki pa ne marajo imeti nobene opravka z njimi. Kot družba so jim nadležni, saj so jim njihove čednosti kakor trajno očitanje. Nihče ni bolj svojeglav kot katoličan, ki je v sporu s svojo vestjo. Nazadnje so tudi taki, ki le z oklevanjem razodevajo dejanja, ugodna za kandidata, ki pa njim jemljejo dobro ime.

Naslednja težava bo, poiskati te ljudi. Po Battistovih in Saltarellovih spisih so vsa ugodna poročila prihajala iz Gemella Maggiore, cvetočega naselja, in vsa zavračanja iz njegovega zaostalega dvojčka z druge strani doline. Razlika je bila preveč očitna, da je ne bi koj opazil, in preveč izumetničena, da bi jo kar na slepo sprejel. Meredith je sklenil, da se bo o njej porazgovoril s škofom pri jedi.

Njegovo blagorodje je načelo vprašanje z večjo previdnostjo kot običajno. „Tudi zame je bila to ena najbolj osupljivih značilnosti vprašanja. Dovolite mi, da vam jo

Ljutomer v Slovenskih goricah.

predstavim iz daljave. Imamo dvojce naselij, dvojčka po imenu in po naravi, ki čepita na dveh vrhovih istega pogorja. Kaj sta bili pred vojno? Značilni kalabrijski revni gnezdi, zaostali vasi, v katerih so prebivali najemniki odsotnih gospodarjev. Glede zunanjega videza in življenjske ravni ni bilo med njima vidne razlike, razen da je v Gemello Minore bivala gospodarska, grofica de Sanctis... Škof je podčrtal premolk s podsmehom.

„Grofica je zanimiva ženska. Rad bi vedel, kaj boste vi o njej mislili. Vi boste njen gost, ko boste šli v Gemello Minore. Vendar njena navzočnost ni ne prej ne slej v ničemer spremenila položaja krajevnega prebivalstva... Prišla je vojna. Mlade moške so odpeljali v vojsko, za obdelovanje zemlje so ostali starčki in ženske. Zemlja je

(Dalje na 38. strani)

otroški kotiček

Jezus je poslal Svetega Duha

Jezus je naročil apostolom, naj čakajo v Jeruzalemu na prihod Svetega Duha.

Na binkoštni dan je res nastal nenadoma v sobi, kjer so bili, šum, kot da prihaja silen veter. Nad vsakim od njih se je prikazal plamen v obliki jezika. Tedaj so bili vsi napolnjeni s Svetim Duhom.

Sveti Duh je naredil apostole pogumne, dobre, delavne, poštene. Kakor ogenj je v njih požgal vse slabo in jih razsvetlil in ogrel za vse dobro.

Tudi nam je Jezus dal Svetega Duha pri krstu. Kasneje pri birmi. Pa tudi sproti nam ga daje, da nas vodi.

primeri iz življenja

Kateri od teh otrok se je dal voditi Svetemu Duhu?

● *Matjaž je bratu Primožu skril zvezek, da ta ni mogel napisati domače naloge. Primož se je maščeval tako, da je raztrgal Matjaževo slikanico.*

● *Tatjana gre po cesti. Sreča staro ženo, ki nese dva zavoja. Ponudi se ji, da ji nese en zavoj.*

● *Tanja sreča deklico, ki joka. Skuša jo potolažiti.*

● *Peter se igra s prijateljem. Pokliče ga mama, naj gre v trgovino. Težko pusti igro, vendar gre takoj v trgovino.*

ČE JAGODE DIŠIJO

Ko je prišla Tonka z očetom in mamo v planine, je bil že večer. Čakala jih je kočja sredi gozda. Vse naokoli je bil sam gozd in vedno temnejši je bil, dokler se ni čisto znočilo. Tonka je čakala, da se je prižgala prva zvezda.

Zjutraj pa je posijalo v kočjo sonce in Tonka se je zbudila. Odhitela je na prag in zdelo se ji je, da se v tej lepi jutranji svetlobi gozd počasi razmika. Zagledala je steze in stezice med drevjem in cesto, po kateri so prejšnji večer prišli, poslušala je ptičje petje in zadišalo je po gozdnih jagodah.

Jagode, jagode, rdeče jagode.

Zbežala je po rosni travi in za njimi do prve poseke. Nabrala si jih je polno pest in jih pojedla.

Hodila je za njimi naprej, saj so dišale daleč naokoli. Ptice in drobni metulji so jo spremljali, nasproti pa je od daleč prihajalo pozvanjanje kravjih zvoncev.

Tonka je hodila po travi in mehkem mahu, pripogibala je veje grmičkov in mladih dreves in nabirala jagode. Ko je imela od njih že sladke prste, je jagod zmanjkalo.

Prišla je tako daleč, da je ostala sama, brez metuljev in brez ptic na širokem travniku. Kravji zvonci so pozvanjali vedno bliže. Prihajale so krave, velike, rjave, z belimi lisami po hrbtu. S širokim jezikom so mulile travo in za Tonko se niso zmenile. Nikamor se jim ni mudilo, vendar so odšle naprej in odnesle s seboj zvonce in pozvajanje.

Ostale pa so kočje. Na prvem gričku kočja z rdečimi vetrnicami na oknih. Tonka je stekla k njej, a okna in vrata so bila trdno zaprta.

Na sosednjem gričku je bila siva kočja s klopco pred vrati.

Tonka je stekla k njej, a v kočji ni bilo nikogar. Posedela je malo na klopi, nato pa pohitela še malo više k tretji kočji. Tu je dišalo po mleku in po siru in pred kočjo je zalajal pes. Tonka se ga je ustrašila in odhitela naprej.

Ko je bila dovolj daleč, da je na psa pozabila, je zarajala po travi.

otroški kotiček

Modro nebo se je poveznilo od gozda do gozda in sonce se je stisnilo h gričkom na planini, da je bilo prijetno toplo.

Tonka je rajala z grička na griček — joj, kak urno je to šlo — in prepevala je tisto lepo pesmico:

Na planincih sončece sije,
na planincih sončece sije,
na planincih lušno je...

Vsa vrtoglava in razgreta je sedla v travo in tam jo je našla prijazna ženica. Sklonila se je k njej, jo prijela za roko in jo odpeljala s seboj v majhno črno kočico, ki je imela na strehi rdeč dimnik, iz katerega se je kadilo.

„Kaj pa kuhaš?“ jo je vprašala Tonka.

„Mleko sem zavrela,“ ji je ženica odgovorila. „Ko se bo o-

hladilo, ga boš lahko pila. Prej pa ti bom urezala kos kruha in ga namazala s surovim maslom. Tako, zdaj sedi sem k moji mizici in jej. Tako malokdaj pride kdo k meni. Ljudje niti ne vedo, kako rada se pogovarjam.“

In Tonka je sedla v kamrici za mizico na stolček. Jedla je kruh s surovim maslom in se pogovarjala s prijazno ženico. Vse ji je povedala; od kod je prišla, čigava je, da je prvič v planinah in da je babici in dedku v mestu dolgčas po njej. Pomolila je nosek skozi okence in vprašala: „Zakaj imaš tako majhno okence?“

„In zakaj imaš tako majhno posteljico?“

„Zato, da bi ti na njej zaspala,“ ji je odgovorila ženica. Tonka ni rekla ne. Spila je ponuje-

no mleko in na posteljici zaspala.

Ženica je zagrnila svoje malo okence, da bi sonce ne motilo Tonke, sedla je na prag svoje male črne kočice z rdečim dimnikom, iz katerega se je kadilo, in gledala in čakala, ali ne prideta oče in mama po svojo deklico.

Kimala je sama sebi in si govorila:

„Ja, ja, jagode dišijo, krave mukajo in zvonci zvonijo, sonce vabi, pa gre otrok in gre vedno dalje in pride k meni in me vpraša, zakaj imam tako majhno okence. Ej, dovolj je veliko, da sem jo skozenj videla, kako se je z grička na griček kobalila. Ja, ja, tako je, če jagode dišijo.“

Ela Peroci

poštni nabiralnik za otroke

MOJE IGRAČE

Pisati že znam. Igram se pa tudi rad. Imam kocke, Indijance, medveda in trobento. In žogo.

Ko bom velik, bom pilot. Ali pa policaj.

In imel bom avto.

Franček,
Malmö, Švedska

MOJA POMOČ DOMA

V slovenski šoli sem dobil za nalogo, naj zapisujem pomoč atu in mami. To zato, da bom postal čim bolj dober.

Ta teden sem zapisal tole:

Znosil sem smeti. Mami sem pomagal čistiti stanovanje. V trgovino sem šel po kruh. Atu in mami sem očistil čevlje. Namesto ata sem pobral steklenice po oddelkih v delavnici. Mami sem pomagal peči pecivo.

Branko,
München, ZR Nemčija

POČITNICE SE BLIŽAJO

Kako se jih že veselim! Najrajši bi šel na morje. Tam bi plaval in se vozil s čolnom. In ribe bi lovil.

Malo se bojim, da ne bi prišel morskí pes. A zakaj bi moral ravno pome priti?

Janez,
Lyon, Francija

JEZUS OBUDI LAZARJA OD MRTVIH.

Darko,
München, ZR Nemčija

(Nadaljevanje s 35. strani)

bila siromašna in z leti je še bolj obubožala. Na žetve je bil državni davek in ko so še lastniki pobrali svoj delež, je ostalo za kmete prav malo in lakota je bila pogosta v tistih hribih. Sedaj pride v takšne razmere človek, tujec, ki se predstavi kot Giacomo Nerone. Kaj vemo o njem?"

„Prav malo,“ je dejal Meredith. „Pride od neznanu kje, oblečen je v kmečke cunje. Ranjen je in bolan za malarijo. Trdi, da je vojaški ubežnik iz bitk na jugu. Kmetje ga sprejmejo, ne da bi ga kaj spraševali. Oni imajo sinove, ki so daleč. Ne soglašajo z izgubljenostjo stvarjo. Mlada vdova, Nina Sanduzzi, ga sprejme v svojo hišo in mu streže. Združita se in on jo zapusti, ravno ko je noseča.“

„In tedaj?“ ga je premeteno vprašal škof.

Blaise Meredith je v zadregi skomignil z rameni.

„Ravno tukaj se zgubim. Izjave so zmedene, priče nejasne. Govoré o spreobrnitvi, o vrnitvi k Bogu. Nerone zapusti hišico Nine Sanduzzi in si postavi bajto v najbolj pustem kraju doline. Zasadi vrt. Preživlja ure v samotni in premišljevalni molitvi. Ob nedeljah hodi

v cerkev in prejema zakramente. Istočasno, istočasno, poudarjam, prevzema po vsem sodeč, vodstvo obeh naselij.“

„Kako ju vodi in k čemu? Sprašujem vas, Meredith, ker bi rad vedel, kaj razberete vi, ki ste šele prišli, iz te zgodbe. Jaz jo poznam na pamet, pa sem še zmeraj zmeden.“

„Kot povedo pričevanja,“ je skrbno povzel Meredith, „je začel hoditi od hiše do hiše in ponujal svojo pomoč tistim, ki so jo potrebovali: starcu, ki mu je odnašalo zemljo; opešani in samotni starki; bolnemu kmetu, ki je potreboval nekoga, da bi mu prekopal grede za paradižnike. Zahteval je plačilo v blagu od tistih, ki so ga zmogli: kozje mleko, olive, vino, sir — in to je razdajal revežem. Kasneje, ko je nastopila zima, je ustanovil zadrugo za delo in dohodke in jo je uvedel v vso strogostjo, včasih kar s silo.“

„Kar gotovo ni svetniško ravnanje?“ je prigovarjal škof.

„Tak je bil moj vtis,“ je priznal Meredith.

„Toda sam Kristus je bičal menjalce denarja in jih vrgel iz templja, ali ni res? In ko boste spoznali naše Kalabreže, mi boste pritrtili, da so to ljudje najtrših glav in najbolj stisnjenih pesti v vsej Italiji.“

Meredith se je moral zasmejati ob pasti, ki mu jo je nastavil škof.

Priznal je vendarle in nadaljeval:

„Potemtakem zapišemo to v prid Giacoma Neroneja. Kar sledi, je tudi ugodno zanj. Stregel je bolnikom in, kot je videti, jim nudi osnovno zdravniško pomoč, skupaj z nekim zdravnikom, Aldom Meyerjem, političnim beguncem, ki pa se brani, da bi pričal v našem primeru.“

„To zdravnikovo vedenje je res čudno in mi je povzročalo hude skrbi,“ je dejal škof. „To je še toliko bolj zanimivo, ker je pred vojno in po njej Meyer sam skušal povezati te ljudi, pa je doživel popoln polom. Je izredno človekoljuben mož, ima pa proti sebi to, da je Žid v katoliški deželi... in morda še kaj drugega. Vi se mu skušajte približati! Morda boste doživeli presenečenje... Nadaljujte, prosim!“

„Takoj naletimo na izraze večjega verskega doživljanja. Nerone moli z bolniki in tolaži umirajoče. Potuje po zasaženih krajih, da bi pripeljal duhovnika s poslednjimi zakramenti. Kadar ni duhovnika, stoji on sam ob strani umirajočih v njihovem smrtnem boju. Tukaj je nekaj čudnega...“ Meredith je oklevajoč počakal. „Dve izmed prič pravita: ‚Ko oče Anzelm ni maral iti...‘ Kaj to pomeni?“

„Predstavljam si, da to, kar je napisano,“ je odvrnil škof, ne da bi prišel v zadrego. „Veliko pohujšanja je že bilo zavoljo tega človeka. Ob različnih priložnostih sem ga nameraval odstaviti, a doslej sem ga rajši pustil.“

„O vas gre glas, da ste glede reda strogi. Druge ste spravili stran, zakaj niste tudi njega?“

„Star je,“ je dejal škof obzirno. „Star in nemara zelo blizu obupa. Strašno bi bilo misliti, da sem ga jaz potisnil v obup.“

„Oprostite!“ je takoj dejal Meredith.

„Saj ni nič, saj sva vendar prijatelja. Vi imate pravico, da sprašujete. Jaz sem vendar škof, ne dlakocepski uradnik. Nosim pastirsko palico in tudi izgubljene ovce

Dolenjska pokrajina pod Gorjanci.

spadajo k meni. Nadaljujte, govorite mi še o Giacomu Neroneju!“

Meredith si je šel z roko po redkih laseh. Prevzemala ga je utrujenost. Le z naporom je ohranjal svoje misli v redu.

„Okoli marca 1944 so prišli Nemci; najprej manjši oddelek, potem večji odred kot okrepitvena posadka za pomoč tistim, ki so se bojevali proti 8. angleški armadi; ta je prešla Mesinsko ožino in se vzpenjala z bojem po kalabrijski konici škornja. Giacomo Nerone se je z njimi pogajal in, kot ze zdi, z uspehom. Kmetje bi prav gotovo dajali kar najmanj sveže hrane v zameno za zdravila in zimsko obleko. Poveljnik posadke se je obvezal, da bo svoje trope držal v redu in ščitil žene, katerih možje in bratje so odsotni. Pogodbo izpolnjujejo precej dobro in Nerone postane upoštevan posrednik. Ta stik z Nemci so navajali kasneje gverilci kot razlog za usmrnitev. Ko so si zavezniki utrlji pot in začeli prodirati proti Neaplju, se niso vtkali v življenje naselji, ampak so pustili, da so se borili krajevni gverilci proti razkropljenim in umikajočim se nemškimi silam. Giacomo Nerone je ostal...“

Škof je dvignil roko v znamenje, naj se ustavi.

„Počakajte za trenutek! Kaj ste odkrili doslej?“

„Neznanca,“ je dejal Meredith. „Brezdomca. Zgubljenca, ki postane nenadoma pobožen. Ima čut za hvaležnost in sočutje pa talent in morda nagnjenje za voditelja. Toda kdo je, od kod prihaja in zakaj ravna tako?“

„Ne odkrijete v njem svetnika?“ Meredith je odkimal.

„Še ne. Morda pobožnost, ne pa svetosti. Nisem še preiskal dokazov o domnevnih čudežih, tako da grem zaenkrat mimo njih. A poudarjam: v svetosti je neki načrt, neki silen razlog zanjo. Doslej še nisem odkril razlogov, samo tajnost in skrivnostnost.“

„Možno je, da ni skrivnostnosti, marveč le nepoznanje in nerazumevanje. Povejte mi, prijatelj moj, kaj veste o razmerah, ki so bile tedaj tu na jugu?“

„Prav malo,“ je priznal Meredith. „Med vojno sem bil zaprt v vatiškanskem mestu. Vedel sem le tisto, kar sem slišal in bral, in dobro vemo, kako so novice razlagali.“

„Potem mi dovolite, da vam razložim!“

Škof je vstal in šel k oknu. Gledal je na vrt, kjer je veter zibal grmičje in so bile sence goste, ker se mesec ni povzpel nad vrhove hribovja. Ko je govoril, mu je neka daljna žalost zastirala glas.

„Sem Italijan in razumem to zgodbo, bolj kot mnogi, čeprav še zmeraj ne razumem ljudi, ki so bili vanjo zapleteni. Najprej se moramo zavedati, da premagan narod ne pozna zvestobe. Njegovi voditelji so ga izdali. Njegovi sinovi so umrli za zgubljeno stvar. Ne verjame nikomur, niti sebi ne. Ko so prišli ‚osvoboditelji‘ in govorili o demokraciji in svobodi, jim tudi nismo verjeli. Gledali smo le na kos kruha, ki so ga imeli v rokah, in natančno računali ceno, ki jo bodo terjali zanj. Sestranci ne verjamejo niti v kos kruha, dokler ga niso pojedli in čutili v nevajenih želodcih bolečino, ki jim jo povzroča. Tako je bilo na jugu. Narod je bil premagan, sestradan. Še huje, pozabljen je bil in je to vedel.“

„A Nerone ni pozabil nanj,“ je ugovarjal Meredith. „Ostal je z nji-

mi. Še zmeraj je bil njihov voditelj.“

„Že ne več. V kraju so bili novi gospodarji. Ljudje z novimi puškami in natrpanimi nahrbtniki in z grobim pooblastilom ‚osvoboditeljev‘ za očiščenje hribov in vzdrževanje reda, dokler ne bi bila vzpostavljena nova oblast. Poznali smo jih po obrazu in imenu: Michele, Gabriele, Luigi, Beppo. Poleg kruha, konzerviranega mesa in čokolade so imeli tudi stare račune, ki so jih poravnavali, politične in osebne. Pozdravljali so s tovariško stisnjeno pestjo, z isto pestjo pa so tudi bili v obraz tiste, ki so se jim drznili oporekati. Mnogo jih je bilo in močni so bili, ker je dejal vaš mister Churchill, da se je pripravil pogajati s komer koli, ki bi mu pomagal očistiti Italijo nesnage in nadaljevati z vdorom v Francijo. Kaj je mogel proti njim Giacomo Nerone, neznanec iz neznane dežele?“

„Najbolj pa me zanima, zakaj so se gverilci izrekli zoper njega.“

„To boste našli v zapisnikih,“ je dejal škof z utrujenim nasmehom. „Rekli so o njem, da je kolaboracionist. Obdolžili so ga kristolovskega trgovanja z Nemci.“

(Bo še)

Kmečka hiša v Vinici v Beli krajini.

mali oglasi

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 100 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 3 avstrijske šilinge (ali pa enako vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštih kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujino.

● **JANKOVIČ**, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● **PREVAJALSKA PISARNA** v MÜNCHNU vam ekspresno in uradno uredi vse prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje, daje informacije in poučuje nemščino po zanesljivi metodi. Dipl. filolog **JOSEPH ARECH**, 8 München 50, Pfeilschifferstraße 21, tel. 14 13 702.

● Sodniško overjeni **PREVODI** iz SLOVENŠČINE IN SRBOHRVAŠČINE; PRAVNA POMOČ v sporih, v sodelovanju z advokatsko pisarno v. Treu — **M. GRATZA**, uradni tolmač, Menzinger Str. 195, 8000 München 50. — Tel. (089) 8 12 18 20. Avtobus št. 77 in 75.

● **PREVAJAM** iz slovenščine v francoščino in obratno. Zaprisežena prevajalka: **Ljudmila NIKOLIC-REGENT**, 9 bis rue de Normandie, 94700 Maisons-Alfort, France; tel. 368 74-00.

● **SLOVENEK**, 28-letni, v Nemčiji, mirnega značaja, dobro situiran, želi spoznati slovensko dekle v Nemčiji, lahko tudi z nemškim državljanstvom. Zaželeno iskreno medsebojno prijateljstvo, ki naj privede v srečen zakon. Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete pošto pristojbino, navedeno v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 16).

● **SLOVENKA**, 38-letna, 165 cm, simpatična vesele narave, vitka, išče sebi primerne Slovenca do 45 let, brez vsakršnih obveznosti, zaradi ženitve in vrnitve v domovino. Slika zaželeno. Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete pošto pristojbino, navedeno v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 18)

● **SLOVENSKI FANT**, 24 let star, 4 leta v Nemčiji, želi spoznati dekle vesele narave, vendar iskreno in pošteno, staro 18 do 23 let. Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete pošto pristojbino, navedeno v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 19)

● Potujete v RIM? Dobrodošli v hotelu **BLED**, Via S. Croce in Gerusalemme 40, 00185 Roma, tel. (06) 777 102. Na razpolago so Vam komfortne sobe s kopalnico, klimatičnimi napravami in radiem, svoj parkirni prostor

in restavracija v alpskem slogu. Zagotovljeno Vam je prijetno občutje med slovenskim osebjem. Lastnik **Vinko Levstik**.

● Dragi rojaki, za Vašo **SELITEV** v domovino se Vam toplo priporočamo. Obrnite se z zaupanjem na naslov: Gebr. Horžen — Möbelspedition, Biesenstr. 30, 4010 Hilden bei Düsseldorf, tel. 02103 - 23 62. Informacije dobite po pošti ali po telefonu, v slovenščini ali v nemščini.

● **MAGNETNI IN IONSKI VALOVI ZA REGENERACIJO TELES**. Uspešno zdravijo srčne, sladkorne in želodčne bolezni, visoki krvni pritisk, astmo, gripo, kašelj, depresijo itd. Cena aparata **DM 375**.— in poština. Patentirano. Pošljemo prospekte. Naročila sprejema **JODE**, 8 München 2, Marsstr. 2, BR Deutschland.

● **ZDRAVILNI VRELEC** 870 Vas ozdravi, če Vas muči revma, išias, vnetje mišic itd. Pišite na naslov zdravi-lišča: Hotel Terme „La Serenissima“, 35031 Abano Terme, prov. Padua, Italia. (Telefon 0 49 - 669. 100 - 669.610). Lastnica: Marija Voltolina-Skok. Govorimo slovensko, italijansko in nemško.

● **HIŠO** z veliko **GARAŽO**, vrtom in sadovnjakom 1000m² v Krškem, Slovenija, poleti vseljivo, ugodno prodam zaradi preselitve. Hiša stoji ob glavni cesti, ima trofazni tok in vodovod. Obstaja tudi ugodnost zaposlitve. Pojasnila: Polde Zvegljuč, Cesta 4. julija 121, 68 2 70 Krško, Jugoslavija.

● **VELIKA STANOVANJSKA HIŠA** naprodaj! Je obnovljena, primerna za gostinski penzion (6 spalnic, 2 stranišči, velika dnevna soba, dvorišče in terasa — notranost hiše še ni popolnoma dograjena) v Vrsarju (Istra), biseru Jadrana, 1 uro od Trsta oz. Pule, 4 od Ljubljane. Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete pristojbino, navedeno v barvnem pasu te strani spodaj. (Štev. 17)

● **HIŠO** v Portorožu, na zelo lepem kraju, ugodno prodam. Informacije nudi: Alojz Sinkovič, Oljčna pot 10, YU-66 330 Piran.

● **NOVO HIŠO** v Bohinju, blizu jezera, ugodno prodam. Informacije: Janez Žnidar, Gorupova 15, YU-61000 Ljubljana.

Julija in avgusta „Naša luč“ ne izide!

---

naša luč

četrt stoletja

v službi slovenskih zdomcev in izseljencev

OD DOMA

Ko so se jugoslovanski škofje vračali z zadnjega zasedanja koncila, so jih domače oblasti spet zasliševale, nekatere so osebno pregledali in jim več reči tudi pobrali. Pri nekaterih je zasliševanje trajalo šest ur.

Edini verski list, ki izhaja v Sloveniji, je Družina. Doslej so ga dovolili 65.000 izvodov dvakrat na mesec. Za novo leto se je javilo 85.000 naročnikov. Toda oblasti so listu to naklado prepovedale, kljub temu da so zaradi večjega števila izvodov hoteli list izdajati na manj straneh.

(Leto 1965, šte. 2)

Zvedeli smo, da so oblasti sedaj dovolile Družini povišanje naklade od 65.000 na 72.000 izvodov. Vendar v njeni letošnji 2. številki beremo: „Zaradi pomanjkanja papirja moramo zmanjšati obseg lista na osem strani. Zaenkrat še ne vemo, kdaj bodo mogli prejemanj list vsi naročniki.“

Čudno dovoljenje za zvišanje naklade! Pa nikar ne mislite, da ima ta list papir kot Rodna gruda, ki mora pač služiti za reklamo po svetu!

(Leto 1965, šte. 3)

REŠEVANJE KOMUNALNIH PROBLEMOV

Pisateljica Mira Miheličeva je svoje počitniško doživetje nekje na Dolenjskem v ljubljanskem dnevniku Delo takole opisala:

Tišino, tako potrebno mestnim živcem, je nenadoma zmotil obupan otroški in ženski jok iz bližnje vasice, ki šteje samo pet hiš in od koder so rubežniki gnali kar štiri živinčeta, za njimi pa je capljala procesija objokanih razcapanih otrok.

Potem je iz vasi ves prestrašen priteknel moj mali sin, ki je vse to gledal in tudi slišal, kako so tisti, ki so živino vzeli, za nameček še izjavili, da bi bilo treba vse kmete pobiti. Morda zato, ker vstajajo že ob štirih zjutraj in garajo pozno v noč za davke, ki jih kljub vsemu ne morejo plačati...

Po uspešnem pogonu tudi iz drugih okoliških vasi se je iz koncentracijskega taborišča za živino razlegalo veliko mukanja in razglašalo daleč naokrog, kako tam občina rešuje svoje komunalne probleme.

(Leto 1965, šte. 4)

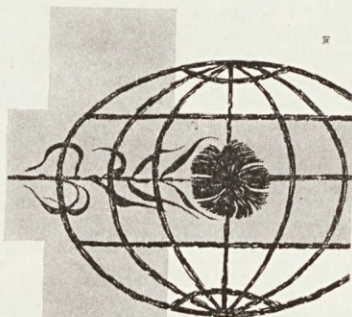
OD DOMA

Hitler ni bil prvi, ki si je izmislil koncentracijska taborišča za svoje nasprotnike in v njih pomoril milijone ljudi. Že leta 1921 je ustanovil taka taborišča Stalin in v njih pomoril nad 8 milijonov tistih, o katerih je menil, da so drugega mišljenja.

To je napisal v beograjskem listu Mihajlov. Seveda je s tem padla senca tudi na komunistične oblastnike. Mihajlova so zaradi tega, ker je zapisal resnico, obsodili.

(Leto 1965, šte. 6)

leto 1966

Naša Luč

3•1966

SLOVENEK SEM

Če nisem zadovoljen s tem, da sem rojen kot Slovenec, če me morda grize ali če me je celo sram, da se nisem rodil kot član kakega velikega naroda (tudi maloštevilen narod je lahko velik po svoji kulturi), s tem pokažem, da nisem vreden, da sem Slovenec.

Če sem se v življenju naučil kopico drugih jezikov, sem lahko upravičeno ponosen na to. Vendar ostanem za celo življenje (ne samo jaz, tudi moji potomci), označen po tistem jeziku, ki mi je sploh omogočil, da sem se tudi duhovno razvil in postal res človek.

Če bi to neizbrisno in od Boga hoteno znamenje poskušal zavreči ali ga samo prikriti, bi sebe okrnil.

(1966, šte. 1)

Erscheinungsort: Klagenfurt.

Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt.

P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S. W. 9. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz. (Tel. 0 31 24 - 23 59).

P. Štefan Kržišnik, Zist. Stift, 6422 Stams. Tirol.

Ivan Tomažič („Korotan“), Albertgasse 48, 1080 Wien VIII.

Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II, 1010 Wien I. (Tel. 0 222 - 63 25 07).

Janez Žagar, Feldeggasse 1, 6800 Feldkirch, Vorarlberg. (Tel. 055 22-6404).

Socialni urad za tuje delavce, Bahnhofstr. 13, 6800 Feldkirch,
Vorarlberg. (Tel. 0 55 22 - 25 85).

BELGIJA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, B-4000 Liège. (Tel. 0 41 / 23 39 10).

Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle.
(Tel. 071-36.77.54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).

Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).

Stanislav Kavalarič, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.

Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-
Merlebach.

Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Jure Rode, Collegio Pio Latino, Via Aurelia Antica 408, 00165 Roma.

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 0201 - 34 40 45).

Pavel Uršič, 420 Oberhausen 11, Oskarstraße 29. (Tel. 0 208 - 64 09 76).

Ludvik Rot, 4006 Erkrath 2, Kempenweg 25. (Tel. 0 21 04 - 31 6 55).

Jože Bucik, 4006 Erkrath 2, Kempenweg 25. (Tel. 0 21 04 - 31 6 80).

Mirko Jereb 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 06 11 - 61 37 22).

Stanko Gajšek, 68 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).

Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Staffenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).

Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13. (Tel. 0751 - 2 20 00).

Vili Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 3 42 74).

P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schuberstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Martin Mlakar, 8 München 2, Schuberstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Dr. Štefan Steiner, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus.
(Tel. 030 - 785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030-784 84 34).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.
(Tel. 01/50 31 32).

P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065-22 71 33).